

Manažment vývoja hier

Bc. Martin Panáček

Diplomová práca
2021/2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Martin Panáček**
Osobní číslo: **A20200**
Studijní program: **N0613A140022 Informační technologie**
Specializace: **Softwarové inženýrství**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Management vývoje her**
Téma práce anglicky: **Game Development Management**

Zásady pro vypracování

1. Nastudujte a popište relevantní metodiky a doporučení v kontextu vývoje her.
2. Rozeberte problematiku vývoje her v závislosti na platformě.
3. Rozvedte problematiku jednotlivých týmových rolí v rámci vývoje v herním průmyslu.
4. Zpracujte vlastní doporučení pro management vývoje her.
5. Porovnejte vaše doporučení s aktuálními a vhodně reprezentujte výsledky.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. CHANDLER, Heather Maxwell. The Game Production Handbook. 3rd ed. 5 Wall Street, Burlington: Jones and Bartlett Learning, 2013. ISBN 978-1449688097.
2. IRISH, Dan. The Game Producer's Handbook. Cengage Learning PTR, 2005. ISBN 978-1592006175.
3. HIGHT, John a Jeannie NOVAK. Game Development Essentials: Game Project Management. Thomson Delmar Learning, 2008, 284 s. ISBN 9781418015411.
4. BECK, Kent, Mike BEEDLE, Arie van BENNEKUM, et al. Agile Manifesto: The 12 Principles of Agile. Agile Alliance [online]. The Agile Manifesto Authors, 2001, , 1 [cit. 2021-04-17]. Dostupné z: <https://www.agilealliance.org/wp-content/uploads/2019/09/agile-manifesto-download-2019.pdf>
5. KEITH, Clinton. Agile Game Development with Scrum: Deliver Better Games Faster, On Budget And Make Game Development Fun Again!. Pearson Education, May 23, 2010. ISBN 9780321670281.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Petr Žáček, Ph.D.**
Ústav informatiky a umělé inteligence

Datum zadání diplomové práce: **22. července 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **19. srpna 2022**

doc. Ing. Jiří Vojtěšek, Ph.D. v.r.
děkan

prof. Mgr. Roman Jašek, Ph.D., DBA v.r.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 25. července 2022

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomové práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně,

Martin Panáček, v.r.

ABSTRAKT

Diplomová práca sa zaoberá problematikou vývoja a manažmentu herných projektov. Hlavným cieľom tejto práce je poskytnúť súčasným a aj budúcim producentom nástroj, vďaka ktorému získajú základné povedomie o tom ako viesť herné projekty. Informácie získané z teoretickej časti testujeme v praxi pomocou dvoch prípadových štúdií, vďaka ktorým si priblížime ako sú vedené herné projekty v reálnom svete. Následne na základe výstupov z jednotlivých štúdií a teórie, sme spísali odporúčania aplikovateľné na manažment herných projektov, ktoré porovnávame s aktuálnymi odporúčaniami.

Kľúčové slová: Herný vývoj, extrémne programovanie, scrum, waterfall, kanban

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the issues of development and management of game projects. The main goal of this work is to provide current and future producers with a tool that will give them a basic understanding of how to lead game projects. In the practical part, we put into use the information obtained from the theoretical part in practice using two case studies, thanks to which we will get closer to how game projects are conducted in the real world. Subsequently, based on the results of individual studies and theory, we wrote recommendations applicable to the management of game projects and compare them with the actual recommendations.

Keywords: Game development, extreme programming, scrum, waterfall, kanban

Rád by som poďakoval pánovi Ing. Petrovi Žáčkovi, Ph.D., vedúcemu diplomovej práce, za jeho ochotu, čas a cenné pripomienky poskytnuté pri spracovávaní diplomovej práce. Ďalej by som chcel poďakovať svojej rodine a priateľke za pochopenie, neúnavnú podporu a trpezlivosť.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČASŤ	12
1 ZAČIATKY HERNÉHO VÝVOJA	13
2 HERNÝ VÝVOJ V ZÁVISLOSTI NA PLATFORME	15
3 FÁZY HERNÉHO VÝVOJA	17
3.1 KONCEPT.....	17
3.2 PRE-PRODUKCIA.....	17
3.3 PRODUKCIA	17
3.4 ALPHA.....	17
3.5 BETA.....	18
3.6 POST-PRODUKCIA.....	18
3.7 SOFT LAUNCH	18
4 ODDELENIA POTREBNÉ NA VÝVOJ HRY	19
4.1 DIZAJNÉRI	19
4.2 PROGRAMÁTORI	20
4.3 ART.....	20
4.4 ANIMÁTORI	21
4.5 AUDIO	21
4.6 TESTERI	21
4.7 PRODUCENTI.....	21
5 WATERFALL	23
6 AGILNÝ VÝVOJ	25
6.1 AGILNÝ MANIFEST.....	25
6.1.1 Jednotlivci a interakcie nad procesmi a nástrojmi.....	25
6.1.2 Fungujúci softvér nad obsiahlou dokumentáciou	26
6.1.3 Reakcia na zmenu nad nasledovaním plánu	26
6.2 HĽADANIE ZÁBAVY	26
6.3 MoSCoW PRIORITIZÁCIA	29
7 EXTRÉMNE PROGRAMOVANIE	30
7.1 VÝVOJ RIADENÝ TESTAMI (TDD)	30
7.2 KONTINUÁLNY DIZAJN	31
7.3 PÁROVÉ PROGRAMOVANIE	32

7.4	KONTINUÁLNA INTEGRÁCIA (CI).....	32
7.5	RÝCHLE VYDANIA.....	32
7.6	PRÁCA SO ZÁKAZNÍKOM POČAS CELÉHO VÝVOJA	33
7.7	PLÁNOVACIA HRA.....	33
7.7.1	Zodpovednosti zákazníka	33
7.7.2	Zodpovednosti tímu	34
7.8	CYKLUS EXTRÉMNEHO PROGRAMOVANIA	34
7.8.1	Životné cykly produktu	35
7.8.2	Vydania produktu.....	35
7.8.3	Iterácie.....	35
7.8.4	Vývoj.....	36
7.8.5	Spätná väzba	36
7.9	ROLE.....	37
7.9.1	Vývojár	37
7.9.2	Zákazník.....	37
7.9.3	Manažér	38
7.9.4	Kouč.....	38
8	SCRUM	40
8.1	ROLE.....	40
8.1.1	Vývojový tím	40
8.1.2	Product owner	41
8.1.3	Scrum master.....	42
8.2	RELEASE.....	42
8.3	ŠPRINT	43
8.4	PLÁNOVANIE ŠPRINTU	43
8.4.1	Prioritizácia backlogu.....	43
8.4.2	Plánovanie šprintu	44
8.5	SCRUM CEREMÓNIE	46
8.5.1	Denný scrum	46
8.5.2	Šprint review	46
8.5.3	Retrospektíva šprintu.....	47
8.6	ZAVÁDZANIE SCRUMU.....	47
8.6.1	Predsednícke tímy	47
8.6.2	Nasadenie v plnom rozsahu.....	49
9	KANBAN	51
9.1	KANBAN PRAKTIKY	51

9.1.1	Vizualizácia pracovného toku pomocou kanban tabule	51
9.1.2	Limitácia množstva vykonávanej práce	52
9.1.3	Riadenie toku práce	52
9.1.4	Implementácia spätnej väzby	52
9.1.5	Tím podieľajúci sa na procese.....	52
9.1.6	Zlepšujte sa spoločne, vyvíjajte sa experimentálne	52
10	AGILNÝ HERNÝ VÝVOJ	53
10.1	TÍMY	53
10.1.1	Funkcionálne tímy	53
10.1.2	Funkčné tímy	53
10.1.3	Produkčné tímy.....	53
10.1.4	Zdieľané infraštruktúrne tímy	54
10.1.5	Tímy zamerané na tvorbu nástrojov	54
10.1.6	Pool tímy	54
10.1.7	Integračné tímy	54
10.2	FÁZY	54
10.2.1	Koncept	55
10.2.2	Pre-produkcia	55
10.2.3	Produkcia	55
10.2.4	Post-produkcia	56
II	PRAKTICKÁ ČASŤ.....	57
11	PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE.....	58
11.1	MOBILNÁ HRA.....	58
11.1.1	Hra.....	58
11.1.2	Aktualizácia X	59
11.1.3	Riziká	60
11.1.4	Ciele	60
11.1.5	Implementácia scrumu	61
11.1.6	Postup implementácie	64
11.1.7	Vyhodnotenie výsledkov a diskusia	67
11.2	PRÉMIOVÁ PC HRA	69
11.2.1	Hra.....	69
11.2.2	Vertical Slice.....	70
11.2.3	Riziká	71
11.2.4	Ciele	72
11.2.5	Zmena procesov a návrh nových pipelines.....	72
11.2.6	Postup implementácie	75

11.2.7	Vyhodnotenie výsledkov a diskusia	78
12	ODPORÚČANIA	81
12.1	ZAVÁDZANIE SCRUMU	81
12.1.1	Odporúčanie	82
12.2	IMPLEMENTÁCIA A NÁVRH FUNKCIONALÍT	83
12.2.1	Odporúčanie	83
12.3	SCRUMBAN V PRE-PRODUKCII	84
12.3.1	Odporúčanie	85
12.4	PRAVIDELNÁ RETROSPEKTÍVA	86
12.4.1	Odporúčanie	86
12.5	POROVNANIE ODPORÚČANÍ S AKTUÁLNymi	86
12.5.1	Stratégia zavádzania scrumu	86
12.5.2	Implementácia a návrh funkcionalít	87
12.5.3	Scrumban v pre-produkcii.....	88
12.5.4	Pravidelná retrospektíva.....	88
	ZÁVER.....	90
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	91
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK	96
	ZOZNAM OBRÁZKOV	97
	ZOZNAM TABULIEK	98
	ZOZNAM PRÍLOH.....	99

ÚVOD

Herný priemysel sa teší neustále väčšej popularite vďaka rýchlosti svojho rastu a množstvu hráčov po celom svete. Hry sa stávajú súčasťou každodenného života mnohých ľudí rovnako ako filmový a hudobný priemysel. Hry predstavujú interaktívne médium, ktoré využíva kombináciu rôznych iných priemyslov. V herných produktoch v dnešnej dobe bežne nájdeme orchestrálnu hudbu, špičkových hercov, alebo kvalitne spracovaný scenár a naratív.

Témou diplomovej práce sú spôsoby a procesy vývoja herných produktov. Aj keď hry patria do kreatívneho priemyslu, stále sa jedná o softvér, ktorý treba vyrobiť a dodať cieľovým zákazníkom. V začiatkoch tohoto priemyslu hry predstavovali oveľa jednoduchšie produkty ako dnes. Na vývoj hier v tej dobe stačilo zopár vývojárov, ktorí dokázali doručiť hru za pár mesiacov. V dnešnej dobe mnohé produkty vyžadujú desiatky profesionálov rôznych zameraní. Títo vývojári musia byť spolu synchronizovaní za účelom doručiť úspešný produkt a následne ho u cieľových zákazníkov predávať. S nárastom komplexnosti jednotlivých produktov narástla aj konkurencia. Denne sa vydávajú desiatky až stovky hier na rôznych platformách. Kvôli narastajúcemu rozsahu hier a konkurencii môže predstavovať tvorba väčších hier veľké finančné riziko. Z tohoto dôvodu sa začal vyvíjať tlak na procesy, ktoré vedú k dokončeniu hry. Jedným z cieľov hry je poskytnúť zábavu koncovému zákazníkovi, aby sa mohla predať. Spôsoby vývoja týchto produktov a procesy musia brať do úvahy túto kreatívnu stránku rovnako ako aj technickú.

V teoretickej časti práce rozoberáme rôzne štádiá vývoja herných produktov v závislosti na platforme. Preberáme význam jednotlivých fáz, rovnako ako aj ciele tímov. Opisujeme zodpovednosti oddelení podieľajúcich sa na vývoji. Dôležitou časťou teórie sú aj samotné procesy a metodiky, ktoré sa aplikujú na vývoj. V tejto časti si v rýchlosti preberáme waterfall model, kvôli priblíženiu, ako sa hry vyvíjali. Následne sa zameriavame na modernejšie prístupy, ktorými sú agilné metodiky. Viac do detailu rozoberáme extrémne programovanie, scrum a kanban.

V praktickej časti práce testujeme teoreticky získané znalosti v praxi na dvoch herných projektoch v podobe prípadových štúdií. Výstupy z týchto štúdií následne využijeme na spísanie odporúčaní pre vedenie a vývoj herných projektov, ktoré porovnáваме s teóriou.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 ZAČIATKY HERNÉHO VÝVOJA

Známky o prvej videogre siahajú do roku 1958 kde fyzik William Higinbotham vytvoril produkt, ktorý sa považuje za prvú hru [1]. Išlo o veľmi jednoduchú hru, kde hráč hral proti počítaču tenis. Tvorba videogier je stále jeden z mladších priemyslov, no neustále sa vyvíja a rastie obrovskou rýchlosťou. Predsa len, prvá hra vznikla pred 6 desaťročiami [1] a keď sa pozrieme na jej rozsah, vizuálny štýl, technológiu na akej bola postavená a porovnáme to s dnešnými titulmi, tak nájdeme obrovský a neporovnateľný rozdiel. Tento rýchly vývoj, ktorým si priemysel prešiel za pár desaťročí sa odrazil aj na cene výroby úspešnej hry. V začiatkoch vývoja sme na tvorbu hry nepotrebovali obrovské tímy ľudí špecializovaných na grafiku, animácie, dizajn, umelú inteligenciu, platformy, technickú stránku hry a testovanie. Na začiatku boli hry len hardvérové skrinky poskladané elektroinžiniermi pre špecifickú hru. Neskôr, s príchodom programovateľných hardvérových platforiem, na ktorých bolo možné spustiť viacero hier, začal vývoj arkádových automatov a domácich konzolí. S možnosťou vytvárať hry ako softvér sa z elektroinžinierov pomali stali programátori videogier [2].

V roku 1965 Gordon Moore predpovedal, že počet tranzistorov ktoré sa zmestia do čipu procesoru sa zdvojnásobí každý rok [9]. Vďaka tomuto technologickému napredovaniu dostali vývojári možnosť do hier vkladať zložitejšie funkcionality a prichádzať s inováciami, ktoré ich užívatelia vyžadovali. Trh s domácimi konzolami a počítačmi bol poháňaný touto predpoveďou [2]. Pre vývojárov to znamená, že technologické možnosti konzolí a počítačov sa zdvojnásobili každým rokom. Zvýšil sa výpočtový výkon procesorov, výkon grafických kariet, a aj pamäť. Každá generácia hardvéru priniesla nové možnosti ako vyššiu kvalitu grafiky, zvuku, 3D-renderovania, a väčší ukladací priestor.

To zároveň znamená, že každá generácia hardvéru priniesla aj väčšie náklady na vývoj hier. Z jedného programátora schopného vytvoriť hru za pár mesiacov, sa stal niekoľko členný tím vývojárov s mnohými špecializáciami, ktorému pri väčších projektoch trvá vytvoriť hru niekoľko rokov. S narastajúcou komplexnosťou sa zvýšil aj rozpočet potrebný na tvorbu hry. So zvýšením nákladov na vývoj sa zvýšil aj risk tvorby veľkého produktu. Na začiatku mohol jeden vývojár vytvoriť za pár mesiacov hru, ktorá ak neuspela, tak sa jednoducho zameral na ďalšiu. No v dnešných dňoch, ak po niekoľkých rokoch investovania peňazí do vývoja hry povedie k tvorbe neúspešného produktu, môže to znamenať aj koniec vývojárskeho štúdia a utopenie veľkej investície v neúspešnom projekte. Tým sa zvyšoval tlak na vývojárov čo veľmi rýchlo začalo viesť k dlhým nadčasom [2], ktoré sa v mnohých štúdiách stali štandardom. To viedlo k tomu, že priemerný vývojár po pár rokoch vývoja hier vyhorel a odišiel do iného priemylu [2]. Následkom bolo, že v tomto priemysle nezostali vedomosti, ktoré by dokázali predávať skúsení ľudia mladším, menej skúseným [2]. Rovnako to malo

dopad na samotnú kvalitu vytvorených hier. Veľkí investori sa začali viac spoliehať na istotu investícií do už overených frančíz a vývojári sa snažili znížiť risk doručením nižšieho počtu hodín zábavy. Obrovský nárast tímov v krátkom čase potrebných na vývoj hry, mal za následok nezvládnutie procesov spojených s manažmentom vývoja hry, čo následne viedlo k už spomenutým nadčasom a odchodom skúsených ľudí.

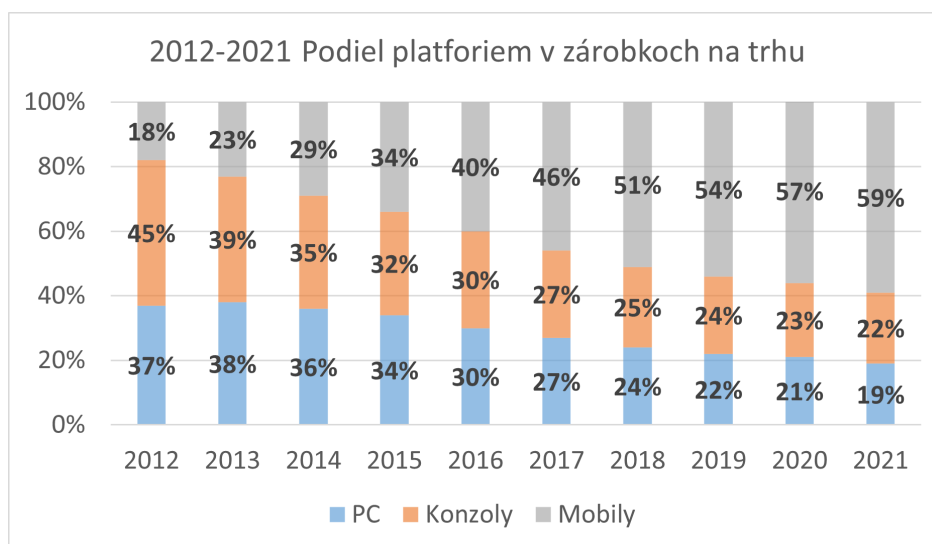
2 HERNÝ VÝVOJ V ZÁVISLOSTI NA PLATFORME

V dnešnej dobe majú vývojári veľa možností pri výbere platformy, na ktorú by chceli vydať svoj produkt. Medzi najrozšírenejšie platformy patria počítače, konzoly, mobilné telefóny, virtuálna realita alebo streaming. Dnes sa stále môžeme stretnúť aj s možnosťou vydať hru na arkádové automaty, televíziu alebo webové prehliadače. [3]

Pri výbere správnej platformy musia vývojári zohľadniť typ hry, technológiu, rozpočet a cieľovú skupinu zákazníkov, ktorú chcú zaujať [4].

Vo všeobecnosti sú mobilné hry distribuované primárne na dve základné platformy: Android a iOS. Momentálny hardvérový výkon mobilných telefónov ponúka vývojárom široké možnosti pri výbere komplexnosti hry a jej náročnosti na výkon. Vývoj jednoduchej minihry môže stať medzi 3 000 až 5 000 dolárov. Kdežto zložitejšia stratégia s možnosťou pre viacerých hráčov, môže stať štúdio aj viac ako 150 000 dolárov. [4]

Komplexné konzolové a počítačové hry sú primárne doménou veľkých vývojárskych štúdií. Výkon dnešných konzolí dovoľuje vývojárom tvoriť prepracovanú grafiku, animácie a efekty, ktoré mnohokrát pripomínajú realitu. Vývoj takejto hry si vyžaduje veľa času, zdrojov a financií, preto sa táto úroveň kvality začala nazývať AAA (Triple A). Náklady na vývoj takejto hry môžu predstavovať viac ako 1 milión dolárov. [4]

Obr. 2.1 Podiel platforiem v zárobkoch na trhu. Dáta prevzaté z [5].

Technológie a enginy slúžiace na vývoj hier sa môžu tiež líšiť, či už na základe platformy alebo typu hry, ktorú vyvíjame. V dnešnej dobe moderné enginy pokrývajú širokú škálu platforiem, ktoré podporujú. Napríklad herný engine Unity podporuje Windows, Android, iOS, Linux, herné konzoly a mnohé ďalšie [6]. Vďaka možnosti vyvíjať na viaceré platformy zároveň, dokážu vývojári ušetriť veľa prostriedkov a času. Samozrejme, nie je to bezproblémové, keďže počas vývoja pre viacero platforiem môžu

vývojáři naraziť na mnoho problémov. Jedným môže byť potreba optimalizácie na rôzne druhy hardvéru [7]. Ak vyvíjate hru primárne pre konzoly, no chcete ju vydať aj pre mobilných užívateľov, pravdepodobne budete mať veľa práce s optimalizáciou vizuálu a výkonu. Taktiež je potreba spolupracovať s rôznymi platformami na dodaní hry, ktoré môžu mať pre publikovanie verzie rôzne požiadavky a pravidlá [7].

Obrázok 2.1 ukazuje, ako sa menil podiel na zarábkoch v hernom priemysle na jednotlivých platformách od roku 2012 do roku 2018. Je dôležité poznamenať, že roky 2018, 2019, 2020 sú odhadnuté.

Na obrázku môžeme taktiež vidieť, ako sa podiel mobilnej platformy na trhu zväčšoval počas jednotlivých rokov. Tento nárast má za následok dostupnosť výkonných smartfónov a internetové pokrytie v krajinách po celom svete. [8]

3 FÁZY HERNÉHO VÝVOJA

Vývoj hry môžeme rozdeliť do niekoľkých základných fáz, ktoré pomáhajú tímu definovať termíny milníkov a sústrediť sa na ciele. Väčšinu fáz majú herné projekty spoločnú, no niektoré sa môžu líšiť na základe veľkosti projektu, jeho potrieb alebo platformy.

3.1 Koncept

Hlavným cieľom konceptovej fázy je odpovedať si na najzákladnejšie otázky ohľadom hry. Počas tejto fázy sa tím snaží vyprodukovať rôzne nápady na hru a prototypmi overiť, či daná hra má potenciál byť zábavná a či má zmysel na nej ďalej pracovať. Súčasťou konceptovej fázy je výber konceptu, ktorý sa bude ďalej rozpracovať v pre-produkčnej fáze. Výber konceptov sa zvykne nazývať aj "proof of concept". [10]

3.2 Pre-produkcia

Pre-produkcia má viacero cieľov, medzi ktoré patrí rozpracovanie návrhu hry z konceptovej fázy. Zistiť, čo je v hre zábava, urobiť prvé odhady na cenu vývoja, vytvoriť postupy a procesy na tvorbu hry [11]. Počas tejto fázy pracuje celý tím na definovaní rozsahu hry pomocou vnášania väčšieho detailu do potrebných mechaník a funkcií, ktoré hra bude obsahovať. Napríklad art pracuje na definícii vizuálneho štýlu, čo zahŕňa vytváranie prototypov charakterov, prostredia, alebo užívateľského rozhrania [10]. Dizajnéri sa snažia navrhnuť základné piliere, na ktorých bude hra stáť a na ktorých sa bude stavať počas produkcie. Technické oddelenia počas tejto fázy podporujú ostatné tímy pri tvorbe prototypov, nástrojov, alebo sa samé pripravujú na produkciu rôznymi výskumami ohľadom technológií, ktoré sa použijú.

3.3 Produkcia

Táto fáza je najdrahšia zo všetkých [10]. Počas produkcie celý tím pracuje na výrobe hry a jej potrebných častí na základe dohôd a výstupov z predchádzajúcich fáz. Zmena základných návrhov hry počas tejto fázy môže predstavovať vysoké náklady, preto je dôležité, aby výstupy z pre-produkcie boli čo najkvalitnejšie. Hlavnou výzvou tejto fázy je maximalizácia efektivity jednotlivých tímov a minimalizovanie množstva zahodených častí hry [2], aj keď mnohokrát býva bežné, že sa mnoho vecí zahadzuje [10].

3.4 Alpha

Počas tejto fázy by mala byť hra hrateľná od začiatku do konca. Niektoré časti hry nie sú vo finálnej podobe, ako napríklad animácie, zvuky, assety, rovnako ako aj niektoré

funkcionality. Cieľom tejto fázy je doladiť zostávajúce časti a pomaly pripraviť hru na vydanie. [12]

3.5 Beta

V Bete by mal byť obsah hry dokončený a tím by sa mal sústrediť primárne na jej stabilizáciu a optimalizáciu [13].

3.6 Post-produkcia

Akonáhle je dokončená produkcia a hra je vydaná, vývoj pokračuje s menším počtom vývojárov s primárnym cieľom urziavať hru alebo tvorby ďalšieho obsahu (DLC). [14]

Taktiež sa môže uskutočniť retrospektíva počas ktorej tím diskutuje, čo vo vývoji fungovalo a čo nie. [14]

3.7 Soft launch

Táto fáza sa používa primárne pri mobilnom vývoji F2P hier. V podstate sa jedná o vydanie testovacej verzie hry do špecifických malých území pred samotným globálnym vydaním. Cieľom tohoto vydania je monitorovanie dát od cieľových zákazníkov a možnosť následných úprav hry pred vydaním do celého sveta. [15]

4 ODDELENIA POTREBNÉ NA VÝVOJ HRY

Hry pozostávajú z mnohých častí na ktoré je potreba veľa špecializácií. V tejto kapitole si zhrnieme tie najzákladnejšie.

4.1 Dizajnéri

Pozícia herného dizajnu pokrýva širokú škálu špecializácií. Vo väčších tímoch sa tieto špecializácie delia na jednotlivé pozície, ako napríklad naratívny dizajnér zaoberajúci sa herným príbehom, gameplay dizajnér alebo systémový dizajnér. Keďže v menších tímoch, musí jeden dizajnér zvládať aj viacero špecializácií. V nasledujúcich riadkoch si prejdeme, aké ciele by mal sledovať herný dizajnér.

- **Vízia.** Základnou víziou je, že dizajnér by si mal položiť otázku, čím sa táto hra líši od iných hier, aký je jej účel, jej štýl a aký zážitok má hráčovi poskytnúť.
- **Herné mechanizmy.** Najjednoduchšie veci, ako strieľanie, sú mechanikou hry. Napríklad v hernej sérii Call of Duty je veľmi dôležité, aby mechanika strieľania bola veľmi prepracovaná, keďže patrí medzi najpoužívanéjšie.
- **Herný príbeh.** Počas písania príbehu pre hru je potrebné brať do úvahy postavy, prostredie, mechaniku, hrateľnosť a hudbu.
- **Systémy.** Každá hra má sériu rôznych systémov. Napríklad systém odmien, kde hráč získa cenu alebo mince, systém poškodenia, kde by mal prísť o život. Tieto systémy musia byť navrhnuté tak, aby sa podporovali.
- **Celkový pocit z hry.** Hudba a grafika menia pocit z hry, sú tu však aj iné veci, ktoré si hráč priamo nevšimne. Napríklad, kde je hra ľahká alebo ťažká, kde je hráč frustrovaný, kde sa viac snaží a ako vyzerajú nepriatelia. To všetko ukazuje, že herný dizajnér musí mať znalosti takmer v každej oblasti, od fyziky po ekonómiu, matematiku, literatúru a históriu. [16]

Je veľmi dôležité, aby herný dizajnér dal všetko na papier. Dokument, ktorý herný dizajnér pripraví, sa nazýva herný dizajnový dokument (GDD). Primárnou motiváciou pre tvorbu dokumentu je komunikácia vízie s tímom a memorovanie informácií [17]. Z tohoto dokumentu následne čerpá celý tím informácie o navrhutej časti hry. Napísať GDD nieje jednoduché, pretože rovnako, ako musí byť tento dokument zrozumiteľný pre ostatných dizajnérov v tíme, musí pokrývať dostatok detailov aj pre programátorov, alebo artistov, ktorí si vytvárajú predstavu o hre.

Rovnako dôležité ako písanie kvalitných GDD, je aj udržiavať ich aktuálne. Tvorba hry je iteratívny proces, preto sa takáto dokumentácia môže veľmi rýchlo stať zastaralou. Následne môžu nastať problémy či už pri testovaní, kde testerský tím bude hodnotiť funkcionality na základe zastaralých požiadaviek. Prípadne pri implementácii novej funkcionality, ktorá či už priamo alebo nepriamo pracuje so zastaranou dokumentáciou a teda časom nieje jasné, ako má v skutočnosti táto funkcionality fungovať.

4.2 Programátori

Hlavnou úlohou herného programátora je implementácia požiadaviek dizajnérov. Oddelenie programátorov môže mať veľa špecializácií. Tieto špecializácie závisia od toho, akú hru vyvíjate alebo aké technológie k vývoju používate [18]. Najpoužívanejšími engineami na vývoj hier sú v dnešnej dobe Unity a Unreal Engine [19], avšak veľa tímov si tvorí aj vlastný engine. V tom prípade potrebujú aj programátorov engineu.

Základným typom je gameplay programátor. Tento programátor sa zameriava primárne na implementáciu herných mechaník.

Ďalším typom môže byť programátor užívateľského rozhrania, ktorý zapája interaktívne elementy a pridáva im funkcionality.

Ak vyvíjate hru, ktorá obsahuje multiplayer, určite potrebujete serverového a sieťového programátora.

V prípade, že od NPC herných charakterov očakávate samostatné správanie, potrebujete programátora umelej inteligencie.

Rovnako, ak vaša hra má komplikované animácie, budete potrebovať aj programátora na animačný systém. Programátorských špecializácií je mnoho a každý tím je zložený z rôznych kombinácií, ktoré sú závislé od potrieb hry, ktorú vyvíjate.

Je dôležité, aby programátori dokumentovali svoju implementáciu do takzvaných technických dizajnových dokumentov. Tieto dokumenty špecifikujú, ako by sa mali implementovať požiadavky, rovnako ako aj nástroje, ktoré sa na implementáciu použijú [20].

4.3 Art

Ďalším oddelením v procese vývoja hry je art. Primárnou zodpovednosťou artistu je vytvárať vizuálne assety do hry. Existujú dve hlavné kategórie artu, 2D a 3D art.

Artista zameraný na 2D dokáže nájsť uplatnenie v dvojrozmerných rovnako ako aj v trojrozmerných hrách. V dvojrozmerných hrách jeho primárnou zodpovednosťou môže predstavovať kreslenie spritov a textúr pre charaktery, prostredie, alebo efekty. V trojrozmerných hrách si môže nájsť uplatnenie pri kreslení konceptov, textúr pre 3D

modely, rovnako ako pre 2D elementy uživateľského rozhrania.

Artisti zameraní na 3D môžu zastupovať niekoľko rôznych pozícií podľa špecializácie. Medzi tie môže patriť samotné modelovanie, alebo tvorba efektov. Artisti špecializovaní na modelovanie sa delia na ďalšie špecializácie, ako napríklad modelovanie charakterov, prostredia, propov, alebo nastavenie osvetlenia. [21]

4.4 Animátori

Animátori sú zodpovední za vnesenie života a dynamiky do inak statických postáv. Cieľom animácie je často poskytnúť realizmus a zlepšiť zážitok z interakcie s hrou pridaním života a emócie do akejkoľvek scény alebo postavy. Animátori taktiež môžu pracovať na rôznych druhoch animácií, jednou z nich môže byť napríklad animovanie mimiky tváre. Bežnou prácou animátorov je študovanie, ako sa ľudia a zvieratá pohybujú, aby ich mohli čo najlepšie napodobniť vo svojich animáciách. [21]

4.5 Audio

Úlohou zvukového skladateľa je produkovať soundtracky, hlasové herectvo a rozprávanie, ako aj aplikovať zvukové efekty. Zvukové efekty sú zvuky, ktoré sa vydávajú pri rôznych reakciách, napríklad pri skoku alebo náraze do prekážky. [16]

4.6 Testeri

Tester sú dôležitou súčasťou každého tímu. Ich primárnou úlohou je zaručiť kvalitu hry pomocou hľadania a reportovania problémov, ktoré neodpovedajú akceptačným kritériám požiadaviek. Okrem samotného testovania a hľadania chýb sú tester výbornou posilou pri dávaní spätnej väzby na jednotlivé funkcionality, alebo vizuál. V počiatočných fázach projektu môžu pomôcť rôznymi prieskumami ohľadom konkurenčných hier, ktoré pomôžu dizajnérom vyriešiť základné problémy počas pre-produkčnej fázy. [16]

4.7 Producenti

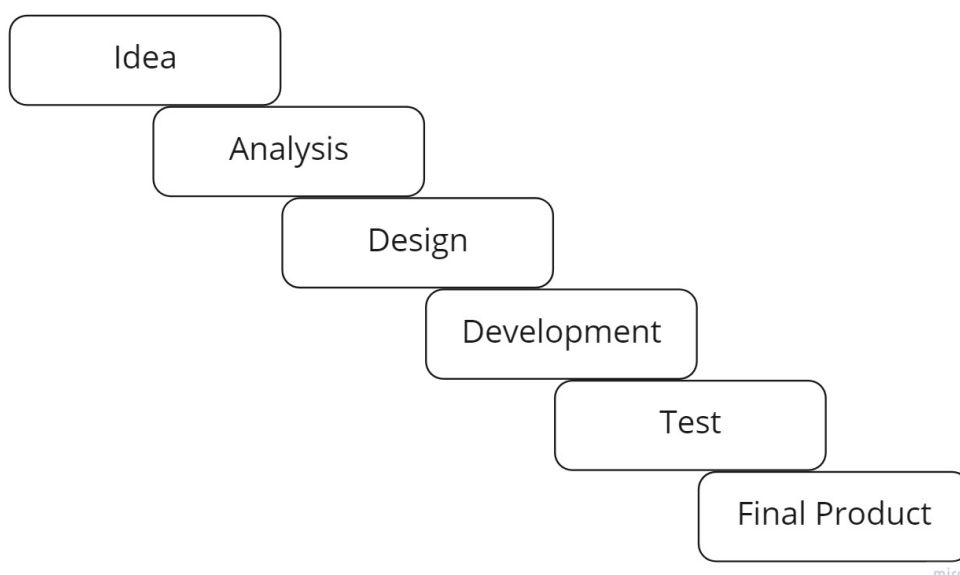
Herný producent zabezpečuje, aby sa proces a postup pri navrhovaní, vývoji a vydaní hry skutočne uskutočnil. Producenti pomáhajú tímom počas vývoja hry s odstraňovaním prekážok, komunikáciou alebo dodržiavaním termínov. [22]

Je to rola, ktorá je v každom štúdiu iná. Producent niekedy veľmi úzko spolupracuje s kreatívnym riaditeľom a hlavným dizajnérom a má veľa kreatívneho vkladu a kontroly. V iných prípadoch môže byť ich úloha čisto organizačná, alebo môžu byť najatí ako nezávislí pracovníci neskoro počas vývoja, aby pomohli dostať projekt pod

kontrolu a nasmerovať ho na cieľovú čiaru. Nie vždy je potreba producenta na projektoch s menšími tímami. Pri nižšom počte vývojárov je bežné, že niektorý z nich na seba čiastočne prevezme produkčnú rolu. Pri projektoch s desiatkami alebo stovkami zamestnancov môže byť niekoľko producentov. [22]

5 WATERFALL

V začiatkoch herného vývoja sa používal waterfall model [2], ktorého autorom je Winston Walker Royce [23]. Jedná sa o sequenčný vývojový proces, pri ktorom vývoj produktu prechádza cez viaceré fázy (obr. 5.1). Tieto fázy sú koncept, analýza, dizajn, implementácia a testovanie. Každá fáza viedla k ďalšej fáze, ktorá bola nákladnejšia ako predchádzajúca fáza [2]. Počiatočné fázy (koncept, analýza, dizajn), spočívali v písaní plánov a dokumentácie o tom, ako by mala finálna hra vyzerat [23]. Samotná práca vývojárov začala až v implementačnej časti. Poslednou fázou bola integrácia všetkých softvérových komponentov a testovanie hry. Cieľom každej fázy bolo znížiť riziko pred prechodom na drahšie fázy [2].

Obr. 5.1 Vodopádový model. Obrázok prevzatý z [24].

Ako môžeme vidieť podľa obrázku (obr. 5.1), tento model predpokladá, že všetky požiadavky a návrhy smerujúce k úspešnej hre je možné spísať ešte pred začatím práce. Čo znamená, že kompletný návrh produktu, jeho funkcionálit a analýza všetkých riskov sa deje ešte pred samotnou implementáciou.

To nám môže napovedať, že koncept tohoto modelu nepočíta so zmenami počas vývoja, keďže sa celý čas riadi požiadavkami a dokumentáciou spísanou na začiatku. Rovnako po celý čas vývoja pracujeme na produkte s otáznou kvalitou, kvôli neskorému testovaniu. [25]

Vo vývoji s použitím vodopádového modelu sa produkt stával funkčný až v posledných fázach vývoja. Pri zohľadnení ceny výroby počítačovej alebo konzolovej hry v dnešnej dobe, môže byť nebezpečné a finančne nepraktické evaluovať takýto drahý produkt v posledných konečných fázach.

Pri zbieraní požiadaviek a písaní základných kreatívnych dokumentov, sa môže javiť koncept hry zábavný. Veľká šanca je, že aj dobre premyslený návrh hry sa nestretne s požiadavkami cieľových zákazníkov. Tento scenár nastáva s nedostatočnou znalosťou užívateľských potrieb na začiatku vývoja, rovnako ako aj s chýbajúcou možnosťou meniť kreatívne návrhy na základe informácií zozbieraných po testovaní jednotlivých implementácií.

Projekty, ktoré používajú vodopádový model obvykle vykazujú minimálny postup v hľadaní zábavy v prvých dvoch tretinách vývoja projektu. Tím vlastne nevidí hru až takmer do konca projektu, kedy sa pomaly doimplementujú všetky časti a hra sa začne stabilizovať. Vtedy väčšinou prichádzajú nápady ako vylepšiť daný produkt. Bohužiaľ, táto fáza je asi najhoršou fázou na implementáciu veľkých zmien, ktoré by mohli posunúť zábavu v hre na vyššiu úroveň a tým zväčšiť aj jej úspech. Na konci vývoja stojí projekt pred konečným termínom, na základe ktorého môžu byť nápady na vylepšenie odmietnuté. [2]

6 AGILNÝ VÝVOJ

Problémy v softvérovom vývoji spôsobené nevhodnými prístupmi, donútili rôznych expertov venovať väčšiu pozornosť spôsobu, akým sa vyvíja softvér. Na základe tohoto podnetu začalo vznikať veľa publikácií a príručiek o tom, ako viesť softvérové projekty. Jedna z nich bola o inkrementálnom vývoji za pomoci iterácií. Kde každá iterácia predstavovala drobné časti jednotlivých fáz developmentu namiesto toho, aby tieto fázy boli časovo rozdelené do celého vývoja produktu, ako tomu bolo pri waterfall metodológii. [2]

Jednotlivé iterácie môžu trvať jeden alebo niekoľko týždňov, no obsahujú analýzu, dizajn, programovanie, testovanie a prípadnú opravu chýb. Mnoho vznikajúcich iteratívnych a inkrementálnych metodík bolo známych ako "lightweight methods" (ľahké metódy), až pokiaľ v roku 2001 skupina expertov nenazvali tieto metodiky agilnými. [2]

Výsledkom tohoto zhromaždenia, na ktorom pomenovali tieto metodiky, bolo vytvorenie agilného manifestu, ktorý sumarizuje hodnoty a princípy týchto metód.

6.1 Agilný manifest

Agilný manifest znie nasledovne.

Odhaľujeme lepšie spôsoby vývoja softvéru tým, že ich aplikujeme a tým, že pomáhame druhým, aby ich robili. Vďaka tejto práci, sme dospeli k nasledovným hodnotám:

- *jednotlivci a interakcie nad procesmi a nástrojmi,*
- *fungujúci softvér nad obsiahlou dokumentáciou,*
- *spolupráca so zákazníkom nad rokovaním o zmluve,*
- *reakcia na zmenu nad nasledovaním plánu.* [26]

Zatiaľ čo v položkách vpravo je hodnota, my si vážime položky vľavo viac [26].

6.1.1 Jednotlivci a interakcie nad procesmi a nástrojmi

S narastajúcimi tímami na herných projektoch sa vytvárali komplikovanejšie hierarchie. Začali sa písať veľké a detailné dizajnové dokumenty, ktoré mali predpovedať každú jednu drobnosť. Všetky tieto zmeny boli považované za nevyhnutné pri riadení týchto projektov.

Herný vývoj vyžaduje vývojárov s rôznymi triedami špecializácií [2]. Zoberme si ako príklad hrdinu z populárnej hry Overwatch. Na tvorbu takéhoto hrdinu potrebujeme rôzne oddelenia, medzi ktoré patrí napríklad dizajn, art, ľudia špecializovaných na efekty, animátorov, ľudí zaoberajúcich zvuky alebo programátorov.

Je veľmi dôležité, aby tieto rôznorodé disciplíny spolu dokázali spolupracovať a komunikovať bez prekážok, ktoré môžu spôsobiť komplikované projektové hierarchie. Agilné metodiky sa týmto problémom venujú zdola. Jedným zo spôsobov je podpora tímov, ktoré sú schopné samé vyriešiť mnohé z týchto problémov. Spravujú najmenšiu úroveň detailov, ale nie najvyššiu úroveň. Tým umožňujú vedeniu sústrediť sa na celkový obraz a smer produktu. [2]

6.1.2 Fungujúci softvér nad obsiahlou dokumentáciou

Projektová dokumentácia je veľmi dôležitá dokonca až nevyhnutná. Napríklad technická dokumentácia rôznych implementácií pomôže novým členom vývojového tímu sa rýchlejšie zoznámiť s projektom. Rovnako ako aj dizajnový dokument poskytne obraz mnohým programátorom alebo dizajnérom, ako by mali špecifické funkcionality fungovať. Dokumentácia by mala slúžiť na komunikáciu, čo už vieme o danom projekte. Nie na detailný rozpis funkcionalít, o ktorých tím nič nevie, pretože ešte neboli odskúšané. [2]

6.1.3 Reakcia na zmenu nad nasledovaním plánu

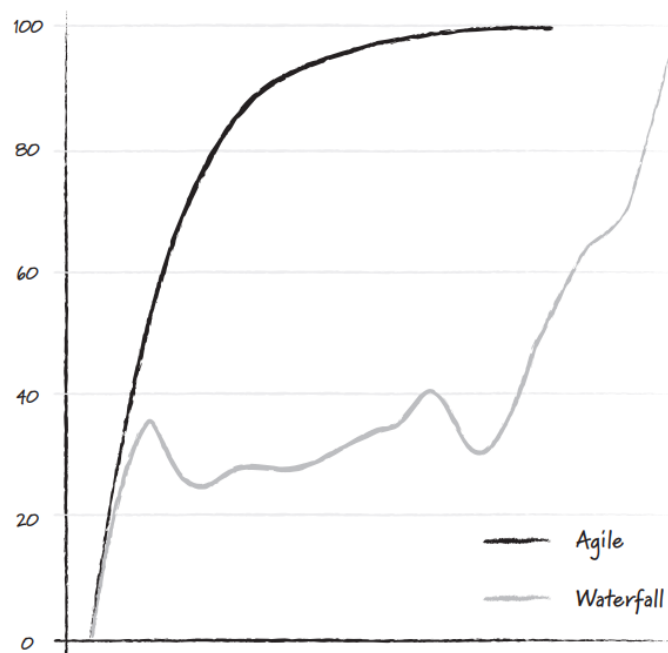
Agilným prístupom je plánovanie toho, čo je známe, a opakovanie toho, čo nie je známe. Rozširujúce sa projektové tímy, neustále sa zvyšujúca zložitosť funkcií a hardvéru, motivovali manažérov obrátiť sa k čoraz podrobnejšiemu plánovaniu. Definované procesy sa najlepšie uplatnia, keď máme istotu o technológii požadovanej projektom a dobre pochopené požiadavky, o ktorých vieme, že sa implementujú do úspešnej hry. [2]

6.2 Hľadanie zábavy

Hľadanie zábavy je dôležitou súčasťou vývoja každého herného projektu. Čím skôr tím nájde zábavu v hre, tým skôr môže robiť rozhodnutia, ktoré zábavu podporujú. K dosiahnutiu spomínaných cieľov napomáha iteratívny a inkrementálny vývoj. Počas jednotlivých iterácií, keďže obsahujú všetky fázy vývoja, by mal byť tím schopný doručiť funkčný a testovateľný build. Čo je pri hernom vývoji obzvlášť dôležité, pretože to, či je hra zábavná, zistíme až s ovládačom v ruke. [2]

Na obrázku (Obr. 6.1) môžeme vidieť porovnanie, kedy je zábava objavená pri tvorbe hry s použitím waterfall modelu a agilného vývoja.

Ako môžeme vidieť, projekty, ktoré sú vyvíjané pomocou waterfall obvykle vykazujú minimálny postup v hľadaní zábavy v prvých dvoch tretinách vývoja. Tím vlastne nevidí hru až takmer do konca projektu, kedy sa pomaly doimplementujú všetky časti a hra sa začne stabilizovať. Testovanie hry je ideálna príležitosť na analýzu nedostatkov a priestoru na vylepšenie. V prípade waterfall modelu je testovacia fáza asi najhoršou

Obr. 6.1 Nájdenie zábavy pri waterfall a agile metodikách.
Obrázok prevzatý z [2].

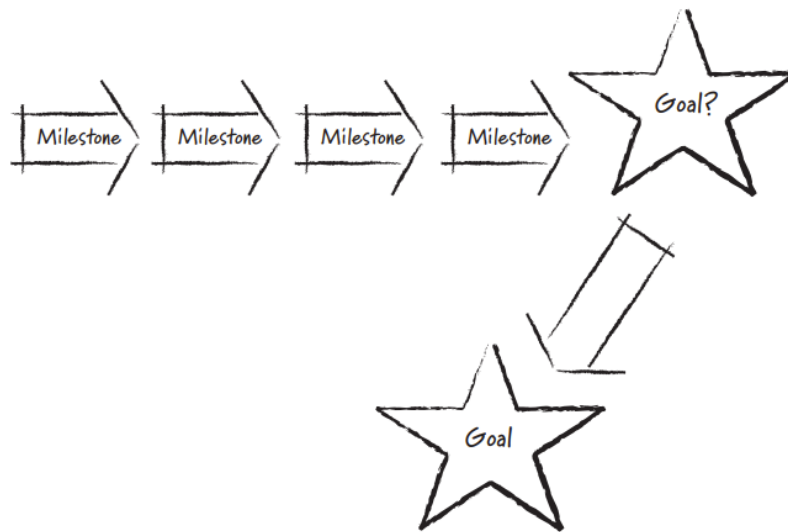
fázou na robenie veľkých zmien, ktoré by mohli posunúť zábavu v hre na vyššiu úroveň a tým zväčšiť aj jej úspech. Na konci vývoja stojí projekt väčšinou pred konečným termínom, na základe ktorého môžu byť nápady na vylepšenie odmietnuté.

Naopak agilný prístup sa sústreďuje primárne na hodnotu. Toto sa deje počas jednotlivých iterácií kedy sa projekt pomaly zväčšuje a pridávajú sa jednotlivé funkcionality. Na konci každej iterácie môžu byť tieto funkcionality otestované vo funkčnej verzii a tím sa môže rozhodnúť, či je daná funkcionality hotová alebo ešte potrebuje vylepšiť. Taktiež môže nastať rozhodnutie, že sa daná funkcionality odstráni z hry, ak neprináša potrebnú hodnotu a tím sa sústreďí na dôležitejšie implementácie. [2]

Vďaka tomuto prístupu môže tím pri tvorbe projektu predísť plytvaniu práce, času, peňazí a motivácie na projektoch, ktoré nebudú komerčne úspešné. Hra, ktorá nie je zábavná by mala byť spochybňovaná na každom kroku. [2]

Hra prechádza evaluáciou na konci každej iterácie. Na základe výstupu z tejto evaluácie sa upravujú ciele pre nasledujúce iterácie. Každých niekoľko iterácií sa verzia hry dostane do takzvaného release miľníku, čo znamená, že ciele pre tento miľník sú dosiahnuté a hra sa privedie takmer do stavu pripraveného na vydanie. [2]

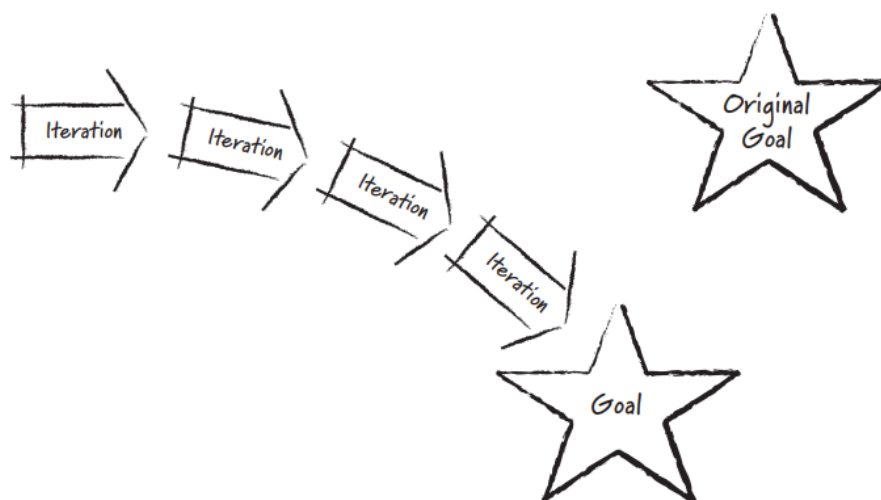
Agilné projekty sa nevyhýbajú plánovaniu. Prijímajú plánovacie postupy, ktoré vývoju projektu umožňujú zmeny. Vo väčšine waterfall projektov, miľníky vedú projekt k cieľu definovanému ešte pred začiatkom vývoja. Akonáhle projekt dosiahne tieto ciele, tak si všetci začnú uvedomovať, že vlastne chceli byť niekde úplne inde a môže to vy-

Obr. 6.2 Pri waterfall projektoch si tím na konci uvedomí, že chceli byť s hrou niekde inde. Obrázok prevzatý z [2].

zerať ako na obrázku (Obr. 6.2). Ako sme si už povedali, projekt v tejto fázi väčšinou nemá čas ani peniaze. [2]

Na obrázku (Obr. 6.3) môžeme vidieť ako sa dokáže projekt využívajúci agilné procesy prispôsobovať počas jednotlivých iterácií. Na konci každej iterácie tím hodnotí implementované funkcionality, vďaka čomu dostane lepšiu predstavu o vyvíjanej funkcionalite na pravidelnej bázi.

Obr. 6.3 Agilný projekt sa dokáže prispôsobovať a meniť ciele každú iteráciu. Obrázok prevzatý z [2].

6.3 MoSCoW prioritizácia

MoSCoW prioritizácia patrí medzi populárne metódy slúžiace na riadenie požiadaviek. Skratka MoSCoW predstavuje štyri kategórie priorit. [27]

- **Must-have.** Ako už názov napovedá, iniciatívy alebo funkcionality označené touto prioritou, sú povinné na doručenie. Predstavujú základné potreby pre daný projekt alebo vydanie.
- **Should-have.** Tieto iniciatívy alebo funkcionality sú nevyhnutné pre produkt alebo vydanie, no nie sú životne dôležité. Ak sa vynechá niektorá z iniciatív, projekt stále funguje. Od must-have sa odlišujú primárne tým, že môžu byť naplánované na budúce vydanie bez toho, aby to ovplyvnilo to súčasné.
- **Could-have.** Iniciatívy could-have nie sú nevyhnutné pre základnú funkciu produktu. Avšak v porovnaní s iniciatívami should-have majú oveľa menší vplyv na výsledok, ak sa vynechajú.
- **Won't-have.** Kategória môže spravovať očakávania týkajúce sa toho, čo tím nezačne do konkrétneho vydania (alebo iného časového rámca). Zaradenie iniciatív do kategórie will-not-have je jedným zo spôsobov, ako pomôcť zabrániť zväčšovaniu rozsahu. Ak sú iniciatívy v tejto kategórii, tím vie, že nie sú prioritou pre tento konkrétny časový rámec. [27]

7 EXTRÉMNE PROGRAMOVANIE

Medzi agilné metodológie používané v hernom vývoji patrí aj extrémne programovanie [28].

Extrémne programovanie bolo vyvinuté, aby dokázalo pomôcť vývojárom reagovať na neustále zmeny požiadaviek a dizajnov jednotlivých funkcionalít. Rovnako ako ostatné agilné metodiky, extrémne programovanie nám nedáva priame postupy ako vyvíjať hry, no ponúka nám hodnoty a princípy na základe ktorých môžu jednotlivé tímy reagovať na výzvy spojené s vývojom [29].

Jedným z kľúčových predpokladov extrémneho programovania je, že náklady na zmenu môžu byť v priebehu času konštantné [29]. Tento predpoklad sa dá docieľiť napríklad krátkymi iteráciami, frekventovaným testovaním, elimináciou defektov hneď po ich vzniku, alebo pracovaním so spätnou väzbou od užívateľa.

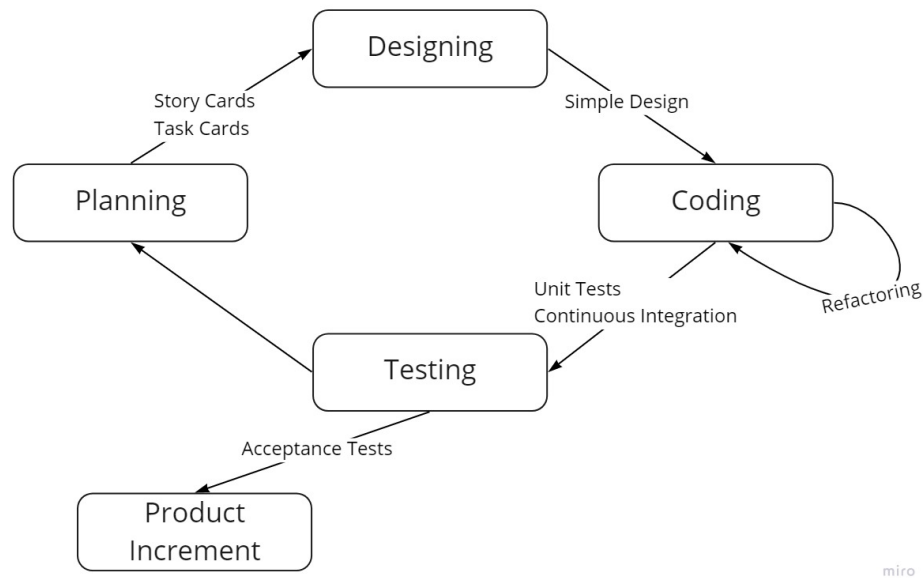
Extrémne programovanie zahŕňa viacero praktík, medzi ktoré patrí aj

- vývoj riadený testami (TDD),
- kontinuálny dizajn,
- párové programovanie,
- kontinuálna integrácia (CI),
- rýchle vydania,
- práca so zákazníkom počas celého vývoja,
- plánovacia hra [29].

7.1 Vývoj riadený testami (TDD)

Programovanie riadené testami je vývojový proces pri ktorom programátor, ešte predtým ako začne pracovať na konkrétnej funkcionalite, napíše unit test. Tento unit test má pokrývať akceptačné kritéria na implementáciu špecifickej funkcionality a pri prvom behu by mal zlyhať. Následne ako tento test zlyhá, programátor môže začať implementovať danú funkcionalitu. Implementácia z pohľadu programátora je dokončená, keď unit test, ktorý napísal na začiatku prejde úspešne. Funkcionalita sa teda môže presunúť do testovania. [30]

Tento proces má mnoho výhod, no automatizované testovanie je asi najväčšou z nich. Automatizované unit testy ukazujú, že každá časť hry funguje podľa návrhu. Vývojári môžu tieto testy jednoducho pustiť a veľmi rýchlo poznať stav jednotlivých

Obr. 7.1 Produktová iterácia. Obrázok prevzatý z [29].

funkcionalít. V začiatkoch vývoja sa tento proces môže zdať zbytočný, ak hra obsahuje len zopár funkcionalít. No s narastajúcou komplexnosťou produktu sa zvyšuje potreba regresného testovania. Bez automatizácie to znamená, že testeria musia po zmenách vo verzii ručne otestovať jednotlivé funkcionality, či fungujú na základe požiadaviek a ich funkcionalita nebola ovplyvnená zmenami. [30]

7.2 Kontinuálny dizajn

Kontinuálny dizajn sa snaží uchovávať koplexitu dizajnovanej funkcionality na základe aktuálnych potrieb hry. To znamená, že sa neimplementuje komplikovaný systém, pokiaľ to hra nepotrebuje. Samozrejme, dizajnéri musia zaobstarať kvalitný a detailný dizajn zjednodušenej verzie funkcionality. Rovnako k tomu pristupujú aj programátori, ktorí jednoducho implementujú funkcionalitu tak ako bola nadizajnovaná, nič viac. Ak sa ukáže, že daná funkcionalita prináša hodnotu a oplatí sa do nej investovať viac času, môžeme ju rozšíriť ďalšou iteráciou. Tento prístup urýchľuje celý proces dizajnovania aj implementácie. Taktiež eliminuje riziko implementácie komplexnej funkcionality alebo systému, pri ktorom sa po otestovaní zistí, že nieje zábavný a v hre sa nepoužije. Vďaka tomu sa môžu vývojári sústrediť na hľadanie zábavy v hre a predísť podobným prípadom. Súčasťou tohoto procesu je aj refaktoring, ktorý udržiava kvalitný a zdravý kód. Keď tím lepšie pochopí dizajn alebo keď jednoduchšia implementácia nevyhovuje rastúcim potrebám funkcionality, často zistí, že program by bol zdravší alebo jednoduchší, keby kód vyzeral inak. Refaktoring je spôsob ako programátori môžu udržiavať kód flexibilný. [31]

7.3 Párové programovanie

Párové programovanie je proces, pri ktorom pracujú dvaja programátori na jednom počítači a snažia sa vyriešiť nejaký problém. Spoluprácu týchto programátorov si môžeme prirovnať k jazde v aute, jeden je vodič a druhý navigátor. [32]

Navigátor sa nezameriava na chyby, ktoré môže vodič urobiť. Namiesto toho premýšľajú o kontexte, v ktorom pracujú. Kladú si otázky ohľadom vhodnosti kódu, ktorý píšú, jeho kvalite a jednoduchosti. [32]

Kvalita a jednoduchosť kódu, ktorý vytvárajú dvaja programátori, je zvyčajne vyššia v porovnaní s tým, čo by vytvorili samostatne. Tento kód vyššej kvality sa mení jednoduchšie a bezpečnejšie ako kód napísaný iba jedným členom z dvojice. [32]

Herní programátori zvyčajne robia drobné dizajnové rozhodnutia pri implementácii. Tieto rozhodnutia môžu viesť kvalitu herného zážitku na vyššiu úroveň. Pár minút premýšľania dvoch kreatívnych ľudí môže viesť ku kvalitným výsledkom. Párovanie podporuje tieto rýchle diskusie bez toho, aby sme museli zhromažďovať ľudí na veľké stretnutia alebo niekoho vyrušovať. [32]

Párovanie môže pomôcť budovať pevné a šťastné tímy vytváraním dôvery prostredníctvom riešenia spoločných problémov [32].

7.4 Kontinuálna integrácia (CI)

Kontinuálna integrácia predstavuje testovanie verzie a jej integráciu po určitom množstve zmien, niekoľko krát denne. Jednou z najlepších praktík je, mať na tento účel dedikovaný počítač alebo použiť služby tretej strany. Táto postupná integrácia po zmenách na jednotlivých verziách, pomáha tímu rýchlejšie odhaliť príčiny defektov. Testy by sa mali púšťať pri každej integrácii z dôvodu jednoduchšej analýzy problému. Ak pri predchádzajúcom zostavení verzie prešli všetky testy na 100%, no pri poslednom zostavení niektoré testy zlyhali, vieme, že problém bude v zmenách medzi jednotlivými verziami. Tento prístup šetrí tímu veľké množstvo času, pretože beh automatizovaných testov by mal zabráť menej času ako keby to mali testerí ručne testovať. [29]

7.5 Rýchle vydania

Ďalšou z praktík extrémneho programovania sú rýchle vydania. Podľa tejto praktiky by mali vývojári vydať na začiatku jednoduchú hru, ktorú na základe spätnej väzby budú rozširovať. Každá aktualizácia by mala byť čo najmenšia, aby jej tvorba nezabrala veľa času a aby sa spetná väzba z dát alebo od užívateľov lepšie vyhodnocovala. Taktiež to pomáha vývojovému tímu udržiavať vysokú kvalitu verzie. Nie vždy môže ísť projekt do produkcie po pár mesiacoch. Rovnako nie vždy sa dajú vydávať aktua-

lizácie v denných až mesačných cykloch. Obvykle nejaký čas trvá, pokiaľ sa spracujú požiadavky, vytvoria návrhy na implementáciu a vykoná sa implementácia samotná. [29]

Na prvý pohľad môže sedieť táto praktika primárne na monetizačný model F2P, kde cieľom vývojárov je vytvoriť hru ako službu. No môže byť efektívne využitá u každého projektu. Jednotlivé vydania nemusia byť priamo ku zákazníkovi no môžu slúžiť ako projektové milníky pri ktorých sa tím zamyslí nad kvalitou a smerom produktu, ktorý vytvárajú.

Keď sa zamyslíme nad týmto prístupom v kontexte extrémneho programovania a spojíme ho s ďalšími praktikami, zistíme, že nám dokáže pomôcť s lepšou prioritizáciou user stories, takže aj prvotné verzie hry so sebou nesú hodnotu. Testovanie zredukuje množstvo defektov, takže nie sú potrebné dlhé testovania pred jednotlivými milníkmi. [29]

7.6 Práca so zákazníkom počas celého vývoja

Jednoducho povedané, cieľom tohoto prístupu je, aby sa hra dostala do rúk cieľovým hráčom už v počiatočných fázach vývoja. Vďaka tomu prístupu môže tím robiť kvalitnejšiu prioritizáciu funkcionalít a lepšie plánovať do budúcnosti. [33]

Ďalšou víziou tohoto prístupu je veľmi blízka spolupráca dizajnéra s programátorom počas implementácie funkcionality. Vďaka tomu sa úsilie programátora sústreďuje tam, kde prinesie najväčší úžitok, dosiahne najlepšie kompromisy a umožní dizajnérovi povedať, že implementácia je zatiaľ dostačujúca. [33]

Kooperatívny prístup k implementácii funkcií vytvára silné putá dôvery medzi zákazníkom a vývojárom, čo je vždy dobré pre tím [33].

7.7 Plánovacia hra

Hlavný plánovací proces extrémneho programovania sa nazýva plánovacia hra (planning game). Plánovacia hra je stretnutie, ktoré sa koná raz za iteráciu, zvyčajne raz týždenne. Umožňuje rýchlo určiť rozsah ďalšieho vydania produktu, kombináciou priorít na základe hodnoty a technických odhadov. Jedným z cieľov stretnutia je udržiavať technické a obchodné rozhodnutia v súlade. Každá osoba na stretnutí má určité zodpovednosti. Primárne sa tieto zodpovednosti delia na zodpovednosti zákazníka a tímu. [29]

7.7.1 Zodpovednosti zákazníka

Členovia tímu zastupujúci zákazníka počas tohoto stretnutia rozhodujú o nasledujúcich veciach.

- Rozsah. Koľko problémov sa musí vyriešiť, aby systém prinášal hodnotu koncovým zákazníkom? Títo ľudia musia vedieť rozhodnúť, čo je málo a čo je príliš.
- Priorita. Ak máte možnosť výberu funkcionalít, ktorá to bude?
- Zloženie vydání. Koľko alebo ako málo je potrebné urobiť, aby sa firme darilo so softvérom lepšie ako bez neho? Intuícia vývojára v tejto otázke môže byť úplne mylná.
- Dátum vydania. Aké sú dôležité dátumy, počas ktorých by prítomnosť softvéru znamenala veľký rozdiel? [29]

7.7.2 Zodpovednosti tímu

Vývojári sú zodpovední za nasledujúce veci.

- Poskytovanie časových odhadov. Koľko času potrebujeme na implementáciu tejto funkcionality?
- Dôsledky. Existujú strategické obchodné rozhodnutia, ktoré by sa mali robiť len vtedy, keď sú členovia tímu informovaní o technických dôsledkoch. Vývojári musia vysvetliť tieto dôsledky.
- Procesy. Ako bude organizovaná práca a tím? Tím sa musí prispôbiť kultúre, v ktorej bude pôsobiť. Softvér musí byť napísaný s určitou kvalitou.
- Podrobnom plánovaní. Ktoré stories by sa v rámci vydania mali urobiť ako prvé? Vývojári potrebujú slobodu najskôr naplánovať najrizikovejšie segmenty vývoja, aby sa znížilo celkové riziko projektu. V rámci tohoto obmedzenia by sa mali presúvať najdôležitejšie funkcionality na začiatok vývoja. Týmto prístupom sa znižuje šanca, že dôležité funkcionality budú musieť byť vynechané ku koncu vývoja z dôvodu časových obmedzení. [29]

7.8 Cyklus extrémneho programovania

Extrémne programovanie je iteratívne a je poháňané časovo ohraničenými cyklami. Preto je rytmus procesu extrémneho programovania kľúčový.

Extrémne programovanie má nasledujúce úrovne aktivít:

- životné cykly produktu,
- vydania produktu (release),
- iterácie,

- úlohy (stories),
- vývoj,
- spätná väzba. [29]

7.8.1 Životné cykly produktu

Nazýva sa to aj fáza prieskumu. Zahŕňa definíciu súboru funkcionalít a plánovanie. Zákazník definuje vysokoúrovňové požiadavky, ktoré sú následne uvedené ako user stories.

Stories sú primárnym výstupom aktivity tejto úrovne. [29]

7.8.2 Vydania produktu

Môže sa nazývať aj fáza záväzku. Primárny cieľ tejto fázy je plán vydania produktovej verzie alebo release plán. Následne sa tento cieľ delí na niekoľko podcieľov, ktoré môžu byť dosiahnuté za pomoci rôznych aktivít, ktoré sa v tejto fáze vykonávajú.

- Na začiatku sa diskutuje postup. V tejto časti zákazník urobí evaluáciu implementovaných funkcionalít a kvality produktu, čo môže vyústiť k definícii nových požiadaviek, alebo k prípadnej zmene existujúcich.
- V ďalšej časti zákazník prezentuje požiadavky rozdelené do malých častí (stories) a diskutuje ich s tímom. Úlohou tímu je prediskutovať spôsob, akým sa budú tieto funkcionality implementovať a s tým aj definovať riziká týchto implementácií. Následne poskytnú prvé časové odhady.
- Zákazník odprioritizuje stories na základe hodnoty, ktorú prinesú do produktu a definuje čas vydania. Pri tejto aktivite berie do úvahy riziká a estimácie komunikované s tímom.
- Vývojári sa záväzne dohodnú so zákazníkom na rozsahu funkcionalít, ktoré sa budú implementovať a na dátume ďalšieho vydania (releasu).
- V poslednom kroku tím rozdelí jednotlivé stories do iterácií aj s defektami nájdenými počas akceptačného testovania zákazníkom a začnú pracovať. [29]

7.8.3 Iterácie

Nazývané aj fázou riadenia. Na začiatku sa zide celý tím, aby sa mohol skontrolovať pokrok a v prípade potreby upraviť plán. Zákazník prezentuje stories pre aktuálnu iteráciu a tím detailne diskutuje tieto stories, aby mali všetky informácie potrebné na implementáciu.

Hlavným cieľom tejto fázy je plán pre aktuálnu iteráciu.

Počas diskusie nad jednotlivými stories, tím detailne preberie technický prístup na implementáciu jednotlivých funkcionalít obsiahnutých v stories a vytvorí k nim potrebné úlohy.

Po prediskutovaní všetkých stories do iterácie, tím môže začať s vývojom. Cieľom tímu počas iterácie je naimplementovať všetky stories v stanovenej kvalite. [29]

7.8.4 Vývoj

Vývojári vytvoria dvojice s kolegami. Následne každá dvojica:

- verifikuje, že rozumie jednotlivým stories,
- určuje podrobný implementačný prístup zabezpečujúci jednoduchý dizajn,
- začne s TDD (testami riadeným vývojom),
- integruje kód do verzovacieho systému vo vhodných intervaloch,
- pravidelne kontroluje pokrok. [29]

7.8.5 Spätná väzba

Dvojice neustále komunikujú medzi sebou a navonok k tímu. Do komunikácie je priebežne zapojený aj zákazník. Niektoré tímy sa uchýľujú ku každodenným stretnutiam, aby rýchlo prediskutovali celkový stav tímu a v prípade potreby možnú opätovnú synchronizáciu a mikroplánovanie.

Iterácie poskytujú prehľad o celkovom stave a príležitosti na úpravu a zlepšenie procesu.

- Výsledky z iterácií môžu spôsobiť prehodnotenie priorit.
- Vývoj jednotlivých úloh môže spôsobiť prehodnotenie stories.
- Opätovný časový odhad story môže spôsobiť zmeny iterácie alebo obnovenie iterácie.
- Výsledky iterácie môžu spôsobiť zmeny plánu vydania. [29]

7.9 Role

V extrémnom programovaní je kladený dôraz na spoluprácu celého tímu, je v nepretržitej komunikácii.

Na to, aby projekt extrémneho programovania fungoval, sú však potrebné určité úlohy a osoby, ktoré tieto úlohy zastávajú. Preberajú zodpovedajúcu zodpovednosť a zodpovedajú za svoju prácu. Odporúča sa, aby sme do rolí pridelili správnych ľudí.

Role, ktoré sa ukázali ako účinné v extrémnom programovaní, sú:

- vývojár,
- zákazník,
- manažér,
- kouč. [29]

7.9.1 Vývojár

Táto rola patrí medzi najdôležitejšie v extrémnom programovaní. Predsa len, vývojár je ten človek, ktorý implementuje potrebné funkcionality. Aj keď sa menom táto rola podobá klasickému vývojárovi z hociakej inej metodológie, XP definuje pre vývojára určité práva a zodpovednosti, za účelom dobrého fungovania tejto metodológie.

Zodpovednosti

Zodpovednosti vývojára definujú prácu, ktorá sa od neho očakáva za účelom zmysluplného fungovania tímu a vývoja. Medzi tieto zodpovednosti môžu patriť časové odhady stories, definovanie úloh zo stories, časové odhady úloh, písanie unit testov, spúšťanie unit testov, alebo refaktorovanie kódu. [29]

Zručnosti

Rovnako ako zodpovednosti sa od vývojára očakávajú určité zručnosti. Medzi tieto zručnosti patrí párové programovanie, komunikácia, udržovanie jednoduchosti, programovanie len toho, čo je potrebné. [29]

7.9.2 Zákazník

V extrémnom programovaní je rola zákazníka rovnako dôležitá ako rola vývojára, pretože je to zákazník, kto by mal vedieť, čo programovať, zatiaľ čo vývojár by mal vedieť programovať.

Zručnosti

Medzi zručnosti zákazníka patrí písanie stories do potrebného detailu, rozvíjanie postoja tímu k úspechu projektu, rozhodnutia o rozsahu požadovaných funkcií, prioritizovanie týchto funkcií, alebo písanie funkcionálnych testov. Síce zákazník prioritizuje backlog a píše požiadavky pre nové funkcionality, je veľmi dôležité si uvedomiť, že nekontroluje projekt. [29]

Zákazník nemusí byť len jeden človek. Môže to byť aj tím ľudí s rôznymi rolami ako sú napríklad produktový manažeri, marketéri, biznis analytici a podobne. [29]

7.9.3 Manažér

Primárne zodpovednosti manažéra v extrémnom programovaní sú nasledujúce.

- Definovanie pravidiel plánovacej hry, oboznámenie tímu a zákazníka s pravidlami plánovacej hry, monitorovanie plánovacej hry.
- Plánovanie a exekúcia stretnutí.
- Zúčastniť sa s tímom časového odhadovania, aby mohol poskytnúť spätnú väzbu o tom, ako sa realita zhodovala s ich predchádzajúcimi odhadmi. To na úrovni tímu aj jednotlivcov, čo by im do budúcnosti malo pomôcť s kvalitnejšími odhadmi.
- Uistiť sa, že tím pracuje podľa aktuálnych priorit, keď postupuje cez iterácie s potvrdeným plánom a potvrdenou funkcionality.
- Sledovanie chýb funkčného testovania.
- Sledovanie skutočného času stráveného každým členom tímu.
- Schopnosť získať všetky požadované informácie bez rušenia tímov. [29]

7.9.4 Kouč

Rola kouča je rolou každého jedného člena v tíme. No v prípade, že tím je v extrémnom programovaní nový, odporúča sa mať človeka špecializovaného na túto rolu. [29]

U kouča je veľmi dôležitá znalosť praktík a metodík extrémneho programovania a následná schopnosť predať tieto znalosti tímu. Jeho primárnym cieľom je vytrénovať tím, aby sa stal sebestačný v používaní týchto praktík. Jeho zodpovednosti môžeme rozdeliť do bodov.

- Hlboká znalosť extrémneho programovania a schopnosť aplikácie do projektu.

-
- Identifikácia praktík extrémneho programovania, ktoré pomôžu tímu v prípade akéhokoľvek problému.
 - Pozorovanie tímu v tichosti a zasiahnutie len vtedy, keď sa predvída závažný problém.
 - Trénovanie tímu k sebestačnosti.
 - Byť pripravený kedykoľvek pomôcť. [29]

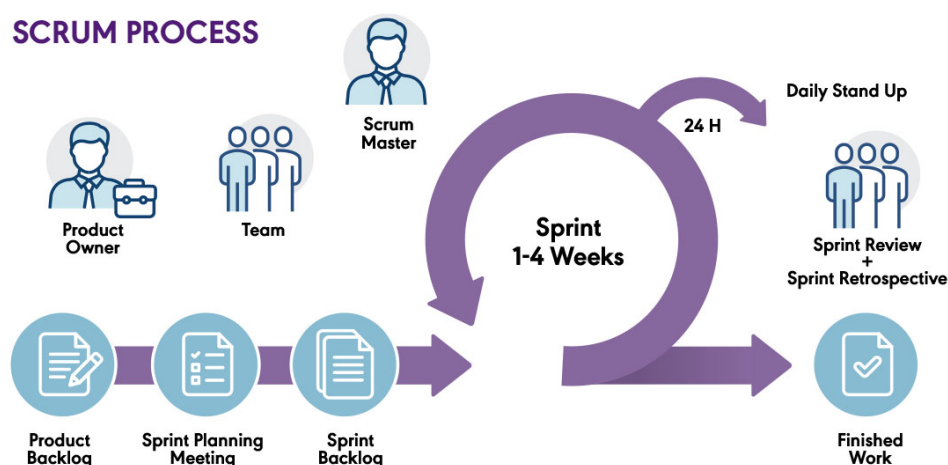
8 SCRUM

Scrum je spôsob riadenia vývoja softvéru, v rámci ktorého môžu ľudia riešiť komplexné problémy a zároveň efektívne dodávať produkty najvyššej možnej kvality [34].

Scrum sa používa od začiatku 90. rokov. Táto metóda predstavuje súbor rôznych prístupov, procesov a nástrojov, ktoré sa môžu použiť na vývoj herných produktov a zlepšenie tímovej efektivity. [35]

Scrum pozostáva zo scrum tímov a ich pridružených rolí, ceremónií, artefaktov, a pravidiel. Každý zo spomenutých komponentov slúži na špecifický účel [35].

V scrume sa na vytvorenie pravidelnosti používajú predpísané ceremónie. Všetky ceremónie sú časovo ohraničené, takže každá má maximálne trvanie [35]. Tieto ceremónie sú podrobnejšie opísané v nasledujúcich kapitolách.

Obr. 8.1 Scrum proces. Obrázok prevzatý z [34].

8.1 Role

Scrum má tri primárne role: product owner, scrum master a členov vývojového tímu [35].

8.1.1 Vývojový tím

Vývojový tím sú ľudia, ktorí robia prácu spojenú s tvorbou hry. Na prvý pohľad to môže vyzeráť, že je tím poskladaný z inžinierov, no nie vždy tomu tak je. Tím môže byť zložený zo všetkých druhov ľudí vrátane dizajnérov, rozprávačov, programátorov, artistov a podobne. [35]

Vývojový tím musí byť schopný samoorganizácie, aby mohol robiť rozhodnutia potrebné na dokončenie práce. Samoorganizácia sa v tomto ohľade neberie ako nerešpektovanie organizácie, ale skôr ako zosilnenie postavenia ľudí, ktorí majú potrebné vedomosti na riešenie problémov. [36]

Zodpovednosti tímu môžu pozostávať aj z nasledujúcich.

- Dokončenie naplánovanej práce pre šprint.
- Zabezpečenie transparentnosti počas šprintu. Toto býva dosiahnuté pomocou denných stretnutí, nazývaných taktiež denný scrum. Denný scrum poskytuje transparentnosť práce a dáva členom tímu vyhradené miesto, kde môžu hľadať pomoc, hovoriť o pokroku, alebo upozorniť na problémy. Scrum master môže pomáhať s vedením tohoto stretnutia, ale v konečnom výsledku je to zodpovednosťou vývojového tímu. [36]

8.1.2 Product owner

Agilné tímy sú svojou povahou flexibilné a pohotové a je zodpovednosťou product ownera zabezpečiť, aby poskytovali čo najväčšiu hodnotu. Produkt owner zastupuje biznisovú stranu, čiže prezentuje vývojovému tímu najdôležitejšie funkcionality. Dôvera s vývojovým tímom je veľmi dôležitá. [36]

Produktový vlastník by nemal len rozumieť zákazníkovi, ale mal by mať aj predstavu o hodnote, ktorú scrum tím zákazníkovi prináša. Produktový vlastník tiež reprezentuje potreby ostatných zainteresovaných strán v organizácii. [36]

Hlavné zodpovednosti product ownera sú nasledovné.

- Spravovanie scrum backlogu. Product owner je zodpovedný za obsah backlogu a jeho prioritizáciu. To však nemusí znamenať, že product owner je jediný, kto vkladá nové stories do backlogu. Mal by vedieť o všetkom, čo je v backlogu a ostatní ľudia, ktorí pridávajú stories do produktového backlogu, by mali zabezpečiť komunikáciu s product ownerom.
- Správa vydania. Pre product ownera je dôležité vedieť, kedy veci môžu a mali by byť uvoľnené.
- Manažment zainteresovaných strán. Do každého produktu bude zapojených mnoho zainteresovaných strán, od používateľov, zákazníkov, správy a vedenia organizácie. Produktový vlastník bude musieť spolupracovať so všetkými týmito ľuďmi, aby efektívne zabezpečil, že vývojový tím prináša hodnotu. To môže znamenať veľké množstvo riadenia a komunikácie. [36]

8.1.3 Scrum master

Scrum master je rola zodpovedná za zabezpečenie hladkého chodu scrumu v tíme. V praxi to znamená, že pomáha product ownerovi definovať hodnotu, vývojovému tímu dodať hodnotu a celému scrum tímu pomáhať v neustálom zlepšovaní. Popri tom neustále mentoruje vývojový tím a zväčšuje povedomie o scrume. Pomáha tímu odstrániť všetky prekážky a zabezpečiť hladký priebeh vývoja. [36]

Medzi zodpovednosťami scrum mastera patria nasledujúce.

- **Transparentnosť.** Scrum master má za úlohu zabezpečiť, aby scrum tím fungoval transparentným spôsobom. Toto zahŕňa napríklad vytváranie story máp a aktualizáciu stránok dokumentácie s nápadmi z retrospektív.
- **Empirizmus.** Základom pre scrum a agilné prístupy je myšlienka, že najlepším spôsobom plánovania je robiť prácu a učiť sa z nej. Empirický proces nie je jednoduchý a vyžaduje si od scrum mastera, aby koučoval scrum tím pri rozdeľovaní práce, popisoval jasné výsledky a kontroloval tieto výsledky.
- **Samoorganizácia.** Vývojový tím sa pri prechode na scrum musí naučiť samoorganizácii. Keďže to nie je jednoduchý prechod, je úlohou scrum mastera, aby danému tímu pomáhal v tomto smere.
- **Hodnoty.** Scrum definuje hodnoty odvahy, zamerania, odhodlania, rešpektu a otvorenosti pretože vytvárajú prostredie bezpečia a dôvery. Toto prostredie je dôležité pre prosperitu agility. Dodržiavanie hodnôt je zodpovednosťou každého v scrum tíme, ale scrum master preberá aktívnu úlohu pri povzbudzovaní a pripomínaní dôležitosti týchto hodnôt každému. [36]

8.2 Release

Release alebo vydanie je súborom šprintov, ktorých cieľom je priniesť hru s novými funkciami do stavu, v ktorom by mala byť pripravená na vydanie. Typické vydanie trvá dva až štyri mesiace. Tempo vydávania je podobné ako tempo míľnikov na typickom hernom projekte. [2]

Dĺžka releasu tiež môže závisieť od potrieb produktu. Napríklad ak potrebujete poslať publisherovi funkčný build na konci každého mesiaca, releasy môžu predstavovať aj mesačné míľníky.

Verzia hry v stave takmer pripravená na vydanie môže znamenať mnoho vecí. Definícia podľa poučiek je, že by mala byť hrateľná pre potencionálnych zákazníkov, no nie nevyhnutne pripravená na vydanie s plným pokrytím všetkých požiadaviek [2]. V

rámci viacročného projektu by vydania vedúce k dokončenej hre, mali mať pravidlá o demo kvalite jednotlivých verzií. Samozrejme, stav verzie hry pri jednotlivých vydaniach môže byť taktiež definovaný na základe dohody medzi vedením projektu. [2]

Vydania stanovujú dlhodobé ciele pre tím a zainteresované strany. Vyžadujú zvýšenie úroveň kvality a ladenia, čo znižuje veľkú mieru neistoty ohľadom práce, ktorú treba urobiť pri odoslaní hry. Vydania začínajú plánovacím stretnutím, ktoré stanovuje hlavné ciele hry. Plán vydania riadi ciele pre každý šprint. [2]

8.3 Šprint

Srdcom scrumu je šprint. Šprint si môžeme predstaviť ako časový rámec pozostávajúci väčšinou od dvoch týždňov do jedného mesiaca. Dĺžka šprintu sa väčšinou určuje na základe potrieb a schopností tímu. Počas tohoto časového rámca sa pracuje na funkciionalitách, ktoré boli naplánované do tohoto šprintu. [2]

Nový šprint začína ihneď po ukončení predchádzajúceho šprintu. Tím a zainteresované strany stanovujú cieľ na stretnutí plánovania, ktoré sa uskutočňuje na začiatku šprintu. Postup práce tímu je zdieľaný na denných scrum (standup) stretnutiach. Na konci šprintu tím demonštruje svoj pokrok na šprint review stretnutí. Po review tím uskutoční retrospektívu, kde diskutuje o tom, ako tím spolupracoval počas šprintu a hľadá vylepšenia pre nadchádzajúce šprinty. [2]

8.4 Plánovanie šprintu

Na začiatku šprintu sa tímy stretnú s vedením projektu, aby naplánovali ďalší šprint. Plánovanie šprintu si vyžaduje dve stretnutia: stretnutie o stanovení priorít a stretnutie plánovania šprintu. Stretnutie o stanovení priorít pripravuje alebo upravuje produktový backlog a identifikuje potenciálny cieľ šprintu. Stretnutie plánovania šprintu vytvorí backlog šprintu definujúci prácu, ktorú sa tím zaväzuje dokončiť do ďalšej kontroly šprintu. [2]

8.4.1 Prioritizácia backlogu

Cieľom tohoto stretnutia je definícia funkcionalít s najvyššou prioritou v produktovom backlogu a ich následný výber do šprintu.

Na začiatku stretnutia product owner odprezentuje funkcionality s najvyššou prioritou. Tím počas tejto prezentácie musí porozumieť každej jednej story. Je to výborná príležitosť pýtať sa na otázky ohľadom dizajnu (herného dizajnu, technického dizajnu, artu a podobne). Ak napríklad funkcia vyžaduje, aby hlavná postava skočila, môžu byť otázky o tom, ako sa súčasná animácia a fyzika používa v hre. Táto diskusia identifikuje

detaily návrhu a implementácie, napríklad či ide len o fyziku, animáciu alebo spojenie oboch. [2]

Môže sa stať, že niektoré stories s vysokou prioritou sú príliš komplexné, aby boli implementované počas jedného šprintu. V tomto prípade by mal tím rozdeliť stories na menšie celky. [2]

Následne tím prediskutuje približný cieľ pre šprint vybraním stories z produktového backlogu, ktoré následne vložia do šprint backlogu.

8.4.2 Plánovanie šprintu

Po identifikácii cieľov, tím prediskutuje jednotlivé stories do detailu a vytvorí potrebné tasky. Dokončenie taskov povedie k splneniu akceptačných kritérií v daných stories. Na tomto stretnutí by sa mali podieľať okrem samotného tímu aj ďalší doménoví experti, ktorí môžu v prípade potreby pomôcť tímu či už s prediskutovaním implementácie alebo estimáciou práce (napríklad multiplayer programátor alebo zvukár). [2]

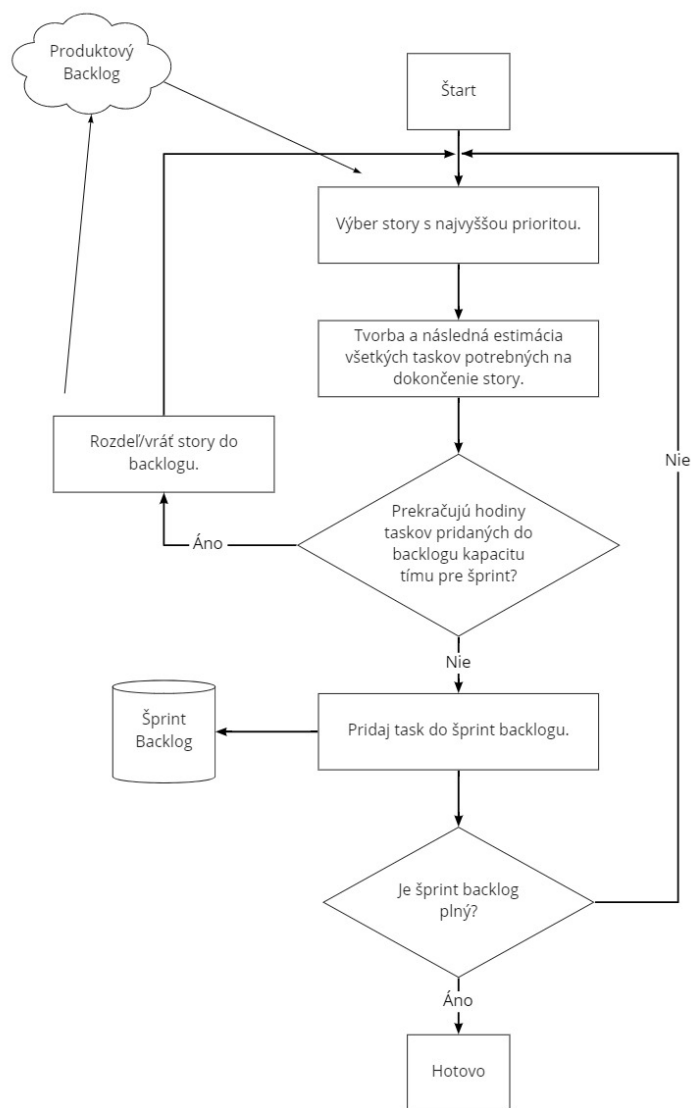
Na začiatku stretnutia pomáha scrum master definovať obmedzenia, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť tímu zaviazat' sa k cieľu šprintu. Medzi tieto obmedzenia môžu patriť napríklad dovolenky, zdieľanie ľudí s inými tímami a podobne. Schopnosť tímu zaviazat' sa k práci je založená predovšetkým na ich minulom výkone. Najlepšie sa to dá zistiť preskúmaním toho, čo tím dokázal doručiť v minulých šprintoch.

Následne tím začne diskutovať implementačné detaily pre jednotlivé stories. Účasť product ownera na tomto stretnutí je veľmi dôležitá, pretože môže poskytnúť tímu dôležité informácie v prípade potreby. Akonáhle sú odkomunikované akceptačné kritéria a požiadavky na dokončenie funkcionalít, tím začne vytvárať tasky na základe potreby a zároveň ich časovo odhadovať. Tieto tasky predstavujú čiastočné operácie alebo kroky potrebné na doručenie stories. Časové odhady taskov prebiehajú v rámci jednotlivých disciplín. Ak má tím napríklad troch programátorov, odhadujú programátorské úlohy spoločne. Naopak, ak je v tíme iba jeden, odhadne sám všetky programovacie úlohy. [2]

Na spoločné estimovanie sa používajú rôzne techniky, jednou z najznámejších je planning poker.

Na odhadovanie taskov sa môžu použiť rôzne prístupy, ako napríklad odhad v hodinách, story pointov, man days, a podobne. Tento odhad sa uvádza v ideálnom čase, čo je čas, ktorý by mala úloha zabrat' bez prerušenia alebo akýchkoľvek problémov. To znamená, že osemhodinová úloha nie je to isté ako jednodňová. Splnenie osemhodinovej úlohy zvyčajne trvá viac ako jeden kalendárny deň. Dôvodom je, že dni vývojárov sú plné prerušení, problémov a rozhovorov. [2]

Odhady pre veľké tasky sú menej presné ako odhady pre malé tasky. Limit veľkosti

Obr. 8.2 Tok vytvárania šprint backlogu. Obrázok prevzatý z [2].

tasku je ľubovoľný, ale 16 hodín je rozumná hranica pre veľkosť, kedy je task potreba rozdeliť na menšie. Môže sa stať, že tím nemá dostatok informácií na rozdelenie takéhoto tasku. Namiesto toho môžu vytvoriť zástupný task s väčším odhadom, kým nebudú pripravení na úlohu pracovať a nebudú vedieť viac informácií. [2]

Ako môžeme vidieť na obrázku (obr. 8.2), akonáhle je story rozdelená na tasky, počet naestimovaných hodín potrebných na dokončenie šprintu sa navýši o hodiny potrebné na dokončenie danej story. Celkový počet sa potom porovná so zostávajúcimi hodinami, ktoré sú k dispozícii v backlogu šprintu. Ak má šprint backlog priestor na hodiny, ktoré nová story pridá, tím sa zaviazal dokončiť túto story. Samozrejme, každá špecializácia na projekte musí byť naplánovaná v rámci svojich možností.

Ak by sa náhodou nová story nevošla do backlogu šprintu, je k dispozícii jedna z troch možností. Najprv sa story vráti do produktového backlogu a nahradí ho ďalšia menšia story. Druhou možnosťou je rozdeliť pôvodnú story na menšie časti. Vďaka rozdeleniu môže tím identifikovať časť pôvodnej story, ktorá sa hodí do šprintu. Treťou možnosťou je odobrať nejakú story z backlogu šprintu, aby sa nová položka zmestila. Product owner pomáha tímu s rozhodovaním, ktoré riešenie je najlepšie. [2]

Neodporúča sa úplne zaplniť alokáciu tímu pre šprint do poslednej hodiny. Je bežné, že sa počas šprintu objavia problémy alebo úlohy s ktorými tím jednoducho nepočítal pri plánovaní. V prípade, že tímu zostane nejaký voľný čas na konci šprintu, môžu ho využiť na doladovanie funkcionalít, alebo môžu začať pracovať na úlohách v ďalšom šprinte, ak je šprint backlog pripravený. [2]

8.5 Scrum ceremónie

Okrem samotného plánovania šprintu, scrum obsahuje viaceré stretnutia, ktoré pomáhajú tímu so synchronizáciami a vývojom funkcionalít.

8.5.1 Denný scrum

Primárnym cieľom tohoto stretnutia, ktoré sa opakuje na dennej báze je zabezpečiť, aby scrum tím zdieľal prehľad o tom ako šprint napreduje. Tím sa taktiež informuje o nečakaných prekážkach. Počas stretnutia členovia tímu odpovedajú na otázky ako: Čo som urobil včera? Čo budem robiť dnes? Mám nejaké prekážky, ktoré ohrozujú naplánovanú prácu?

Odporúča sa, aby toto stretnutie bolo krátke a všetky diskusie boli ponechané buď na iné ceremónie alebo po stretnutí, aby nezainteresovaný členovia diskusie nestrácali čas. Nie je špecifikovaný presný čas, no odporúča sa, že by meeting nemal presiahnuť 15 minút.

Na dennom scrume sa účastní vývojový tím, scrum master a v prípade potreby aj product owner. [37]

8.5.2 Šprint review

Hlavným cieľom stretnutia je demonštrácia dokončenej práce počas šprintu, oslavovanie, vyzdvihovanie úspechov a dohoda nad ďalšími krokmi.

Počas stretnutia vývojový tím prezentuje svoju dokončenú prácu a zbiera spätnú väzbu od product ownera. Následne, product owner na základe tímového postupu môže meniť priority v produktovom backlogu.

Toto stretnutie sa odohráva na konci šprintu a mal by sa na ňom zúčastniť celý

scrum tým, product owner a obchodne zainteresované strany. [37]

8.5.3 Retrospektíva šprintu

Cieľom retrospektívy šprintu je pochopiť, čo fungovalo a čo nefungovalo počas posledného šprintu a následne tieto lekcie pretaviť do riešení. Tieto zlepšenia by mali posunúť tímovú spoluprácu vpred a pomôcť efektívnejšie doručovať výsledky. Toto stretnutie sa koná vždy na konci šprintu a mal by sa ho účastniť scrum tím. [37]

8.6 Zavádzanie scrumu

Aj keď jednotlivé praktiky scrumu sú ľahko pochopiteľné, nie je vôbec jednoduché ich implementovať tak, aby dávali zmysel. Pre jednotlivé tímy, ktoré nie sú zvyknuté na agilné metodiky, môže byť veľmi náročné osvojiť si základné návyky spojené so scrumom. Zavádzanie scrumu do celého projektu nie je jednoduché. V tejto časti rozoberáme stratégie a postupy, ktoré môžu štúdiá použiť na svoje adopcie.

8.6.1 Predsednícke tímy

Táto stratégia je založená na postupnom zavádzaní scrumu do jednotlivých tímov. Tieto malé tímy odskúšajú Scrum a jeho jednotlivé praktiky, vďaka čomu začínajú budovať znalosti pre štúdio pred tým, ako si ostatné tímy privlastnia scrum. Ak sa predsedníckemu tímu podarí uspieť so scrumom a nájsť jeho hodnotu, pre ostatné tímy to posluží ako dobrý príklad. Zavádzanie scrumu pomocou predsedníckych tímov prináša so sebou hneď niekoľko výhod:

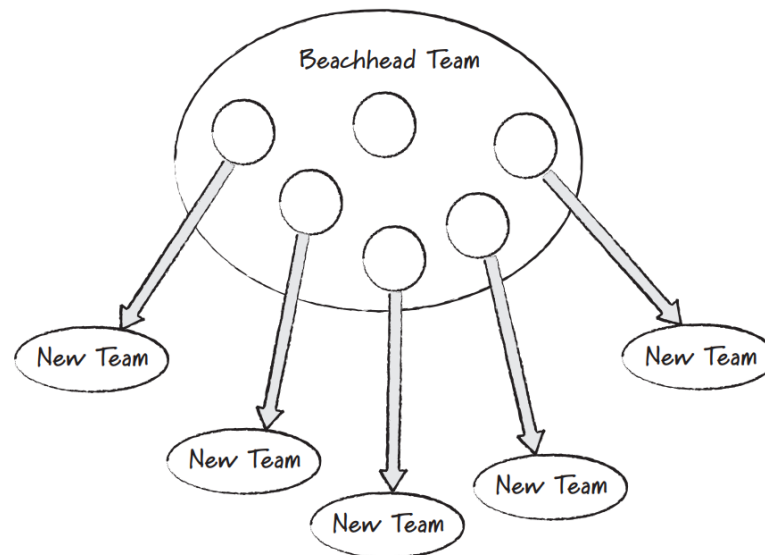
- môžu byť obsadené ľuďmi, ktorí sú otvorení zmene a chcú scrum vyskúšať,
- mentorovať a koučovať jeden tím je oveľa jednoduchšie,
- tím môže implementovať jednoduchšie funkcionality, vďaka čomu bude naň vyvíjaný menší tlak. [2]

Ak je predsednícky tím úspešný a štúdio chce implementovať scrum plošne, používajú sa na to tri metódy:

- split and seed,
- split and reform,
- cross-team koučing. [2]

Split and seed

Princíp tejto metódy je založený na rozdelení predsedníckeho tímu a vloženie jeho členov do tímov, ktoré začínajú so scrumom. Vďaka tomu je možné vytvoriť hneď niekoľko tímov, čo umožňuje pomerne rýchle nasadenie scrumu do spoločnosti. Obrázok (obr. 8.3) ukazuje ako to môže vyzeráť. [2]

Obr. 8.3 Rozdelenie predsedníckeho (beachhead) tímu na podporu nových tímov. Obrázok prevzatý z [2].

Nevýhodou tohoto prístupu je, že úspešný predsednícky tím je rozdelený do ďalších tímov, ktoré nemusia byť také efektívne. Keď je tím poskladaný z náhodných ľudí, potrvá nejakú dobu, pokiaľ sformujú silný tím. Ďalšou nevýhodou je, že nie všetci členovia predsedníckeho tímu budú dobrými koučami ďalším tímom. Therefore, this approach is not recommended if a more gradual adoption of scrum is possible. [2]

Split and reform

Princíp tejto stratégie je založený na rozdelení predsedníckeho tímu na dva. Následne každý z týchto tímov naberie nových členov. Výsledkom je pomalšia adaptácia scrumu ako v predchádzajúcej stratégii, no umožňuje každej polovici pôvodného tímu zostať spolu. Aj keď toto rozdelenie nie je také zásadné ako v split and seed, stále existuje hrozba vytvorenia dysfunkčného tímu. [2]

Cross-team koučing

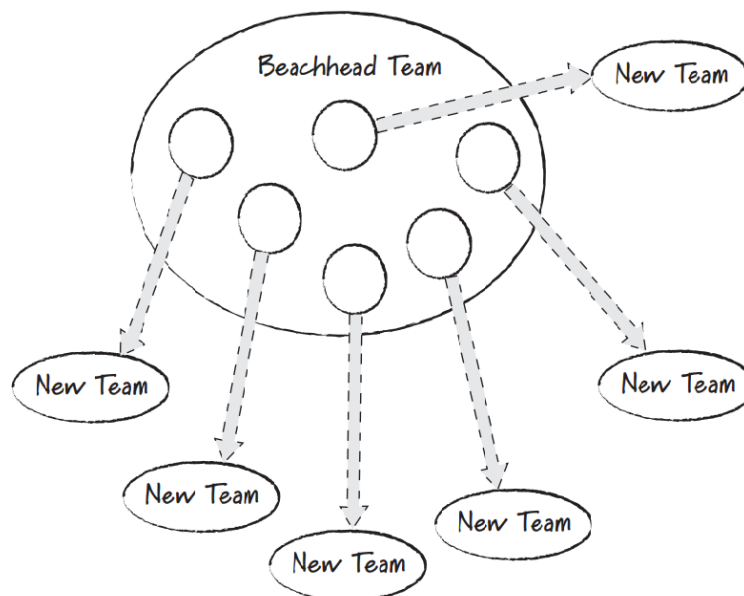
Ďalšou možnosťou je ponechať predsednícky tím a každému členovi alokovať čas na koučovanie nových tímov. Toto môže byť prevedené viacerými spôsobmi:

- člen predsedníckeho tímu slúži ako člen nového tímu na čiastočný úväzok,

- člen predsedníckeho tímu sa stane scrum masterom nového tímu,
- člen predsedníckeho tímu sa zúčastňuje denného scrumu nového tímu, plánovania šprintu, hodnotenia retrospektívnych stretnutí. Ponúka rady a koučovanie vždy, keď je to potreba. [2]

Toto riešenie, zobrazené na obrázku (obr. 8.4), zmenší množstvo vykonanej práce predsedníckeho tímu na určitý čas. Akonáhle si ostatné tímy osvoja praktiky scrumu, nebudú naďalej potrebovať také množstvo koučingu ako pri vzniku. [2]

Počet nových tímov prechádzajúcich do scrumu je obmedzený na počet členov predsedníckeho tímu, ktorí sú vhodnými trénermi [2].

Obr. 8.4 Cross-team koučovanie. Obrázok prevzatý z [2].

8.6.2 Nasadenie v plnom rozsahu

Nasadenie scrumu v plnom rozsahu patrí medzi najrýchlejšie adaptácie no zároveň aj najrizikovejšie. Zavedenie scrumu v tomto prípade vyžaduje dôkladné plánovanie. Čím väčší je tím, tým je náročnejšia komunikácia vízie tejto zmeny. [2]

Prvým krokom je mať aspoň jedného certifikovaného scrum mastera, ktorý bude zabezpečovať, že tímy sú na správnej ceste k adopcii scrumu. [2]

Ďalším krokom je stanovovanie rolí a ich definícií. Najlepšie je vykonať tento krok na stretnutí so všetkými vedúcimi pracovníkmi a zainteresovanými stranami. Títo ľudia budú následne predstavovať prechodný tím, zodpovedný za prechod. [2]

Následne je potreba vytvoriť prvotný release plán, ktorý umožní vytvorenie produktového backlogu. Backlog umožní tímom začať vyvíjať funkcionality. Keď bude

pripravený plán vydania, prechodný tím sa stretne s celým projektovým personálom, aby prediskutovali ciele vydania. Rovnako by malo dôjsť k niekoľkým stretnutiam s tímami, aby boli poučení o postupoch a cieľoch scrumu. Prvý sprint odhalí veľa problémov s existujúcimi praktikami štúdia a to, ako si tím osvojí scrum. Po tomto šprinte si scrum master bude musieť vyhradiť niekoľko hodín na vykonanie retrospektív pre tímy a potom sa stretnúť s prechodovým tímom, aby prediskutovali výsledky. [2]

9 KANBAN

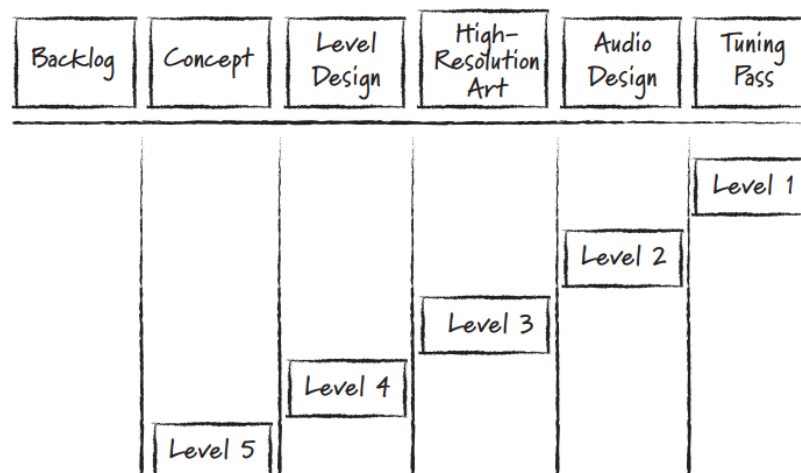
Kanban je populárna lean metóda, ktorá pomáha tímom zvyšovať efektivitu a vizualizovať prácu za pomoci rôznych praktík a princípov. Práca je vizualizovaná na kanban tabuliach, čo umožňuje optimalizovať prácu vo viacerých tímoch a tým zvládať aj náročnejšie projekty. [42]

9.1 Kanban praktiky

- Vizualizácia pracovného toku,
- limitácia množstva vykonávanej práce,
- riadenie toku práce,
- implementácia spätnej väzby,
- tím podieľajúci sa na procese,
- zlepšujte sa spoločne, vyvíjajte sa experimentálne. [42]

9.1.1 Vizualizácia pracovného toku pomocou kanban tabule

Na vizualizáciu procesu pomocou kanban systému je potrebná tabuľa s kartami a stĺpcami. Každý stĺpec na tabuli by mal reprezentovať jeden krok v pracovnom toku. Každá kanban karta reprezentuje pracovnú položku/úlohu/story. Kanban tabuľa predstavuje aktuálny stav pracovného postupu so všetkými rizikami a špecifikáciami. [42]

Obr. 9.1 Príklad kanban tabule reprezentujúcej pracovný tok tvorby levelov. Obrázok prevzatý z [2].

9.1.2 Limitácia množstva vykonávanej práce

Nastavenie maximálneho počtu kariet na stĺpec zaisťuje, že karta sa do ďalšieho kroku presunie len vtedy, keď je k dispozícii voľná kapacita v ďalšom kroku. Takéto obmedzenia pomáhajú identifikovať problémové oblasti vo vývoji, aby mohli byť vyriešené. Taktiež veľký multitasking neprospieva tímu a môže byť cesta k vytváraniu odpadu a neefektívnosti. [42]

9.1.3 Riadenie toku práce

V tomto prípade pod tokom práce rozumieme pohyb kariet cez jednotlivé štádiá vývoja predvídateľným a udržateľným tempom. Jedným z hlavných cieľov pri implementácii kanbanu je optimalizovať tok práce. [42]

9.1.4 Implementácia spätnej väzby

Spätná väzba zabezpečuje, že organizácie primerane reagujú na potenciálne zmeny a umožňujú prenos znalostí medzi zainteresovanými stranami. Kanban navrhuje použitie kadencie (spätnej väzby) na tímovej úrovni, ako aj kadencie orientované na službu. Príkladom kadencie na úrovni tímu je denné stretnutie team kanban na sledovanie stavu a toku práce. Súčasťou tohoto stretnutia je aj kanban tabuľa. [42]

9.1.5 Tím podieľajúci sa na procese

Tím by sa mal priamo podieľať na návrhu procesu a pracovného toku, keďže je priamo zainteresovaný do jednotlivých štádií. [42]

9.1.6 Zlepšujte sa spoločne, vyvíjajte sa experimentálne

Metóda kanban je evolučný proces zlepšovania. Pomáha prijímať malé zmeny, ktoré by mal tím ľahko zvládnuť. Podporuje používanie vedeckej metódy – tvorba hypotézy, test a implementácia zmeny v závislosti od výsledku testu.

Vplyv každej vykonanej zmeny je možné pozorovať a merať pomocou rôznych signálov, ktoré poskytuje kanban systém. Pomocou týchto signálov sa dá vyhodnotiť, či zmena pomohla zlepšiť efektívnosť alebo nie. [43]

10 AGILNÝ HERNÝ VÝVOJ

Táto kapitola sa zameriava na podrobnejší opis tímov používaných v agilnom hernom vývoji rovnako ako aj zhrnutiu praktík počas jednotlivých fáz vývoja.

10.1 Tímy

Herný vývoj vyžaduje blízku kolaboráciu medzi rôznymi disciplínami pri tvorbe jednotlivých funkcionalít. Agilné metodiky pomáhajú vývojárom spolupracovať a tým aj premýšľať v prvom rade ako vývojári a až potom ako dizajnéri, programátori, testeri, artisti, a podobne [2]. V tejto časti sa práca zaoberá rôznymi tímovými štruktúrami používanými agilnými tímami pre lepšiu spoluprácu.

10.1.1 Funkcionálne tímy

Ako už z názvu vyplýva, tieto tímy sa zaoberajú implementáciou základných herných funkcionalít. Primárny benefit týchto tímov je pocit vlastníctva. Účasť na vývoji niekoľkých mechaník môže byť oveľa uspokojivejšia pre vývojárov, než sa na mnohých podieľať len čiastočne. [2]

V ideálnom prípade by mal tento tím pokrývať všetky potrebné disciplíny na doručenie mechaniky. No nie vždy tomu je tak, v mnohých prípadoch je potreba zdieľať určité disciplíny medzi viacerými tímami. Napríklad VFX artista, ktorý je čiastočne alokovaný vo viacerých tímoch. [2]

10.1.2 Funkčné tímy

Funkčné tímy sú poskladané z vývojárov, ktorí väčšinou patria k rovnakej disciplíne no zároveň pracujú na spoločnej funkcionalite/cieli [2]. Medzi tieto tímy môže napríklad patriť tím zameraný na optimalizáciu pre rôzne platformy. Tieto tímy sú primárne využívané infraštruktúrnú prácu [2].

10.1.3 Produkčné tímy

Produkčné tímy sú poskladané z viacerých disciplín a využívané počas produkčnej fázy projektu. Tieto tímy majú detailne zadaný pracovný postup pre tvorbu obsahu (assetov, levelov) do hry. V mnohých prípadoch si produkčné tímy striedajú členov, aby zachovali efektivitu. Mnohokrát sú tieto tímy tvorené z funkcionálnych tímov, keď vyvíjaná funkcionalita prechádza z pre-produkčnej do produkčnej fázy. Môže to vyzeráť tak, že väčšina programátorov sa vystrieda za modelérov alebo zvukárov. [2]

10.1.4 Zdieľané infraštruktúrne tímy

Tímy poskytujú podporu celému projektu s potrebnými službami ako napríklad vývoj herného enginu. V týchto tímoch býva dominantná jedna disciplína, no môžu sa skladať z viacerých špecializácií podľa potreby. [2]

10.1.5 Tímy zamerané na tvorbu nástrojov

Tieto tímy pozostávajú z rôznych disciplín, ktoré spolupracujú na tvorbe nástroju. Podobne ako infraštruktúrne tímy, aj tieto tímy môžu pracovať na viacerých projektoch, prípadne podporovať viacero oddelení. [2]

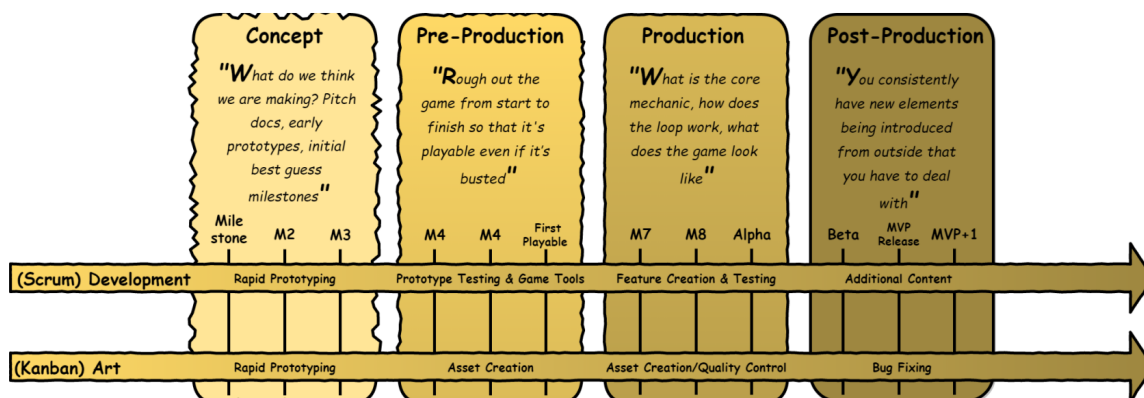
10.1.6 Pool tímy

Pool tímy pozostávajú z vývojárov s rovnakou disciplínou. Na rozdiel od ostatných tímov, tieto tímy nemajú vlastné šprint ciele a ani backlog. Existujú primárne, aby podporovali ostatné tímy počas vývoja ak je potreba. Príklad môže byť tím animátorov, ktorí podporia funkcionálny tím počas šprintu kedy je potreba veľkého množstva animácií. [2]

10.1.7 Integračné tímy

Vo väčších tímoch býva náročné komunikovať a zdieľať víziu tak, aby jej všetci rozumeli. K udržaniu kreatívnej vízie môžu dopomôcť integračné tímy, ktoré integrujú mechaniky vytvorené inými tímami, do súvislého a jednotného zážitku z hry. [2]

10.2 Fázy

Obr. 10.1 Agilné procesy počas jednotlivých fáz. Obrázok prevzatý z [44].

Vývoj herného projektu sa rozdeľuje do rôznych fáz ako je uvedené v kapitole 3. Každá z týchto fáz si vyžaduje iný dôraz na používané postupy. Prechod medzi fázami,

ako je pre-produkcia a produkcia, môže byť postupný. Jednotlivé časti hry prechádzajú medzi týmito fázami na základe pripravenosti a miery nejasnosti. [2]

10.2.1 Koncept

Šprinty sú kratšie a väčšina stories v backlogu sú časovo ohraničené. Hlavným cieľom koncepcnej fázy je vytvoriť znalosti o projekte pre tím a zainteresované strany. Medzi ciele release milníka môžu patriť koncepcné úpravy, prípadne prototyp. [2]

Počas tejto fázy niektoré štúdia implementujú odľahčenejšiu verziu scrumu, keďže ciele sa nedajú mnohokrát priamo špecifikovať [44].

10.2.2 Pre-produkcia

V preprodukcii môže byť scrum použitý na objavovanie zábavy a pomocou jednotlivých iterácií budovať znalosti ohľadom hry a výdajov potrebných na produkciu. [2]

10.2.3 Produkcia

Tímy vytvárajú herné assety, ktoré boli identifikované počas pre-produkcie. Aj keď sa stále používajú šprinty a release, tempo produkcie assetov sa stáva metrikou na meranie rýchlosti. [2]

Tvorba assetov vyžaduje komplexné postupy, ktoré treba vykonať v správnom poradí. Preto sa na túto časť práce nemusí automaticky hodiť scrum. Tvorba assetov môže pripomínať výrobnú linku. Ak tím využíva scrum pre tvorbu assetov, znamenalo by to, že pred koncom šprintu musí vyprázdniť celý backlog. Čo v prípade výrobnéj linky nedáva zmysel. Tá sa musí dopĺňať priebežne, keďže každý krok funguje na tom, čo bolo odovzdané v predchádzajúcom kroku. [2]

Aj preto tímy zamerané na produkciu assetov používajú kanban. Táto metodika je vhodná či už pre individuálne tímy alebo disciplíny (napríklad art). Okrem samotnej tvorby assetov, kanban sa používa aj na opravu chýb. Vďaka prehľadnej tabuli môžu vývojári rýchlo reagovať na zmeny priorít, alebo požiadavkov. Mnohokrát tímy používajú odľahčenú verziu kanbanu, kedy neaplikujú niektoré zo spomínaných praktík. Ako napríklad limitácia množstva vykonávanej práce. [44]

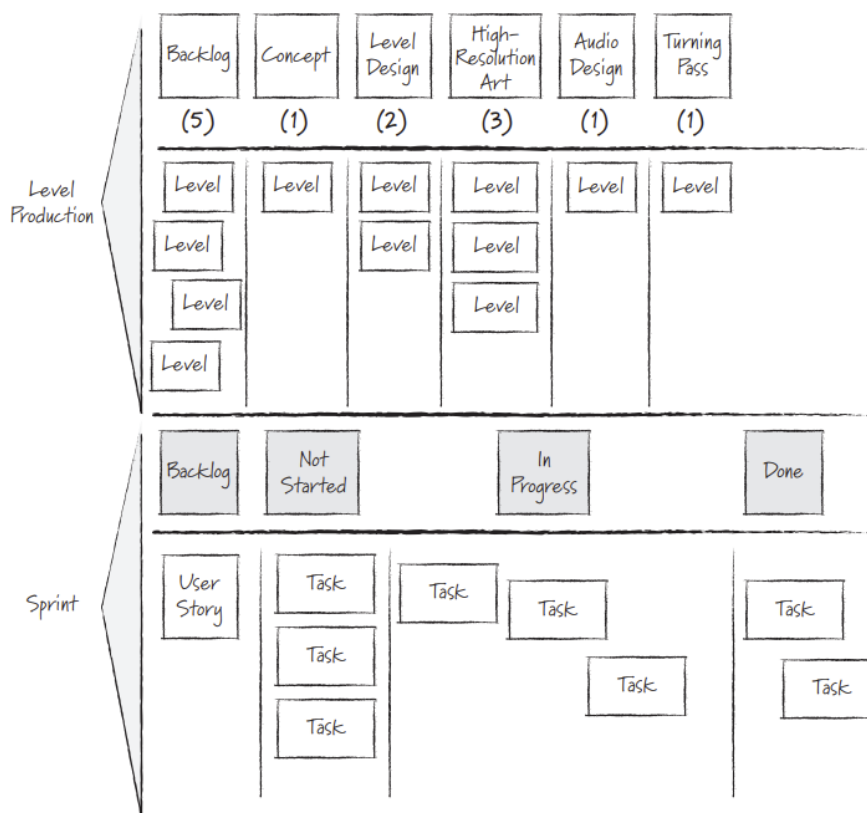
Aj keď tímy produkujúce assety môžu nájsť hodnotu v šprintoch alebo iteráciách. Na konci každého šprintu počas sprint review môžu demonštrovať dokončenú prácu od poslednej review. [2]

Scrum a praktiky extrémneho programovania sú počas produkcie používané na tvorbu prototypov alebo funkcionalít [44].

Tímy vytvárajúce assety a funkcionality sa môžu miešať. Napríklad tím vytvárajúci

levely potrebuje podporu od programátorov, ktorí vylepšujú umelú inteligenciu, efekty, alebo nástrže. V tomto prípade sa môžu praktiky extrémneho programovania, scrumu a kanbanu miešať v rámci jedného tímu. Programátori plánujú klasické šprinty pomocou stories a šprint backlogu, výrobcí levelov používajú kanban tabuľu. Tím sa stretáva na denných stand-upoch a šprint retrospektívach s cieľom zlepšovať svoju efektivitu.

Na obrázku (obr. 10.2) je zobrazené ako môže vyzeráť kombinácia dvoch tabuľ. Jednej scrum a druhej kanban.

Obr. 10.2 Kombinácia scrum a kanban tabule. Obrázok prevzatý z [2].

10.2.4 Post-produkcia

Tím sa zameriava na ladenie, optimalizáciu a celkové zlepšovanie kvality hry. Keďže sú v tomto štádiu vízia a vývoj ustálenejšie, aplikácia scrumu je konvenčnejšia. [44]

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

11 PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE

Praktická časť sa zaoberá dvomi prípadovými štúdiami a spísaním doporučení na základe teoretických znalostí a výstupov z týchto štúdií. Projekty a spoločnosti, na základe ktorých boli napísané tieto štúdie boli vybrané kvôli viacerým faktorom. Prvý z nich je vývoj hier na rozdielne platformy. Prvá štúdia sa zaoberá vývojom na mobilnú platformu a druhá na počítače. Ďalším je história a vek jednotlivých spoločností. Mobilná spoločnosť už má za sebou určitú históriu a má svoju kultúru, ktorú sa počas opisovaného časového obdobia snaží vylepšiť. Spoločnosť zameraná na tvorbu počítačových hier je na trhu len jeden rok v čase písania tejto práce a pracuje na svojej prvej vlastnej hre pre investora.

Práve rozdiely jednotlivých spoločností či už v projektoch, skúsenostiach tímu, alebo histórie a kultúry dokážu poskytnúť kvalitný základ na skúmanie procesov a metodík použitých na vývoj herných projektov.

11.1 Mobilná hra

Prvý projekt na ktorý bola urobená prípadová štúdia je mobilná hra s monetizačným modelom F2P (free-to-play). Analýza projektu pokrýva len určité časové obdobie počas vývoja, nie celý vývoj danej hry. Toto časové obdobie bolo vybrané preto, lebo sa v ňom odohralo veľa zmien či už v spoločnosti, v ktorej sa hra vyvíjala, ale aj pri samotnom vývoji hry.

Táto prípadová štúdia sa zameriava primárne na implementáciu scrumu a agilných metodík do herného vývoja.

11.1.1 Hra

Samotná hra bola vo vývoji už viac ako rok. Keďže sa jedná o F2P model, hra bola na trhu už 7 mesiacov, no neustále sa na nej pracovalo. Každá aktualizácia v pravidelnosti približne dva mesiace predstavovala pre užívateľov nové funkcionality a stabilnejšiu verziu. Medzi tieto dvojmesačné väčšie aktualizácie tím občas vydal menšiu aktualizáciu, ktorá predstavovala buď záplatu nejakých problémov, alebo balancovanie funkcionalít. Vydávanie aktualizácií pre mobilné zariadenia dávali tímu pomerne voľné ruky, keďže kontrolné doby buildu na Android platforme boli 1-2 dni [38] pre už vydanú hru, na iOS 2-4 dni [39]. Vďaka tomu tím mohol pomerne rýchlo reagovať na produkčné problémy.

Keďže sa jedná o multiplayerovú hru, servery tvorili veľmi dôležitú časť hry. Tím musel potýkať s mnohými nečakanými problémami počas behu hry na produkcii. Medzi tieto problémy patrili nečakané pády serverov, strata pripojenia so servermi alebo odpojenia hráčov z hry. Okrem sieťových problémov hra narážala aj na klientské problémy.

Všetky tieto poruchy mali veľký dopad na úspešnosť hry a na užívateľské hodnotenie. Technický stav následne ovplyvnil základné KPIs, podľa ktorých sa určuje úspešnosť free-to-play mobilnej hry. Tými sú napríklad retencia (návratnosť užívateľov) alebo ltv (life time value).

Celých 7 mesiacov sa teda tím svojou prácou snažil stabilizovať hru prerábkou rôznych základných častí hry a zároveň s hlavnými aktualizáciami dodávať hráčom nové funkcionality, aby si ich udržali v hre a zároveň, aby ich konkurencia nepredbehla.

Počas týchto vyčerpávajúcich siedmich mesiacov, sa tímu podarilo vylepšiť celkový technický stav hry, rovnako ako naimplementovať nové funkcionality.

Tímu sa za toto obdobie podarilo zostabilizovať vývojovú vetvu verzovacieho systému do stavu, kedy bola viac menej pripravená s pár úpravami na vydanie. Tomu dopomohlo zavedenie nových procesov, a takzvaného technického výboru. Výbor kontroloval technické dokumenty pre implementáciu rôznych funkcionalít ešte pred tým, ako boli tieto funkcionality naimplementované.

V tomto štádiu mal tím zaužívané základné procesy, ako napríklad denná synchronizácia, ktorá bola nazývaná stand-up. Toto stretnutie bolo veľmi podobné dennému scrum stretnutiu, akurát, že sa pri ňom stretal celý tím a mnohokrát stretnutie zabralo 30 minút až jednu hodinu. Robili sa aj plánovacie stretnutia, ktoré ale nerozoberali jednotlivé funkcionality do detailu, kedy by členovia tímu odhadovali čas implementácie. Taktiež sa plánovalo pre najbližšiu aktualizáciu, takže nevyužívali výhody kratších iterácií. Tím bol zvyknutý aj na review a retrospektívne stretnutia. Tieto stretnutia sa odohrávali každý týždeň v pondelok. V prvej časti stretnutia producenti odprezentovali postup a najvyššie priority a v druhej časti mal každý člen tímu možnosť povedať niečo k retrospektíve z predchádzajúceho týždňa. Zo spätného pohľadu producentov to boli kontraproduktívne stretnutia, pretože sa na nich nachádzal celý tím, takže automaticky zabrali veľa času. No čo bolo dôležitejšie, v takom počte sa mnoho členom tímu ťažko hovorilo svoj názor na vývoj a tím.

11.1.2 Aktualizácia X

Po mesiacoch plných pridávaní nových funkcionalít a stabilizácie hry prišlo vedenie s požiadavkou na vydanie ďalšej aktualizácie približne s dvojnásobným množstvom funkcionalít do dvoch mesiacov (rovnaký časový horizont ako pri menšom počte funkcionalít).

Okrem toho sa vedenie dohodlo, aby počas tejto aktualizácie manažment vývoja zaviedol agilné metodiky, presnejšie scrum a pomocou nich doručil túto verziu hry na čas a v čo najlepšej kvalite.

Keďže sa jednalo o aktualizáciu pred Vianocami, bolo nesmierne dôležité, aby hra

bola poslaná do obchodov (App Store a Google Play) vo výbornej kvalite, pretože počas sviatkov sa obchody zatvárajú na dva týždne a neprímajú nové hry a ani aktualizácie existujúcich hier.

Hra podporovala široké množstvo zariadení, preto sa nie vždy dalo predpovedať, koľko problémov takáto veľká aktualizácia môže na produkcii spôsobiť. Preto vedenie prišlo s ďalšou požiadavkou, vydať beta verziu hry ešte pred samotným vydaním finálnej hry. To pre tím predstavovalo vytvoriť úplne novú verziu hry so všetkými novými funkcionalitami minimálne dva týždne pred samotným vydaním hlavnej aktualizácie (aby sa hra stihla na produkcii poriadne otestovať a tím mal dostatok času na opravy).

11.1.3 Riziká

- Množstvo funkcionalít, ktoré treba naimplementovať. Napríklad, v minulosti trval jeden nový charakter do hry tímu naimplementovať približne dva mesiace, teraz bola požiadavka doručiť desať takýchto charakterov za dva mesiace (mimo iné funkcionality).
- Množstvo dizajnu pripraveného na implementáciu. Požiadavky na túto veľkú aktualizáciu vznikli až po vydaní poslednej veľkej aktualizácie, čiže dizajnéri nemali čas pracovať na nových dizajnových dokumentoch.
- Vianoce. Keďže sa na Vianoce zatvárajú obchody, nebolo možné posúvať dátum vydania. To pre tím znamenalo, že sa budú musieť primárne sústrediť na rozsah jednotlivých funkcionalít. Či už redukovanie rozsahu, alebo viesť detailné diskusie s dizajnéromi a hľadať jednoduchšie implementácie za účelom doručenia rovnakej hodnoty pre hráča.
- Doručenie beta verzie. Na začiatku vydania, to bola pre celý tím veľká neznáma, keďže hra v bete nikdy nebola.
- Neustále menenie rozsahu aktualizácie.
- Technický stav. Tesné termíny a Vianoce nedovoľujú tímu vydať záplatu v prípade potreby. Takže ak by hra bola vydaná v zlej kvalite, mohlo by to mať zlý dopad na jej dlhodobý úspech.

11.1.4 Ciele

Na základe požiadaviek vedenia si producentský tím definoval ciele, pre najbližšie dva mesiace. Rovnako, každý cieľ mal adresovať niekoľko rizík definovaných v predchádzajúcej kapitole.

- Zvýšiť efektivitu tímu pomocou častého a krátkodobého plánovania na interácie.
- Zlepšiť komunikáciu medzi členmi jednotlivých oddelení pomocou malých tímov zodpovedných za jednotlivé funkcionality.
- Vytvoriť ideálne podmienky vývojárom na implementáciu pomocou retrospektívy.
- Implementácia všetkých funkcionalít pomocou kontinuálneho dizajnu. K tomu mala dopomôcť zvýšená komunikácia medzi tímom a vedením projektu počas plánovacích a review stretnutí.
- Tvorba dokumentácie a firemných postupov, ktoré sa týkajú manažmentu projektov.
- Úprava doteraz používaných nástrojov za účelom zlepšenia prehľadnosti a priorít.
- Budovanie agility medzi členmi tímu, dávanie im väčšej zodpovednosti a voľnosti pri riešení problémov pomocou kontinuálneho mentoringu.
- Za pomoci predchádzajúcich cieľov doručiť aktualizáciu v stanovenom dátume a kvalite.

11.1.5 Implementácia scrumu

Pri implementácii scrumu bol jedným z prvých krokov pripraviť multidisciplinárne tímy na základe potrieb projektu a možností vývojárskeho tímu. Jednalo sa o plošnú implementáciu.

Procesovanie tvorby tímu

Pred samotnou tvorbou tímov si producenti sadli a spísali spoločné body, ktoré musia vyriešiť a pripraviť pred tým, ako sa tím môže pustiť do práce.

- Backlog kvalitne definovaných stories, ktoré tím bude následne implementovať.
- Tím musí mať spoločné miesto, kde môže komunikovať. V ideálnom prípade by všetci členovia tímu mali spolu sedieť v jednej miestnosti, no keďže to nebolo možné kvôli práci na diaľku, vytvoril sa tímu spoločný čet, kde mohli riešiť všetky problémy spojené s funkcionalitami, ktoré implementovali.
- Tím potreboval vlastnú tabuľu so stories a taskami, kde videl prácu spojenú s ich šprintom. Vďaka tejto tabuli sa mali lepšie zamerať na doručenie cieľu šprintu. Bolo ale veľmi dôležité, aby mal tím prístup k informáciám ohľadom celého projektu a postupu iných tímov.

Tvorba tímů

Obecně se dá povedat, že všechny týmy, které vznikly, se dali rozdelit do troch kategorií.

- Týmy na základe oddelení,
- týmy implementující meta funkcionality,
- týmy implementující gameplay funkcionality,
- cross týmy.

K tomu, čo znamenajú jednotlivé názvy tímů sa dostaneme neskôr. Delenie tímů bolo postavené na potrebách produktu. Je důležité podotknúť, že životnosť týchto tímů vydržala približne 1 až 3 sprinty. Pod pojmom životnosť sa myslí, že po tomto časovom úseku sa menili členovia podľa potreby.

Pred tým, ako tím začal pracovať, všetci členovia dostali školenie o tom, čo je to scrum, aké praktiky používa, čo je cieľom scrumu, aké sú ich nové zodpovednosti a aké role scrum obsahuje. Toto školenie bolo rozdelené na dve stretnutia, kde na prvom dostal tím krátku prezentáciu a dokumentáciu a na druhom mohol klásť otázky.

V tejto časti bohužiaľ nebolo viac času na školenie jednotlivých členů. Bolo veľmi důležité, aby sa začalo pracovať čo najskôr, preto veľmi důležité súčasťou každého tímu bol scrum master, ktorého rolu prebral producent. Keďže všetky týmy boli v týchto procesoch nové, scrum master mal neustále veľa práce s mentorovaním jednotlivých členů o agilných metodikách a ich prípravou na samostatnosť.

Každý z týchto tímů používal trochu odlišné agilné metodiky a procesy. Zo začiatku existovalo pravidlo, že všetci začnú podľa "knižky" a následne si prispôbia vývojový proces podľa vlastných špecifických potrieb. Podľa producentů to malo dopomôcť k tvorbe vlastníctva tímu nad procesmi. Prispôbovaním jednotlivých procesů si mal tím vybudovať väčšiu zodpovednosť a pochopenie, prečo tieto procesy používa. Nakoniec sa toto riešenie ukázalo ako kontraproduktívne, pretože krátke školenie členů tímu na začiatku práce na aktualizácii bolo nedostačujúce.

Tímy na základe oddelení

Tímy poskladané z vývojárov na základe oddelení plnili niekoľko účelů, napríklad, udržanie komunikácie medzi členmi rovnakého oddelenia, keďže veľká časť oddelenia pracovala v jednotlivých scrum tímoch, ale aj práca na veciach, ktoré hráč automaticky nemusí vidieť. Dobrým príkladom sú programátori pracujúci na optimalizácii výkonu, alebo opravách rôznych problémů.

Procesy ktoré týmy používali boli odľahčenou verziou procesů používaných v scrum tíme. Rovnako ako ostatné scrum tímy, oddelenia tiež pracovali v sprintoch a mali svoje

retrospektívy a plánovania. Na začiatku mali tieto tímy denné standupy na vyžiadanie od lídrov, no časom sa to ukázalo ako veľmi kontraproduktívne. Na tieto stretnutia muselo chodiť celé oddelenie, čiže aj ľudia zo scrum tímov, ktorí mali mimo iné aj standupy so svojimi tímami. Táto zmena zabrala nejaký čas a ukázala veľký posun v mentalite vývojárov, keďže si to sami vyžiadali počas retrospektívy.

Ďalšie procesy a praktiky záležali na oddelení. Napríklad programátori zvykli praktikovať párové programovanie, ktoré im pomohlo pri prerábke rôznych systémov.

Rolu product ownera väčšinou zaujal samotný tím líder, ktorý úzko spolupracoval s producentami alebo iným vyšším manažmentom projektu. Táto spolupráca pomohla lídrovi kvalitnejšie prioritizovať prácu. Rola scrum mastera alebo kouča bola ako v ostatných tímoch zabraná producentom.

Tímy implementujúce meta funkcionality

Meta sa v jednoduchosti dá opísať ako časť hry, kedy sa hráč nachádzal v menu. Čiže nebol priamo v gameplay. V tomto prípade sa už jedná o plnohodnotný scrum tím pozostávajúci z viacerých oddelení spolupracujúcich na doručení špecifickej funkcionality.

Tento tím pozostával z herného dizajnéra, UI dizajnéra, 2D artistu, UI programátora a backend programátora.

V takomto tíme existujú určité závislosti. UI dizajnéer musí ideálne najskôr vytvoriť nejaké návrhy alebo mockupy pred tým ako sa UI programátor môže pustiť do práce. Rovnako ako aj backend programátor musí najskôr naprogramovať systém, ktorého dáta UI programátor zobrazí v užívateľskom rozhraní.

Vďaka tomu, že sa tento tím stretával na dennej báze a detailne spolu komunikoval pri plánovaní, mohlo sa veľa vecí robiť paralelne. UI programátor začal vytvárať užívateľské rozhranie takmer paralelne s tvorbou wireframov. Toto užívateľské rozhranie bolo automaticky pripravené na zapojenie dát z backendu, keďže odpovedalo technickému návrhu backendového programátora.

Tímy implementujúce gameplay funkcionality

Analogicky k meta časti hry, gameplay tímy implementovali samotné herné mechaniky používajúce sa počas hrania. Týchto tímov bolo viacero, no v tejto prípadovej štúdií stojí primárne za zmienku tím implementujúci nové charaktery.

Tento tím bol ako jediný, ktorý sa nezmenil od začiatku práce na aktualizácii až do jej konca. Práve tento fakt poskytol producentom zaujímavé informácie. Vďaka tomu, že sa členovia nemenili, tento tím sa časom stal najefektívnejším. Tu sa ukázalo, aká dôležitá je chémia tímu a procesy prispôbené k potrebám jednotlivcov.

Pri následnom meraní efektivity jednotlivých tímov vo forme počet odhadovaných

hodín dokončených počas šprintu, sa tímu vytvárajúcemu charakteru táto efektivita zvyšovala na rozdiel od ostatných tímov, ktorým tá efektivita zostala rovnaká. Okrem samotnej efektivity sa ukázalo, že počas retrospektív začali pribúdať body, ktoré refletovali spokojnosť tímu.

Cross tím

Jediný svojho druhu, poskladaný primárne z ľudí spolupracujúcich so všetkými tímami zároveň. Tento tím bol plánovaný jeden šprint "pozadu" v porovnaní s ostatnými tímami. Bolo to z jednoduchého dôvodu, v tomto tíme sa primárne písali a lokalizovali texty a vytvárala hudba. Takmer každá funkcionálna potrebuje lokalizované texty a ozvučenie. Vo väčšine prípadov, aby sa tieto veci mohli začať tvoriť, funkcionálna musí byť z určitej časti hmatateľná. Pre texty je napríklad dôležitý dizajnový dokument a mockup, kdežto zvuky okrem toho potrebujú ideálne aj animácie.

Členovia tohoto tímu boli pozvaní na plánovacie, review a retrospektívne stretnutia všetkých tímov. Ich účasť nebola povinná. Keďže boli dopredu informovaní o tom, na čom budú jednotlivé tímy pracovať, bolo pre nich jednoduché vybrať, na ktorých stretnutiach sa budú zúčastňovať.

11.1.6 Postup implementácie

Postup opísaný v tejto kapitole odzrkadľuje procesy a postupy pri implementácii jednotlivých funkcionálov.

Príprava backlogu

Úplne prvým a najzákladnejším krokom bola príprava backlogu. Bez backlogu je náročné prioritizovať, plánovať alebo odhadovať množstvo potrebnej práce na dokončenie či už šprintu alebo danej aktualizácie.

V tomto prípade to ale nebolo také jednoduché, pretože dizajnéri nemali pripravené žiadne dokumentácie k práve vytvoreným požiadavkám takže producenti museli nájsť iný spôsob, akým merať progres tímu a ako plánovať. Nemohli vytvoriť backlog, scrum tímy a začať plánovať, pretože požiadavky neboli dostatočne detailné.

Prvým krokom bolo založiť nový backlog pre aktualizáciu a tvorba stories primárne pre tvorbu samostatných požiadaviek. V tomto štádiu teda stories pokrývali len potrebné dizajnové dokumenty, ktoré museli byť doručené ešte pred tým ako začala samotná práca.

Na začiatok to stačilo. Po dokončení tvorby týchto stories ich producenti za pomoci product ownera (kreatívneho riaditeľa) odprioritizovali.

Tvorba prvého tímu a plánovanie

Prvý tím používajúci niektoré z agilných procesov a praktík bol poskladaný len z dizajnérov. Neobsahoval teda kombináciu rôznych oddelení.

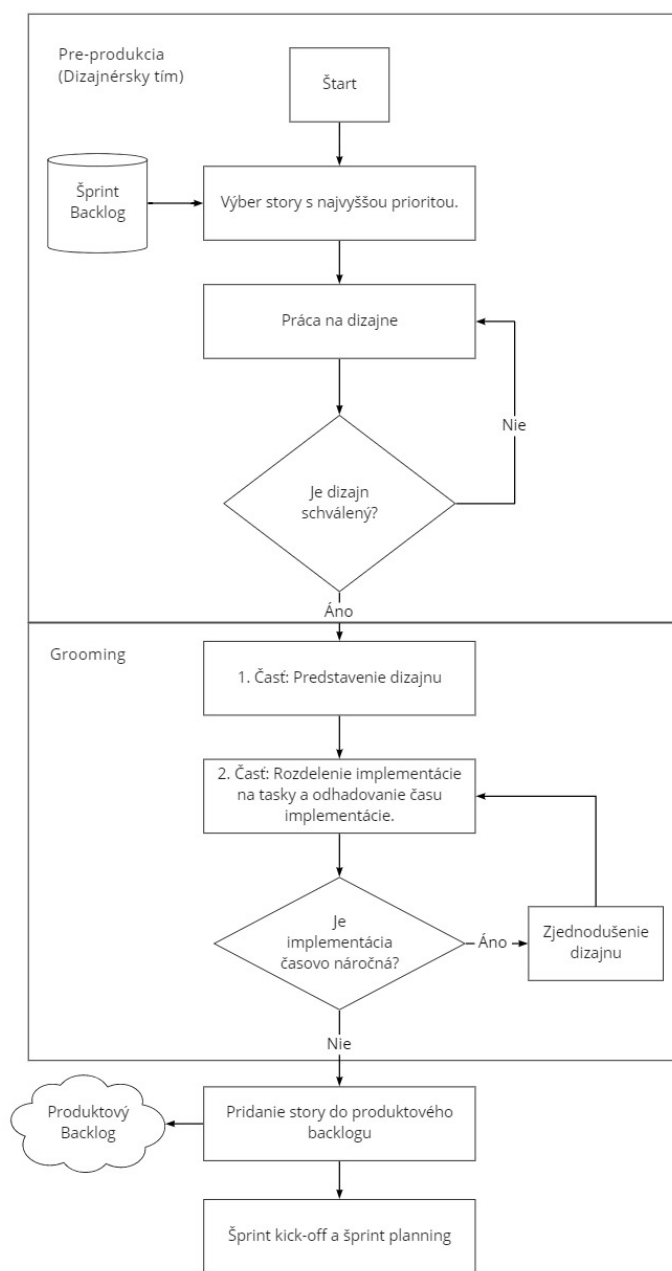
Títo dizajnéri fungovali na týždenných iteráciách (šprintoch). Šprint začínal plánovaním na daný týždeň. Beh tohoto stretnutia bol veľmi podobný, ako plánovanie šprintu opísané v kapitole 8.4.2.

Kreatívny riaditeľ, ktorý predstavoval product ownera, opisoval jednotlivé stories tímu a za ich pomoci ich vkladali do týždenného šprintu.

Tím sa stretal každé ráno na ranných synchronizáciach a bavil sa o progrese.

Na konci týždňa sa celý tím stretol na review a product owner hodnotil dizajnové dokumenty a schvaľoval tie, ktoré mohli ísť do implementácie.

Product owner dostával tieto dokumenty vždy skôr, aby nepredlžoval stretnutie ich čítaním, ale len dávaním spätnej väzby/schvalovaním. Prišli aj časy, kedy bolo nových dokumentov toľko, že ich product owner nestíhal schvaľovať. Vtedy ho zastúpil líder dizajnérov. Keďže vývoj bol blokový dokumentáciou, väčšinou sa nečakalo do konca šprintu na dokumenty. Akonáhle bol dokument pripravený na schválenie, scrum masteri ho predali product ownerovi. Reviews boli využívané aj na dávanie spätnej väzby dizajnérom ohľadom celkovej vízie projektu.

míro

Obr. 11.1 Tok tvorby produktového backlogu. Zdroj (vlastný).

Akonáhle bol niektorý z dokumentov dokončený, vytvoril sa tím a začalo sa s tvorbou taskov a časovými odhadmi. Počas tohoto stretnutia dizajnér predstavil kreatívny dokument, tím sa ho počas prezentácie mohol pýtať a keď už žiadne otázky neboli, prešlo sa na diskusiu ohľadom implementácie. Po tejto diskusii tím vytvoril tasky pre jednotlivé story a dopísal k nim časové odhady.

V prvých iteráciách sa táto diskusia odohrala na jednom stretnutí. No neskôr sa zistilo, že pri komplikovanejších funkcionalitách tím začal robiť väčšie chyby v odhade

implementácie, pretože nemal dostatočný čas na premýšľanie. Producenti spolu s technickými lídrami neskôr prišli s riešením, ktoré toto stretnutie rozdelilo na dve časti. V prvej časti dizajnéri odprezentujú svoj nápad a tím môže klásť otázky. V druhej časti sa urobil opäť priestor na otázky a pokračovalo sa s celým plánovaním. Medzi týmito stretnutiami mal tím čas detailne preštudovať dizajnový dokument, preštudovať si implementácie jednotlivých systémov, s ktorými daná funkcionálna bude spolupracovať a pripraviť si otázky. Dôležitou osobou na tomto stretnutí bol kreatívny riaditeľ v roli product ownera, ktorý v prípade časovo náročnej technickej implementácie pomohol dizajnérom hľadať zjednodušené verzie danej funkcionality tak, aby sa zredukoval čas implementácie bez straty hodnoty.

Dobrym príkladom je tím vyrábajúci charaktery. Ako je na začiatku kapitoly spomenuté, tento tím musel vytvoriť desať charakterov do necelých dvoch mesiacov, aj keď v minulosti trvalo vytvoriť jeden charakter približne dva mesiace. Vďaka iterovaniu a zjednodušovaniu dizajnového dokumentu priamo počas týchto stretnutí, sa podarilo implementácie zjednodušiť na toľko, že bolo možné doručiť jeden charakter v priebehu šprintu. V niektorých prípadoch to boli aj dva charaktery.

Po vytvorení backlogu sa robil scrum kick-off, ktorý pozostával zo školenia členov tímu a plánovania šprintu. Samotné plánovanie šprintu prebiehalo veľmi podobne ako môžete vidieť na obrázku (obr. 8.2) z teoretickej časti. V neskorších fázach sa toto stretnutie používalo aj na diskusiu s tímom o tom, aké procesy budú používať od začiatku. V prípade, že členovia tímu si už prešli nejakými scrum tímami, mali možnosť sa vyjadriť a odprezentovať svoje skúsenosti.

11.1.7 Vyhodnotenie výsledkov a diskusia

Vývoj pokračoval až do polovice decembra, kedy sa tímu podarilo odoslať funkčnú a stabilnú verziu hry do obchodov. Aby sa mohla kvalitná verzia hry dostať včas k užívateľom, musel sa neustále upravovať plán na základe tímového postupu. Úpravou plánu v tomto prípade rozumieme ako neustále úpravy rozsahu backlogu a reprioritizovanie jednotlivých stories na základe náročnosti implementácie a hodnoty, ktorú prinášajú tieto funkcionality koncovým hráčom. V konečnom výsledku sa tímu nepodarilo doručiť "všetko na 100%", ale to je v tomto prípade úplne v poriadku. Cieľom bolo doručiť hodnotu hráčom, čo sa vďaka neustálym úpravám rozsahu a agilnému plánovaniu podarilo v rámci možností projektu.

Neustála komunikácia medzi oddeleniami v malých tímoch pomohla vývojárom rýchlejšie rozpoznať riziká a následne na ne reagovať dostatočne dopredu. K samotnej kvalite implementácie dopomohla aj beta verzia hry, ktorá so sebou priniesla určité komplikácie, keďže na to hra nebola pripravená. No pomohla tímu opraviť kritické chyby

pred samotným vydaním hry.

Aktualizácia a nové funkcionality, ktoré obsahovala, zlepšila aj niektoré kľúčové identifikátory na úspešnosť hry. Pre firmu predstavovali tieto dva mesiace začiatok ich novej kultúry postavenej na agilných metodikách a agilných samostatných tímoch. Slovo kultúra je veľmi dôležité, pretože agilita nieje len o procesoch, ktorými sa doručujú projekty. Je to o nastavení mentality celej spoločnosti. Vedenie sa musí naučiť dôverovať svojim ľuďom, aby im boli schopní odovzdať zodpovednosti, ktoré sú v mnohých spoločnostiach nad rámec samostatného tímu. Rovnako tak tím musí mať dôveru vo vedenie, aby vedel, že ho v prípade potreby podporí.

Aj keď to v predchádzajúcich riadkoch môže vyzeráť, že táto spoločnosť dosiahla agilnej kultúry, v skutočnosti bola len na začiatku. Tréning ľudí a zmena kultúry vyžadujú dlhší čas a úsilie.

Poučenia z vývoja

Manažment si uvedomil množstvo chýb, ktoré urobili počas zavádzania agilných metodík. Najhlavnejšie z týchto chýb si v krátkosti rozoberieme v tejto kapitole.

Kvalitnejšie školenie

Ako je písané na začiatku štúdie, školenie ľudí sa ukázalo ako nedostačujúce. Aj keď každý jeden člen tímu prešiel cez dve stretnutia zamerané na scrum, zodpovednosti tímu a jeho procesy, veľakrát sa stalo, že ľudia nerozumeli, prečo to robia. Rovnako sa tiež mnohokrát nesprávali na základe agilných metodík. Samozrejme, je to spôsobené aj tým, že takáto zmena u ľudí vyžaduje čas, no aj samotnou témou školenia. Manažment na základe tejto skúsenosti prerobil školenie o agilných metodikách, aby sa zameralo primárne na mentalitu a kultúru, ktorú sa snažia vytvoriť. Samotné procesy začali prezentovať ako cestu k tejto kultúre. Manažment taktiež rozšíril školenia na viacero stretnutí. Tieto stretnutia už ale neboli pasívnou prednáškou, ale primárne prezentovanie názorov jednotlivých ľudí, čo sú podľa nich agilné metodiky a ako pomáhajú tímu.

Nemeniť tímovú štruktúru

Počas opísanej aktualizácie sa členovia tímov menili na základe funkcionalít, ktoré boli implementované. No bol tam jeden tím, na výrobu nových charakterov, ktorý sa počas celej produkcie nezmenil. Ako je v kapitole uvedené, tento tím začal vykazovať kvalitnejšie výsledky a jeho členovia boli aj spokojnejší, pretože si lepšie zvykli na prácu medzi sebou. Tento princíp stálych tímov sa manažment snažil uplatniť na všetky tímy. Samozrejme, nie vždy je to možné a veľakrát sa stalo, že jeden človek bol súčasťou hneď niekoľkých tímov. Dôležité ale je, aby sa tímy nemenili na bázi šprintov.

Nezamieňať role

Jednou z najzávažnejších chýb manažmentu bolo zamieňať rolu scrum mastera za product ownera na reviews v prípade, že product owner sa ceremónie nemohol zúčastniť. Kvôli tejto chybe bolo oveľa náročnejšie pre tím akceptovať scrum mastera ako svojho člena. Rovnako to spôsobilo veľa nedorozumenia o scrum masterovej roli pre tím, hlavne medzi vývojármi, ktorí začínajú s agilnými metodikami.

Budovanie tímov na základe špecializácie a personality

V prvých iteráciách počas vývoja sa jednotlivé scrum tímy tvorili z členov primárne na základe špecializácie a seniority. S odstupom času manažment zistil, že síce tento spôsob funguje, no nie je dostatočne efektívny. Motiváciou pre zamyslenie sa nad touto témou bolo, že niektoré tímy, aj keď pozostávali zo skúsených vývojárov neboli také efektívne v práci a v adaptácii agilných metodík v porovnaní s inými tímami. Po analýze zistili, že efektívnejšie tímy obsahujú jedného alebo viac "ľahačov", ktorí svojou aktivitou dokážu potiahnuť a motivovať celý tím k rešpektovaniu agilných metodík. Na základe tohoto zistenia, manažment prekombinoval niektoré tímy, aby obsahovali aspoň jedného "ľahača".

11.2 Prémiová PC hra

V tejto kapitole rozoberáme vývoj produktu, ktorý je väčší ako hra v predchádzajúcej štúdiu. Rovnako aj počet vývojárov v tíme pracujúci na tejto hre je o trochu väčší. Tím pozostáva primárne zo seniorov s mnohoročnými skúsenosťami a obsahuje aj viacej ľudí v manažmente. Od začiatku založenia štúdia vedenie chcelo vytvoriť kultúru postavenú na dôvere a aby sa pri vývoji uprednostňovali jednotlivci nad procesmi.

V čase písania tejto štúdie projekt ešte nebol ohlásený širokej verejnosti. Taktiež ako v predošlej prípadovej štúdiu, vyberieme si časové obdobie počas ktorého budeme rozoberať implementované agilné metodiky a reakcie tímu na tieto zmeny.

11.2.1 Hra

Spoločnosť, vyvíjajúca hru bola stará iba jeden rok v čase písania tejto prípadovej štúdie. Nie je to ale jeho prvá hra. Tesne po založení pracovali členovia tímu ešte na jednej hre, ktorá bola štúdiu priradená investorom na dokončenie. Aj keď sa členovia tímu poznali pred založením štúdia, bola práca v novom štúdiu a na novej hre plná nových skúseností a výziev. Tieto skúsenosti pramenili z rozdielnych požiadaviek na vývojové procesy od manažmentu. Medzi tieto požiadavky patrila častejšia komunikácia medzi oddeleniami rovnako ako detailnejšia a prepracovanejšia dokumentácia. Keďže sa jednalo o novú spoločnosť, bol oveľa väčší tlak aj na dôležité projektové milníky. Pre

mladé štúdio je veľmi dôležité ukázať investorovi, že dokáže doručiť hotový produkt. Medzi výzvy patrilo aj to, že toto bola prvá hra svojho typu a žánru na ktorej tím pracoval.

Hra, ktorú rozoberáme bola priamo navrhnutá v štúdiu. Nakoľko išlo o prvú podobnú hru, bolo o to dôležitejšie, aby bola doručená na čas a v dobrej kvalite.

Od začiatku práce na hre tím pracoval s veľmi tesnými termínami. V skorej pre-produkcii aktívne pracovali primárne dizajnéri, pretože sa vývoj prekrýval s prácou na predošlej hre. Aj keď väčšina tímu dokončovala starý projekt, termíny nového sa neposúvali a neprispôbovali.

Prvým dôležitým milníkom pre hru bol koncept build, ktorý mal slúžiť ako vstu-penka do ďalšieho vývoja. Na konci milníka sa odprezentovala pripravená verzia hry investorovi, ktorý ju následne schválil. Hoci koncept build obsahoval mnoho dôleži-tých funkcionalít, bola to stále len konceptová verzia, ktorej primárnym účelom bolo dokázať, že má zmysel pracovať na hre tohoto rázu. Väčšina týchto funkcionalít pred-stavovala technický dlh, s ktorým sa tím musel počas práce na nových funkcionalitách vysporiadať.

Okrem samotného overenia nápadu hry, koncept build poslúžil tímu aj ako milník, na ktorom si vývojári začali uvedomovať, že dokončiť hru v očakávanom rozsahu a v stanovenom čase bude veľmi náročné. Čím viac kreatívnej dokumentácie bolo hotovej, tým viac si tím uvedomoval, že bude veľmi dôležité pracovať s rozsahom jednotlivých funkcionalít, aby sa podarilo doručiť hru, ktorá sa bude na trhu predávať. Ďalší dôležitý milník predstavoval vertical slice, kde mala hra obsahovať minimálne hrateľný základ všetkých najdôležitejších funkcionalít, taktiež aj finálnu kvalitu vizuálu v hre.

11.2.2 Vertical Slice

Prvým krokom po dokončení konceptového buildu bolo definovať backlog pre ďalší milník a teda aj pre celú hru. Do tohoto procesu sa okrem vedenia projektu zapojil aj celý tím, ktorý vkladal svoje nápady, čo bude pravdepodobne treba vytvoriť pre úspešné dokončenie hry. Backlog, okrem samotných herných funkcionalít, obsahoval aj nástroje dôležité pre jednotlivé oddelenia, potrebné na tvorbu hry. Po nahromadení do-statočného množstva informácií a funkcionalít prišiel čas na prioritizáciu. Počas vývoja sa samozrejme objavili ďalšie funkcionality, s ktorými sa na začiatku nepočítalo a uká-zali sa ako dôležité na implementáciu. Tím s tým počítal a akonáhle nastala podobná situácia, zvolalo sa stretnutie s vedením projektu a prebrala sa redukcia rozsahu hry do miery kedy bolo množstvo funkcionalít znovu stihnuteľné.

Prioritizácia sa taktiež odohrávala primárne na úrovni vedenia projektu, no v prí-pade prioritizácie funkcionalít pre celú hru, priložil ruku aj samotný tím. Ak si niekto

žiadal novú funkcionálnosť alebo nástroj, sám mu priradil prioritu na základe vlastného vyhodnotenia. Niektoré požiadavky mohli byť na úkor iných preprioritizované na nižšiu prioritu.

Funkcionality sa prioritizovali primárne pre vertical slice. Prioritizovalo sa pomocou metódy MoSCoW z kapitoly 6.3 na základe štyroch úrovní priority.

- **Must-have:** Funkcionality označené touto prioritou museli byť doručené. Ak sa náhodou nejaká z týchto funkcionalít nedoručí, predpokladá sa, že hra bude vzbudzovať pocit, že nie je dokončená a odrazí sa to na jej úspešnosti.
- **Should-have:** Odporúča sa, aby funkcionality s touto prioritou boli doručené. Ich absencia ovplyvní úspešnosť projektu vo veľkej miere.
- **Could-have:** Tieto funkcionality dokážu zvýšiť úspešnosť hry na trhu, no ich absencia ju nezhorší.
- **Won't-have:** Tieto funkcionality nebudú obsiahnuté v danom miľníku.

Po dokončení prioritizácie sa ukázalo, že približne 80% všetkých funkcionalít v backlogu pre vertical slice, je označených prioritou must-have alebo should-have. To znamenalo, že väčšina rozsahu hry musí byť doručená práve v tomto miľníku.

Na základe skúseností z predchádzajúceho miľníka, tímu, znalostí o novej hre, si môžeme písať riziká a ciele späť s doručením vertical slice.

11.2.3 Riziká

- Tesné termíny bez možnosti posunutia. Ako sme si už povedali, tímu sa podarilo dohodnúť posunutie termínov o jeden mesiac pre vertical slice, no termín pre nasledujúci miľník alpha zostáva stále rovnaký.
- Veľký rozsah hry, ktorý stále nemusí byť finálny. Počas vývoja sa predpokladá, že sa ukážu funkcionality, s ktorými sa na začiatku nepočítalo.
- Technický dlh spôsobený rýchlym prototypovaním s ktorým sa bude musieť tím vysporiadať počas práce na vertical slice.
- Nové štúdio bez zabehnutých procesov. Bolo veľmi dôležité stanoviť nové procesy, ktoré odpovedali spôsobu vedeniu štúdia a jeho behu.
- Málo dokumentácie, či už k samotnej hre tak aj k štúdiu.

11.2.4 Ciele

- Implementácia nových procesov, ktoré budú vhodné pre chod štúdia a situácie v akej sa tím nachádza. Zároveň je ale dôležité, aby sa tieto procesy nepovyšovali nad potreby jednotlivcov.
- Minimum nadčasov. Rozsah hry je na prvý pohľad priveľký, no s použitím správnej prioritizácie a kontinuálneho plánovania chce manažment redukovať potrebu členov tímu pracovať nadčasy.
- Vytréňovať tím k agilite a samostatnosti.
- Zlepšiť komunikáciu medzi oddeleniami a zvýšiť efektivitu tímu.
- Zaviesť iteratívnu implementáciu jednotlivých funkcionalít, ktorá dopomôže k skorej evaluácii a prípadnému reprioritizovaniu.
- Vytvoriť takzvané feature tímy, ktoré budú spolupracovať na dokončení špecifických funkcionalít.
- Zlepšiť kvalitu kreatívnej dokumentácie rovnako ako technickej dokumentácie.

11.2.5 Zmena procesov a návrh nových pipelines

Základným krokom bolo zaviesť nové procesy a postupy, ktoré majú podporiť tím pri úspešnom doručení hry.

Upravená verzia agilných metódik

Jedným z cieľov bolo zaviesť procesy a zároveň rešpektovať potreby jednotlivcov. To v prípade procesov tohoto štúdia znamená nezavádzať automaticky procesy podľa nejakej špecifickej agilnej metodiky (napríklad scrum), ale vybrať/vytvoriť vhodné procesy, ktoré poslúžia na doručenie špecifickej funkcionality.

Samozrejme, existovali spoločné procesy, ktoré sa používali pri každej funkcionalite, ako napríklad, procesy pre schvaľovanie dokumentov alebo plánovanie implementácie. No samotné procesy jednotlivých tímov záležali na ich potrebách.

Počas prvých mesiacov vertical slicu tímy pracovali v mesačných šprintoch. Tieto dlhé šprinty boli zvolené kvôli mesačným evaluáciám postupu. Celý vývojársky tím pracoval v týchto mesačných iteráciách. To znamená, že aj samotné feature tímy zdieľali šprint s ostatnými členmi na projekte. Neskôr, keď sa tím blížil k miľníku, šprint sa skrátil na dva týždne. To znamenalo, že každé dva týždne sa musel doručiť stabilný build, ktorý reprezentoval postup tímu za toto časové obdobie.

Tvorba feature týmů

Feature tým je v tomto kontexte velmi podobný scrum týmu. V konečném výsledku funguje na velmi podobných pravidlech. Už název napovídá, že feature týmy boli poskladané pre jednotlivé funkcionality. Teda ak bol nejaký vývojár členom feature tímu, znamenalo to, že má zodpovednosť implementácie svojej časti na základe, ktorej bol feature tím zostavený.

Role

Každý feature tím pozostával z rôznych oddelení potrebných na doručenie špecifickej funkcionality. Podľa potrieb funkcionality sa teda vyberali ľudia so skúsenosťami a schopnosťami na doručenie. Jednotlivé role v takomto tíme dokážeme rozdeliť následovne.

- Feature owner: Producent zodpovedný za doručenie funkcionality. Medzi jeho primárne zodpovednosti patrí komunikácia s tímom, pomáhanie tímu v prípade potreby, analýza rizík, organizovanie nevyhnutných stretnutí, komunikácia s nadriadenými.
- Product owner: Táto rola je prebraná zo scrumu. Ako sme si v teoretickej časti povedali, product owner zastupuje biznisovú stranu. V prípade feature tímů to predstavovalo prioritizáciu jednotlivých funkcionality a robenie všetkých dôležitých rozhodnutí ohľadom produktu. Celý projekt mal jedného product ownera, ktorý bol spoločný pre všetky tímy.
- Člen tímu: Zástupca oddelenia zodpovedný za implementáciu svojej časti.
- Buddy: Táto rola sa používala primárne v kontexte technických oddelení. Buddy bol vývojár so znalosťou určitého systému alebo škály systémů, ktoré boli v hre naimplementované a práve implementovaná funkcionality s tými systémami pracuje. Primárnou zodpovednosťou tejto role bolo podporovať členov tímu na plánovacích stretnutiach, byť oboznámený s kreatívnou a aj technickou dokumentáciou pre tieto funkcionality.

Procesy

Okrem procesů, ktoré opisujeme v nasledujúcich častiach tejto štúdie, tímy nemali žiadne špecifické stretnutia prebrané z nejakej agilnej metodiky. Samozrejme, ak si ľudia v tíme tento štýl stretnutia vyžiadali, tak sa organizoval. Tým pádom každý tím fungoval úplne iným spôsobom.

Toto rozhodnutie vzniklo primárne z toho, že špecializácie ľudí v tíme neboli veľmi distribuované, teda bolo úplne bežné, že jeden vývojár bol súčasťou hneď niekoľkých

tímov naraz. Preto by bolo pre neho časovo vyťažujúce navštevovať všetky potrebné ceremónie. Napríklad, ak tím potreboval niečo zlepšiť, nečakal do retrospektívy, ale priamo prediskutoval riešenie s ostatnými členmi.

Na druhú stranu tieto rozhodnutia spravili všetky procesy veľmi agilné, odzrkadľujúce potreby jednotlivých ľudí.

Plánovanie šprintu

Plánovanie šprintu sa skladalo z niekoľkých čiastočných krokov.

V prvom kroku exekutívny producent vytvoril ciele pre všetky šprinty na základe výtupu a pokroku z predchádzajúcich šprintov. Tieto ciele neobsahovali drobné detaily, no boli dostatočné, aby sa následne jednotliví producenti o nich dokázali rozprávať s členmi tímu.

V ďalšom kroku sa producenti stretali s relevantnými tímami alebo ľuďmi a diskutovali jednotlivé ciele a priority pre najbližší šprint. Nie vždy sa plánovanie odohrávalo s celými feature tímami. Keďže všetci ľudia boli distribuovaní medzi niekoľko funkcionálov, nie vždy bolo pre nich relevantné plánovať implementácie s každým tímom. Napríklad, ak mala funkcionálová nejakú systémovú časť, ktorá spracovávala dáta a užívateľskú časť, ktorá dané dáta zobrazovala užívateľom, tak sa tieto časti mohli implementovať nezávisle na sebe v závislosti od dostupnosti vývojárov. Ak náhodou systémový programátor bol priradený na inú funkcionálovú časť, no programátor užívateľského rozhrania bol voľný, tak sa implementovalo "mŕtve"UI, ktoré nezobrazovalo žiadne dáta a malo len zopár základných funkcionálov. Vďaka tomu už neboli blokováni UI artisti, ktorí mohli začať vkladať svoj hotový 2D art. Akonáhle sa uvoľnil systémový programátor, tak dorobil svoju časť na funkcionálovú časť a mohla sa poslať na testovanie.

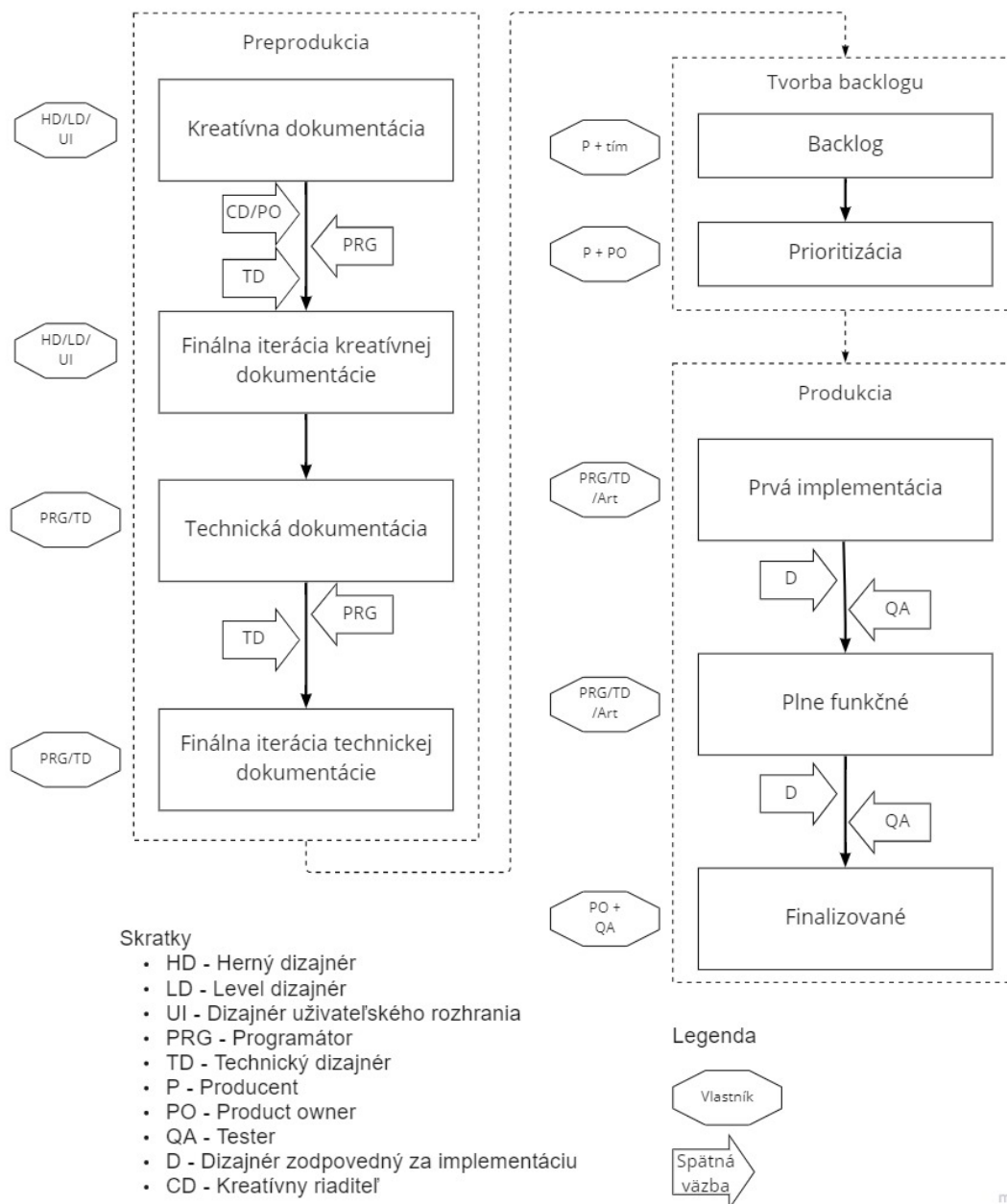
Informácie ohľadom dostupnosti jednotlivých vývojárov boli poskytnuté exekutívnym producentom a zohľadnené v pláne. Takže jeden z cieľov mohol vyzeráť napríklad: implementujte nefunkčné užívateľské rozhranie pre manažment postavy.

Následné plánovanie s jednotlivcami alebo tímami sa podobalo plánovaniu z obrázku (obr. 8.2) z teoretickej časti. Predpokladom takéhoto plánovania je samozrejme pripravený backlog. Ako sa k nemu tím dostal si rozoberieme v ďalšej časti.

Šprint

Ako sme si už povedali, samotné procesy pre jednotlivé tímy boli veľmi špecifické. Čiže šprinty neobsahovali žiadne začiatkové ani ukončovacie ceremónie pre tím. Koniec šprintu predstavovala evaluácia postupu a kvality buildu.

11.2.6 Postup implementácie

Obr. 11.2 Postup implementácie funkcionality. Zdroj (vlastný).

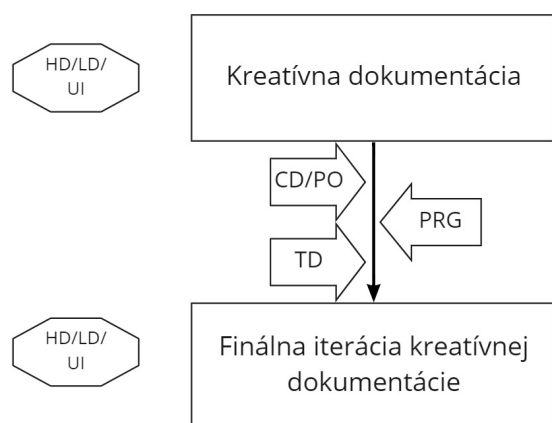
Tento postup na tvorbu a pre-produckiu jednotlivých funkcionalít sa používa vo všetkých feature tímoch. Sú to najzákladnejšie postupy pre tvorbu dokumentácie a následne implementáciu, ktoré zaručujú, že všetci členovia tímu vedia, čo majú robiť v jednotlivých krokoch. V nasledujúcich riadkoch si tieto postupy opisujeme detailnejšie.

Pre-produkcia

Cieľom pre-produkcie je vytvoriť základnú dokumentáciu pre danú funkcionálnosť, ktorá je dostatočná na prvú implementáciu. Po naimplementovaní prvej verzie sa táto dokumentácia môže značne zmeniť.

Tvorba kreatívnej dokumentácie

Kreatívny dokument môže byť vytvorený viacerými oddeleniami. Napríklad herným dizajnérom, ktorý opisuje novú funkcionálnosť alebo systém, ktorý sa bude implementovať. Alebo level dizajnérom, ktorý potrebuje novú funkcionálnosť od programátorov, aby mohol urobiť rôzne levely v hre zábavnejšie. Taktiež dizajner užívateľského rozhrania potrebuje dokumentovať svoje návrhy, aby mohli byť následne jednoducho realizované programátormi.

miro

Obr. 11.3 Tok tvorby a schvaľovania kreatívnej dokumentácie. Zdroj (vlastný).

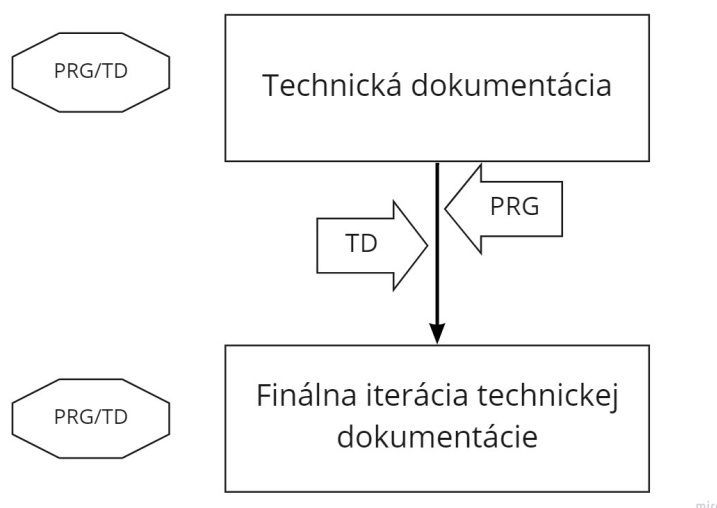
Akonáhle je dokumentácia dokončená zo strany autora, príde čas na schvaľovanie. Pred tým ako sa tento dokument posunie implementačnému feature tímu, musí ho najskôr schváliť kreatívny riaditeľ a product owner. Kreatívny riaditeľ schvaľuje primárne víziu danej funkcionality a môže mať poznámky k samotnému návrhu. Product owner naceňuje tento návrh prioritami na základe jeho znalostí o potrebách zákazníka. Tento krok na začiatku tvorby dokumentácie zaručuje, že tím nebude strácať čas na dokumentácii funkcionality, ktorá sa bude celá prerábať, alebo má nízku prioritu.

Po kontrole od kreatívneho riaditeľa a product ownera sa dokument presúva k relevantným technickým ľuďom. V prípade štúdia to bol programátor a technický dizajner. Aj keby celú funkcionálnosť implementoval len jeden z nich, stále sa dokumentácia posielala viacerým ľuďom, aby vedeli o nových funkcionálnostiach, ktoré sa budú implementovať v blízkej dobe.

Technickí ľudia kontrolujú zrozumiteľnosť dokumentácie pre implementáciu. V dokumente môžu zanechávať otázky, na základe ktorých autor urobí ďalšiu iteráciu.

Tvorba technickej dokumentácie

Technický dokument je tvorený za účelom výskumu implementácie, jej počiatčným návrhom pred samotnou implementáciou, alebo dokumentáciou naimplementovanej funkcionality. Ideálne by sa mal technický dokument vytvárať pred implementáciou do určitej miery, ktorá je programátorovi dostatočne známa, aby mohol začať implementovať funkcionality. Tento dokument môže byť samozrejme doplňovaný o nové zistenia počas práce na funkcionalite. Dôležité ale je, že takmer pri každej zmene sa posielajú tento dokument na prečítanie relevantným technickým ľuďom. V kontexte feature tímu to sú buď ďalší programátori, ktorí implementujú funkcionality v danom tíme, alebo buddy, ktorý slúži ako podpora.

Obr. 11.4 Postup tvorby a schvaľovania technickej dokumentácie. Zdroj (vlastný).

Backlog

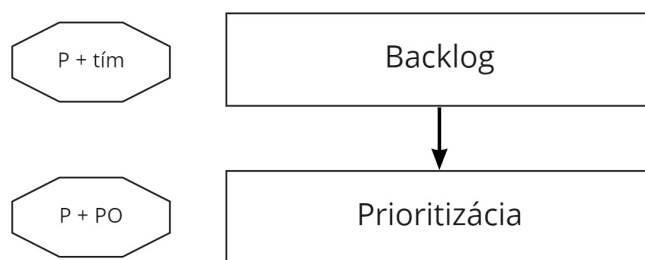
Akonáhle je dokumentácia dokončená a tím pozná detaily novej funkcionality je čas vytvoriť stories v backlogu.

Tieto stories väčšinou vytvárajú producenti sami na základe priorít a potreby implementácie. Pri každej story je veľmi dôležité, aby mala priradenú správnu prioritu a jasne špecifikovanú časť dokumentu na ktorú sa odkazuje.

Producenti nevkladajú informácie z dizajnového dokumentu priamo do story, pretože dizajnové dokumenty sa zvyknú meniť počas rôznych iterácií a kopírovanie informácií

môže len spôsobiť ďalšiu úroveň, ktorú bude treba kontrolovať. Okrem samotného dokumentu producenti pridávajú aj výstižnú informáciu, čím sa story zaoberá. A to z dôvodu, aby aj keď sa k takémuto tasku dostane vývojár po niekoľkých týždňoch, stále bude jasné, čo v rámci úlohy treba urobiť.

Akonáhle producenti vytvoria relevantné stories, dohodnú si stretnutie s feature tímom a pridajú časové odhady pre tieto funkcionality. Ak sú už známe priority pre jednotlivé šprinty, pomocou tímu tieto stories rovno zaplánujú do relevantných šprintov.

miro

Obr. 11.5 Príprava backlogu. Zdroj (vlastný).

Produkcia

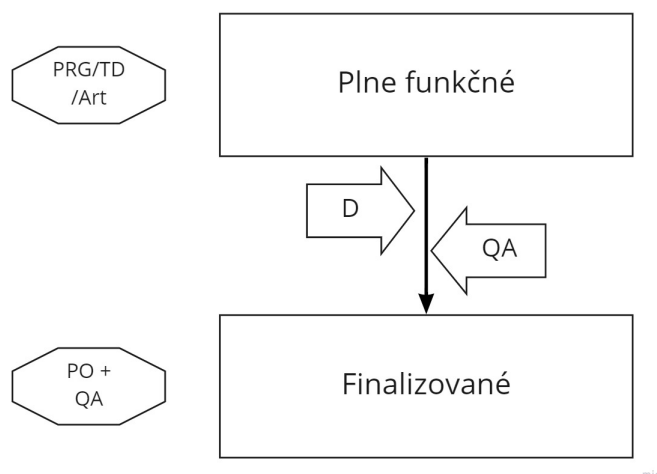
Produkcia funkcionality môže byť rozdelená do viacerých častí. Rovnako býva rozdelená aj do iterácií.

Iteráciou sa v tomto prípade rozumie implementácia, ktorá sa môže skladať aj z niekoľkých častí no na konci odpovedá hodnote minimálnej verzie funkcionality, ktorá môže byť zevaluovaná. Väčšinou prvá implementácia funkcionality obsahuje časti s prioritou must-have, no môže obsahovať aj iné priority.

Po prvej implementácii si funkcionalitu primárne kontrolujú dizajnéri, ktorí v prípade potreby do nej vložia dáta a robia jej prvú evaluáciu. Aby sa ale mohla prvá implementácia označiť za dokončenú, posielajú sa na testovanie. Na implementácii sa následne iteruje pokiaľ hodnota, ktorú prináša nie je dostatočujúca pre hru. Funkcionalita je označená za finálnu product ownerom a testerami.

11.2.7 Vyhodnotenie výsledkov a diskusia

V čase písania tejto prípadovej štúdie vývoj na vertical slice miľníku neustále pokračuje. Tím sa snaží redukovať rozsah a oneskorenie za pomoci iteratívneho vývoja. Každá funkcionalita prechádza dlhým schvaľovaním a prioritizovaním, aby sa zaručilo, že sa naimplementujú tie najdôležitejšie časti ako prvé.

Obr. 11.6 Produkcia. Zdroj (vlastný).

K iteratívneho prístupu, redukovaniu ceny a rozsahu jednotlivých funkcionalít dopomáha práve dokumentácia. Udržať zdokumentované každé rozhodnutie a zmenu nie je vôbec jednoduché. Taktiež aktualizovať všetky dokumenty na základe spätnej väzby. Pri vysokom tlaku a návale požiadaviek na pre-produkciu nových funkcionalít sa veľmi jednoducho zabúda na aktualizáciu dokumentácie funkcionalít, ktoré sú momentálne implementované. Preto sa aj producenti rýchlo dostali do stavu, kedy museli čítať jednotlivé dokumenty hneď po dopísaní prvej iterácie a následne ich kontrolovať počas jednotlivých schvaľovaní, či obsahujú všetky dôležité informácie. Udržovanie aktualizovanej dokumentácie nemá len dlhodobé výhody ako udržanie aktuálnych informácií o funkcionalitách, ktoré sú naimplementované, aby sa nezabudlo ako majú fungovať. Ale taktiež aj krátkodobé, ako napríklad, dôvera tímu počas implementácie v tieto dokumenty.

Veľmi zaujímavé boli situácie, v začiatkoch zavádzania rozsiahlych dokumentácií, počas ktorých sa niektorí členovia tímu rozhodli implementovať funkcionality bez čítania dokumentácie. Táto implementácia pozostávala len na základe nejakej krátkej diskusie s dizajnérom. Toto je len jeden z mnohých príkladov, ktorý ukazuje, že už len zavedenie fundamentálnych procesov ako písanie kvalitnej a aktualizovanej dokumentácie nie je jednoduché ako pre manažment tak ani pre tím.

Ďalšou výzvou pre tím bola práca s backlogom. Na začiatku projektu bolo veľmi časovo náročné vytvoriť stories pre všetky funkcionality, ktoré boli v danej chvíli známe. Okrem tvorby backlogu, bolo potreba prísť aj so spôsobom a postupom, akým budú ostatní členovia tímu pracovať s backlogom.

Taktiež zavádzanie iteratívnej alebo čiastočnej implementácie podľa priorít nebolo jednoduché. Zo začiatku bolo pre tím náročné implementovať len určitú časť funkcionality. Takouto časťou mohlo byť napríklad UI bez zapojenej funkcionality. Podobne

aj v prípade iteratívnej implementácie, kedy sa testoval základný koncept funkcionality. Je pochopiteľné, že ak niekto vytvára novú funkcionality, chce, aby vyzerala čo najlepšie a dokázala čo najviac vecí pred tým, ako ju vyskúša niekto iný. Preto bolo potrebné naučiť tím aj tento minimalistický prístup, počas ktorého implementujú len jasne definovanú story.

V čase písania tejto práce jednotlivé procesy stále nefugovali v tíme dokonale. Zavedenie takýchto zmien vyžaduje čas a veľa trpezlivosti, či už zo strany tímu tak aj produkcie. Tréning ľudí je dlhodobá záležitosť, ktorá si vyžaduje podporu zo strany manažmentu a ich pochopenie.

12 ODPORÚČANIA

V predchádzajúcich dvoch štúdiách sú opísané spôsoby a postupy, akými môžu byť vedené herné projekty. Obidva tímy, na ktorých sa vykonávali štúdie, boli rozdielne či už z pohľadu skúseností tak aj zvykov. V prípade tímu pracujúcom na mobilnej hre si manažment zvolil róznejšiu cestu zavedenia agilných metodík, presnejšie scrumu. Počas jedného vydania projektu implementovali scrum do celého tímu a začali používať všetky jeho procesy a postupy. Na základe zistení z tejto iterácie následne tvorili dokumentáciu a znalosti, ktoré aplikovali v ďalších iteráciách. V druhom tíme zase manažment začal budovať agilné zvyky tímu pomalšie pomocou mentorovania ohľadom najzásadnejších postupov a procesov, medzi ktoré, patrilo písanie dokumentácie, alebo práca v manažérskymi nástrojmi.

V oboch prípadoch aj spomenuté hry predstavovali rozdielne výzvy pre manažment spoločností. Mobilná hra, ktorá v opisovanom čase už bola na trhu niekoľko mesiacov, vyžadovala prístup rýchlych iterácií, na konci ktorých bolo vydanie novej verzie priamo koncovému zákazníkovi. Jednotlivé iterácie pracovali s aktuálnymi dátami z trhu, na základe ktorých následne tím prioritizoval backlog. Taktiež bolo veľmi dôležité, aby sa hra udržiavala v každej iterácií alebo šprinte v čo najvyššej možnej kvalite.

V druhom prípade sa pracovalo na hre, ktorá bola v začiatkoch vývoja. Tento tím pracoval v dlhších iteráciách a prioritizácia backlogu sa diala primárne podľa prieskumu trhu.

Na základe štúdií z týchto dvoch projektov a tímov môžeme vidieť, že by sme len veľmi ťažko hľadali procesy, ktoré by vyhovovali každej spoločnosti. Každý tím je iný, má iné zvyky, skúsenosti a potreby. Rovnako procesy môžu závisieť aj od projektu. Ako je v teoretickej časti napísané, agilné metodiky poskytujú súbor nástrojov, ktoré pomáhajú riešiť vývojárom rôzne problémy a výzvy počas vývoja. Niektorým tímom vyhovuje, keď použijú všetky nástroje, iným nie.

Keďže neexistujú ideálne procesy, ktoré by riešili všetky problémy moderných tímov vyvíjajúcich hry, v nasledujúcich riadkoch si na základe predchádzajúcich prípadových štúdií spíšeme zopár doporučení, ktorých aplikáciou dokážu jednotlivé tímy zvýšiť efektivitu.

12.1 Zavádzanie scrumu

V oboch prípadových štúdiách sa spoločnosti snažili trénovať svojich ľudí k osvojeniu agilných metodík. Toto odporúčanie sa zameriava primárne na prvú prípadovú štúdiu, kde sa snažili do mobilnej spoločnosti zaviesť scrum. Manažment sa v tomto prípade snažil zaviesť scrum plošne so všetkými praktikami s cieľom, že tím si prak-

tiky upraví akonáhle im porozumie. Keďže sa snažili prechod na scrum uskutočniť v krátkom čase počas práce na náročnej aktualizácii, nezostal čas na poriadne preškolenie ľudí a naplánovanie implementácie. Výsledok bol následne nepochopenie agilných metodík a ich hodnoty pre vývoj hry.

Aj keď sa vyskytli spomenuté problémy, tímu sa podarilo čerpať výhody aspoň s niektorých scrumových praktík ako napríklad:

- plánovanie v krátkych iteráciách,
- prioritizovaný backlog,
- jasná definícia cieľa.

12.1.1 Odporúčanie

Keďže sa celý tím nachádzal v čase štúdie pod tlakom z tesných termínov, plošné zavedenie scrumu tento tlak navýšilo a zvýšilo riziko zlyhania. Ako je spomenuté na začiatku tejto kapitoly, aj po dvoch mesiacoch členovia tímu stále nerozumeli pravej hodnote jednotlivých praktík.

Odporúčanie na stratégiu zavedenia scrumu v prípade tohoto štúdia, keď berieme do úvahy situáciu v akej sa nachádzalo, je využitie upravenej stratégie split and seed z kapitoly 8.6.1. Požitie tejto stratégie pre tím a spoločnosť prináša hneď niekoľko výhod:

- Kvalitnejšie školenie predsedníckeho tímu. Je oveľa menej časovo náročné školiť jeden tím ako niekoľko tímov zároveň.
- Menší tlak na ľudí a menšie riziko pre projekt. Keďže sa jedná len o jeden tím, je možné vybrať na implementáciu menej rizikové funkcionality.
- Odstránenie prvotných chýb pri implementácii scrumu bez dôsledku na celý projekt a tím.

Úprava tejto stratégie spočíva v pomalom zavádzaní jednoduchých a osvedčených praktík do celého tímu ešte pred rozdelením predsedníckeho tímu. Medzi tieto praktiky môže patriť prioritizovaný backlog, krátke iterácie s jasne definovaným cieľom, podnecovanie ľudí k lepšej komunikácii medzi oddeleniami. Táto úprava pomôže tímu používať niektoré z agilných praktík a zároveň sa lepšie pripraviť na implementáciu scrumu do viacerých tímov.

Následné rozdelenie predsedníckeho tímu do ďalších tímov môže nastať po vydaní spomínanej aktualizácie. Samozrejme, to záleží od miery pripravenosti predsedníckeho tímu.

12.2 Implementácia a návrh funkcionalít

Toto odporúčanie sa zameriava na postup práce pri uvádzaní jednotlivých funkcionalít z pre-produkčnej do produkčnej fázy. V prípade mobilného vývojára pri tvorbe nových dizajnových dokumentov pre aktualizáciu, si tím zvolil postup, pri ktorom najskôr dopísali dizajn, dali ho schváliť a až potom šiel do implementácie. Veľmi podobne to vyriešil aj vývojár PC hry, kde sa najskôr dizajnové dokumenty dokončili a následne prešli schvaľovaním a technickou evaluáciou.

Projekt sa môže nachádzať v produkčnej fáze, no každá nová funkcionalita, ktorá nemá hotový návrh musí prejsť svojou malou pre-produkčnou fázou. Táto fáza pokrýva písanie dizajnového návrhu a vyriešenie všetkých nejasností ohľadom tejto funkcionality. Hodnota funkcionality sa prejaví až po implementácii, keď je možné si ju vyskúšať priamo v hre. Mnohokrát sa ale stane, že daná funkcionalita nespĺňa očakávané požiadavky, alebo bude potrebovať ďalšiu iteráciu. Dôležitou súčasťou tohoto procesu je optimalizovať cenu a čas prechodu funkcionality z návrhu do testovateľnej podoby v hre.

12.2.1 Odporúčanie

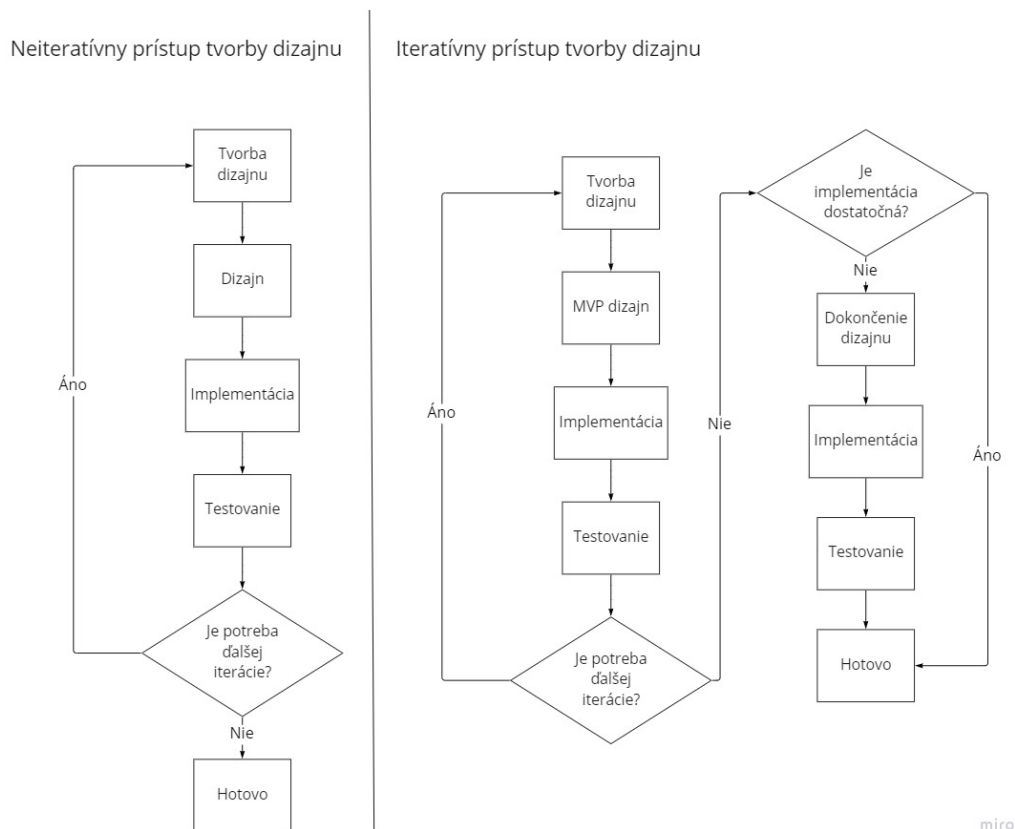
Odporúčanie na optimalizáciu procesu pridávania nových funkcionalít je inšpirované kapitolou o scrume (8) a agilnom hernom vývoji (10). Prvým krokom je vytvorenie scrum tímu ešte v pre-produkčnej fáze návrhu funkcionality a skombinovanie dizajnérov s ďalšími oddeleniami. Ako príklad by sme mohli pridať k dizajnérovi programátorov, ktorí budú pracovať na implementácii danej funkcionality. Vďaka tomu, budú mať programátori možnosť komunikovať s dizajnéromi už v začiatkoch návrhu funkcionality a spoločne hľadať optimálny návrh, ktorého implementácia bude čo najoptimálnejšia. Veľmi dôležitou súčasťou odporúčania je pridať programátorov do tímu až po vytvorení základného návrhu funkcionality.

Ďalším krokom je pridanie iteratívneho prístupu do samotného navrhovania funkcionality. Na obrázku 12.1 môžeme na ľavej strane vidieť klasický prístup tímov z prípadových štúdií. Aj keď graf na prvý pohľad vyzerá kratší, doba od tvorby dokumentu až po odtestovanie a evaluáciu funkcionality môže byť dlhá. Na pravej strane obrázka 12.1 je vidieť viacero medzikrokov. Ako prvý je MVP (minimum viable product) dizajn. Tento dizajn neobsahuje všetky časti funkcionality, no jej základ, ktorý prináša najväčšiu hodnotu. Následne po doručení MVP dizajnu je možné urobiť základnú implementáciu a tím otestovať funkcionalitu v hre ešte pred jej plným dokončením.

Keďže obidva projekty už prešli z určitej časti pre-produkčnou fázou, neodporúča sa pri implementácii základnej funkcionality tvoriť prototypové riešenia. V tomto prípade sa viac hodia praktiky extrémneho programovania ako napríklad kontinuálny dizajn z

kapitoly 7.2 a vývoj riadený testami z kapitoly 7.1.

Následne je možné zhodnotiť implementáciu a rozhodnúť, či je potreba ďalšia iterácia základných častí funkcionality alebo jej rozšírenie.

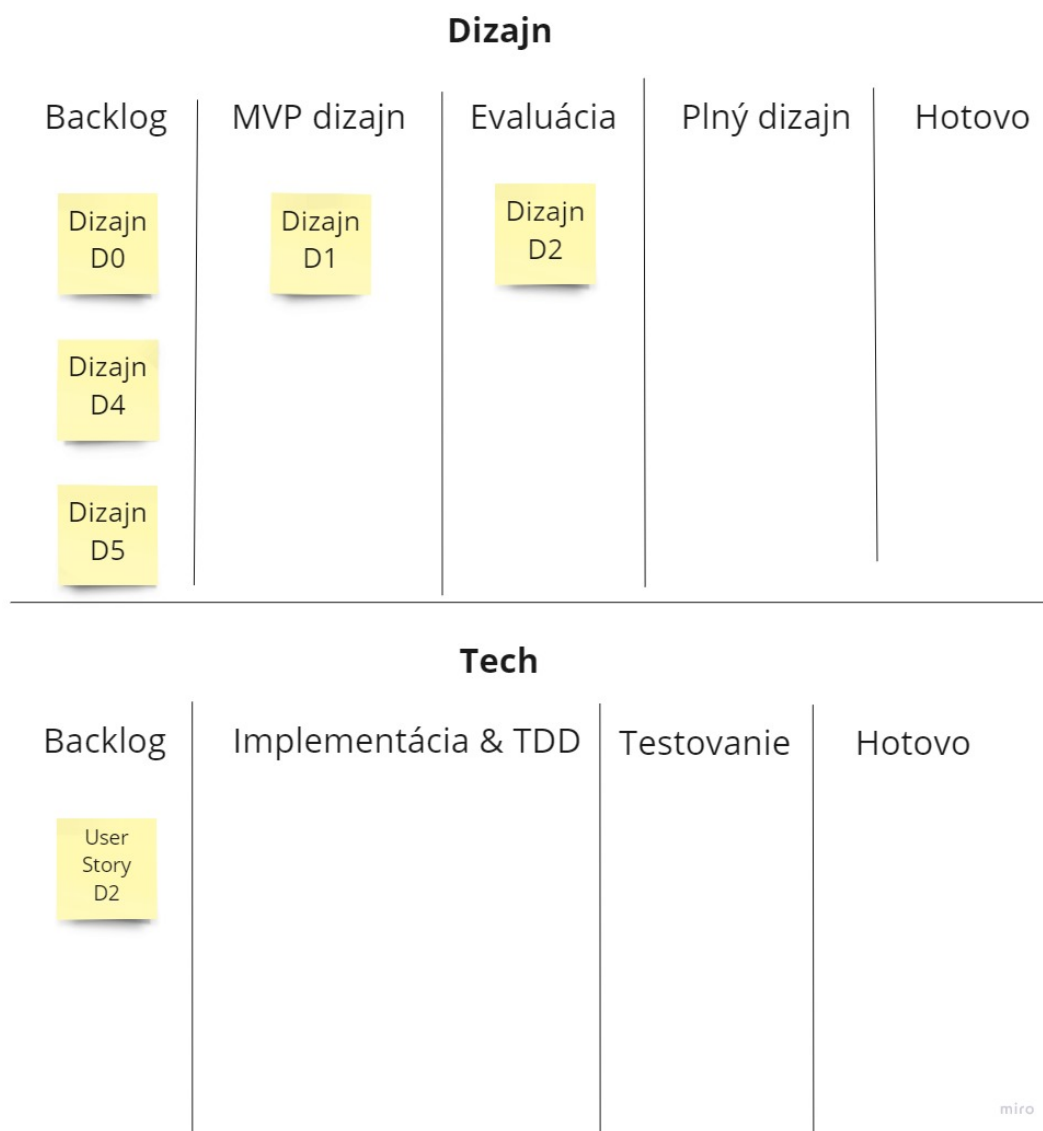
Obr. 12.1 Iteratívny vs. neiteratívny prístup k tvorbe dokumentácie a implementácie. Zdroj (vlastný).

12.3 Scrumban v pre-produkcii

Odporúčanie sa zameriava na postup práce v tímoch, ktoré vyvíjajú novú funkcionality (prechádzajú z pre-produkčnej do produkčnej fázy). Toto odporúčanie rozširuje predchádzajúce o detaily a postup pri písaní dokumentácie. Akonáhle sa už nejaká časť projektu nachádza v produkčnej fáze a nejasnosti ohľadom najzákladnejších dizajnových pilierov sú vyriešené, je potreba dávať dôraz na písanie dokumentácie. Táto dokumentácia by mala byť tvorená už počas pre-produkčnej fázy na jednotlivých funkcionality. Počas plného vývoja, kedy sú jasne definované míľniky je veľmi dôležité, aby nové funkcionality na ktorých sa iteruje boli zároveň aj dokumentované. Mnohokrát ak sa to neurobí počas implementácie, už na to neskôr nemusí byť čas. Preto je dôležité, aby postupy pri tvorbe funkcionality obsahovali aj kroky pre tvorbu dokumentácie.

12.3.1 Odporúčanie

Ako už s názvu kapitoly vyplýva, jedná sa o pridanie kanbanových praktík do pre-produkčnej fázy. Samotné pridanie týchto praktík môže priniesť mnoho výhod v prípade, že tímy potrebujú navrhovať a tvoriť funkcionality v postupnosti určitých krokov. V prípade odporúčania pre spoločnosti z prípadových štúdií sa jedná primárne o implementáciu kanban tabule do návrhu a vývoja funkcionality tak, aby zohľadňovala aj tvorbu dokumentácie.

Obr. 12.2 Návrh kanban tabule. Zdroj (vlastný).

Na obrázku 12.2 je možno vidieť ako by mohla vyzeráť kanban tabuľa jedného scrum tímu zloženého z technických ľudí (programátorov) a dizajnérov. Samozrejme, jedná sa len o návrh, ktorý by sa po diskusii s tímom mohol zmeniť. Tabuľa je inšpirovaná postupom práce z predchádzajúceho odporúčania.

12.4 Pravidelná retrospektíva

Odporúčanie sa zameriava na vylepšovanie procesov a postupov pri vývoji pre jednotlivé tímy pomocou retrospektívy. Tento druh stretnutia je opísaný v kapitole o scrume (kapitola 8). Scrum nazýva toto stretnutie retrospektíva šprintu, pretože sa koná vždy na konci šprintu.

12.4.1 Odporúčanie

V prípadovej štúdií o vývojárovi počítačových hier je opísané, ako sa štúdio snaží jednotlivé procesy prispôbovať potrebám jednotlivcov a tým pádom každý tím funguje trochu iným spôsobom. Rovnako je tam zmienené, že ak niektorý člen tímu príde s nápadom na vylepšenie procesu alebo postupu, prediskutuje sa to s tímom bez potreby retrospektívneho stretnutia. Aj keď tento prístup priamej diskusie prináša mnoho výhod, ako napríklad riešenie problémov hneď keď nastanú, namiesto čakania na stretnutie, má aj určité nedostatky. Tím si ľahko zvykne na určité obmedzenia vývoja hlavne v prípade, keď počas implementácie funkcionality sú tesné termíny a nieje čas riešiť podobné problémy. Zavedenie pravidelnej retrospektívy so sebou prináša hneď niekoľko výhod:

- pravidelné vymedzenie času na premýšľanie o vývoji a postupoch,
- utvrdiť sa, čo vo vývoji fungovalo a v čom by mali pokračovať,
- zamyslieť sa nad zlými zvykmi, ktoré by z vývoja chceli vymazať.

Odporúča sa začleniť pravidelnú retrospektívu pre tímy. Retrospektíva nemusí byť nutne na konci šprintu, no mala by sa opakovať v určitých časových intervaloch. Taktiež sa môže implementovať pre všetky druhy tímov, ktoré v spoločnosti fungujú, nemusí sa priamo jednať len o scrum tímy. Ďalšou súčasťou odporúčania je obmieňať používaný model pri retrospektívach akonáhle máte pocit, že tím už nieje kreatívny ako na začiatku. Metódou retrospektívy sa myslí samotný formát, ako napríklad start/stop/continue, glad/sad/mad a podobne.

12.5 Porovnanie odporúčaní s aktuálnymi

12.5.1 Stratégia zavádzania scrumu

V kapitole 8.6.1 práca rozoberá detaily stratégie split and seed. Táto stratégia je postavená na aplikovaní scrumu pomocou predsedníckeho tímu, ktorý v určitej fáze rozdelíme. Jednotlivý členovia predsedníckeho tímu sa stanú súčasťou novo vznikajúcich scrum tímov. Táto stratégia umožňuje rýchle nasadenie scrumu do celej spoločnosti,

no prináša so sebou aj určité riziká ako napríklad vytvorenie tímu s nízkou efektivitou. [2]

Stratégia bola zvolená pre mobilné štúdio a rozšírená o čiastočné zavádzanie základných praktík do celého herného tímu. Toto zavádzanie praktík je odporučené robiť ešte pred rozdelením predsedníckeho tímu. Dôvodom k tomuto rozšíreniu je schopnosť tímu lepšie pracovať s prioritami, zvýšiť efektivitu a začať sa pripravovať na implementáciu scrumu.

Medzi základné praktiky môžu patriť:

- tvorba a prioritizácia backlogu,
- práca a plánovanie v iteráciách,
- jasná definícia cieľa,
- zlepšovanie komunikácie medzi oddeleniami.

12.5.2 Implementácia a návrh funkcionalít

Odporúčanie je primárne zamerané na pre-produkčné fázy jednotlivých funkcionalít na projektoch, ktoré sú v plnom vývoji. Kapitola 8 rozoberá využitie multidisciplinárnych tímov vo vývoji. V kapitole 10 je možné nájsť referenciu na použitie multidisciplinárnych tímov už v pre-produkčnej fáze. Využitie scrum tímov ešte pred samotnou produkciou má mnoho výhod ako napríklad zlepšenie komunikácie v tíme, rýchlejšie prototypovanie a s tým aj rýchlejšie nachádzanie zábavy. [2]

Poznatky z teoretickej časti sa dajú rozšíriť podľa potrieb spoločností z prípadových štúdií. Rozšírenie kladie dôraz na budovanie scrum tímu z oddelení na základe momentálnych potrieb. Pri úplnom začiatku návrhu funkcionality, kedy nie je jasné aké budú základné požiadavky, je zbytočné, aby sa do tímu pridávali iné oddelenia okrem dizajnérov pracujúcich na požiadavkách. Akonáhle je vyjasnená aspoň základná vízia funkcionality a existujú požiadavky pre prvú implementáciu, dáva zmysel pridať do tímu programátorov.

Ďalšou súčasťou rozšírenia pri iteratívnej implementácii funkcionality je nepoužívať prototypové riešenia a snažiť sa dokumentovať danú funkcionalitu, či už z pohľadu požiadaviek tak aj implementácie hneď od začiatku. Počas vývoja hry v produkčnej fáze s jasne definovanými milníkmi nemusí byť následne čas na opätovné dokumentovanie prípadne prerábky prototypových riešení. K dosiahnutiu môžu pomôcť praktiky extrémneho programovania ako napríklad kontinuálny dizajn z kapitoly 7.2 alebo vývoj riadený testami z kapitoly 7.1.

12.5.3 Scrumban v pre-produkcii

Scrum sa používa v pre-produkcii na objavovanie zábavy a budovanie znalostí ohľadom hry [2].

Toto odporúčanie rozširuje odporúčanie ohľadom scrum tímov v pre-produkcii pridaním kanban praktík k samotnému scrumu. Pridanie kanbanu do scrum tímu môže priniesť mnoho výhod a možností, keďže nie je nutné využívať všetky praktiky kanbanu. Samozrejme je veľmi dôležité analyzovať, či tím niečo podobné potrebuje.

Rozšírenie sa primárne zameriava na pridanie kanban tabule, ktorá reflektuje postup iteratívnej implementácie funkcionality s dôrazom na tvorbu dokumentácie. Aj keď samotné iterácie funkcionality môžu byť nepredvídateľné, dokumentácia počas vývoja musí prejsť určitými fázami. Ako napríklad v predchádzajúcom odporúčaní, najskôr sa napíšu základné požiadavky na implementáciu, následne nastane evaluácia, či sú dostatočné alebo ich bude treba viac. Taktiež sa mnohokrát požiadavky musia najskôr prioritizovať alebo byť schválené kreatívnym riaditeľom. To isté platí pre technickú dokumentáciu implementácie, ktorá je mnohokrát evaluovaná počas kontroly kódu.

12.5.4 Pravidelná retrospektíva

Pravidelná retrospektíva by mala byť súčasťou scrum tímu každý šprint [2].

Koncept retrospektívy je použiteľný aj v tímoch, ktoré nemusia používať scrum. Odporúčanie sa zameriava na implementáciu pravidelnej retrospektívy na základe potrieb tímu. Každý tím dokáže prosperovať zo stretnutia zameraného na zvýšenie jeho efektivity. Okrem správneho organizovania tohoto stretnutia je veľmi dôležité čas od času obmieňať model retrospektívy tak, aby mohol tím stále prichádzať s novými bodmi na vylepšenie.

Tabuľka 12.1 zobrazuje porovnanie odporúčaní z teórie s odporúčaniami navrhnutými na základe jednotlivých prípadových štúdií.

Tabuľka 12.1 Porovnanie odporúčaní

Aktuálne odporúčania	Moje odporúčania
<i>Stratégia zavádzania scrumu pomocou split and seed.</i>	Rozšírenie stratégie o postupné zavádzanie jednoducho aplikovateľných praktík do celého tímu, pred tvorbou viacerých scrum tímov. Medzi tieto praktiky môže patriť práca v iteráciách, kvalitnejšia definícia cieľa, alebo prioritizácia backlogu.
<i>Tvorba scrum tímu v pre-produkčnej fáze.</i>	Pridanie ďalších oddelení až po vytvorení základného návrhu funkcionality. Rozširovať tím na základe implementačných potrieb.
<i>Použitie scrumu v pre-produkcii nových funkcionalít.</i>	Pridanie kanban praktík na zaručenie tvorby dokumentácie. Rozšíriť scrum o niektoré praktiky extrémneho programovania, ako kontinuálny dizajn alebo vývoj riadený testami. Nepoužívať prototypové riešenia.
<i>Retrospektíva na konci každého sprintu.</i>	Zaviesť pravidelnú retrospektívu na základe potrieb tímu. Obmieňať formát retrospektívy.

ZÁVER

Cieľom diplomovej práce je poskytnúť súčasťným a aj budúcim producentom nástroj, vďaka ktorému získajú základné povedomie o tom ako riadiť vývoj herných projektov. Na dosiahnutie tohoto cieľa v teórii rozoberáme problematiku vývoja hier a jej jednotlivých častí. Vysvetľujeme jednotlivé fázy vývoja produktu v závislosti na platforme. Rozoberáme taktiež ciele a zodpovednosti oddelení potrebných pre vývoj herných projektov. Ďalšou témou teoretickej časti sú spôsoby vývoja hier. V rámci tejto témy opisujeme waterfall model a následne sa zameriavame na agilné metodiky. V praktickej časti testujeme teoretické základy v praxi. V rámci toho boli vykonané dve prípadové štúdie, v ktorých rozoberáme procesy a metodiky v dvoch rôznych spoločnostiach.

Prvá štúdia je zameraná na implementáciu scrumu v hernej spoločnosti pracujúcej na mobilnej hre. Skúmame časové obdobie približne dvoch až troch mesiacov, kedy manažment zavádzal nové procesy a metodiky do bežiaceho vývoja produktu. Procesy sa zavádzali počas práce na majoritnej aktualizácii, ktorá pre tím predstavovala výzvu nielen náročnosťou jednotlivých funkcionalít, ale aj veľmi tesnými termínmi. Okrem práce na nových funkcionalitách sa tím musel potýkať taktiež s výzvami spojenými so zlým technickým stavom niektorých častí hry, ktoré ho v mnohom spomaľovali. Manažment začal implementovať scrum so všetkými procesmi do jednotlivých multifunkčných tímov postavených na základe potrieb jednotlivých funkcionalít. Tieto procesy si tímy následne po iteráciách upravovali podľa potreby a preferencií.

V druhej štúdií opisujeme vývoj prémiového projektu pre počítačovú platformu. V tomto prípade skúmame časové obdobie kedy vyvíjaný projekt prechádzal z konceptovej fázy do vertical slice. Keďže sa jednalo o mladšiu spoločnosť, muselo byť od začiatku vytvorených veľa základných procesov. Medzi tieto procesy patrilo, napríklad, písanie dokumentácie, schvaľovanie dokumentácie, alebo vytvorenie postupu pre tvorbu jednotlivých funkcionalít, ktorý obsahoval ako reprodukciu tak aj produkciu. Manažment si v tomto prípade zvolil rozdielnu stratégiu vedenia projektu, kedy vytvoril feature tímy, ktoré pracovali v šprintoch za účelom tréningu ľudí k vzájomnej spolupráci a iteratívnemu vývoju.

Posledná časť práce obsahuje spísané odporúčania pre vedenie herných projektov na základe teoretických znalostí a prípadových štúdií. Tieto odporúčania sú následne porovnávané s aktuálnymi. Dôležitým výstupom práce je fakt, že každá spoločnosť môže používať inú formu agilných metodík a ich praktík počas vývoja a stále byť schopná doručiť kvalitnú hru. Pre producentov a manažment herných projektov je dôležité, aby mali znalosti o vývojových metodikách, schopnostiach tímu a potrebách projektu, ktorý vyvíjajú. Odporúčania v tejto práci demonštrujú možné prístupy k riešeniu problémov počas vývoja za pomoci znalostí o metodikách a dostupných informácií zo štúdií.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] TRETAKOFF, Ernie, CHODOS, Alan, ed. *This Month in Physics History: October 1958: Physicist Invents First Video Game*. In: APS Physics [online]. AMERICAN PHYSICAL SOCIETY, 1995, October 2008 [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <https://www.aps.org/publications/apsnews/200810/physicshistory.cfm>
- [2] KEITH, Clinton. *Agile Game Development with Scrum: Deliver Better Games Faster, On Budget—And Make Game Development Fun Again!*. Pearson Education, May 23, 2010. ISBN 978-0-321-61852-8.
- [3] A GUIDE TO THE DIFFERENT TYPES OF VIDEO GAME PLATFORMS. In: Glassy [online]. 2019 [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: <https://glassyeyewear.com/blogs/article/a-guide-to-the-different-types-of-video-game-platforms>
- [4] *Mobile, Console or VR: Game Development Cost Explained*. In: Game Ace [online]. 2017 [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: <https://game-ace.com/blog/mobile-console-vr-game-development-cost-explained/>
- [5] WIJMAN, Tom. *Mobile Revenues Account for More Than 50% of the Global Games Market as It Reaches \$137.9 Billion in 2018*. In: Newzoo [online]. 2018 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://newzoo.com/insights/articles/global-games-market-reaches-137-9-billion-in-2018-mobile-games-take-half/>
- [6] SHAREEF, Tashreef. *5 best cross-platform game engines for game developers*. In: Windows Report [online]. 2021 [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: <https://windowsreport.com/cross-platform-game-engines/>
- [7] *How to Make a Cross-Platform Game from Scratch*. In: Game Ace [online]. 2021 [cit. 2022-05-07]. Dostupné z: <https://game-ace.com/blog/make-cross-platform-game/>
- [8] *Mobile Gaming Market to Reach \$139.5 Billion by 2026*. In: PR Newswire [online]. 2022 [cit. 2022-05-13]. Dostupné z: <https://www.prnewswire.com/news-releases/global-mobile-gaming-market-to-reach-139-5-billion-by-2026-301498967.html>
- [9] ROTMAN, David. *We're not prepared for the end of Moore's Law: It has fueled prosperity of the last 50 years. But the end is now in sight*. In: MIT Technology Review [online]. 2021 MIT Technology Review, February 24, 2020 [cit. 2022-

- 04-24]. Dostupné z: <https://www.technologyreview.com/2020/02/24/905789/were-not-prepared-for-the-end-of-moores-law/>
- [10] PICKELL, Devin. *The 7 Stages of Game Development*. In: G2 [online]. G2.com, október, 2019 [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <https://www.g2.com/articles/stages-of-game-development>
- [11] FLORENCIO, Harry. *What you should take out of Pre-Production*. In: Game Developer [online]. Informa PLC Informa UK Limited [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <https://www.gamedeveloper.com/blogs/what-you-should-take-out-of-pre-production>
- [12] FUTTER, Mike. *Why gamers don't fully understand alpha and beta tests*. In: The GameDev Business Handbook [online]. Bithell Games, október, 2017 [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <http://www.gamedevbizbook.com/production/gamers-alpha-beta-tests/>
- [13] *Beta*. In: What Games Are [online]. [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <https://www.whatgamesare.com/beta.html>
- [14] STEFYN, Nadia. *How video games are made: the game development process*. In: CG Spectrum [online]. CG Spectrum, október, 2019 [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <https://www.cgspectrum.com/blog/game-development-process>
- [15] SOBOLEV, Jacob. *What Is A Soft Launch? How To Plan It?*. In: Gaming Shift [online]. Gaming Shift [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://gamingshift.com/soft-launch/>
- [16] STREAMCHECKUP. *Game development team structure: from design to publish*. Medium [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://medium.com/@streamcheckup/game-development-team-structure-from-design-to-publish-4a3225762ef4>
- [17] SCHELL, Jesse. *The art of game design: a book of lenses. Second edition*. Boca Raton, [2015]. ISBN 978-1-4665-9864-5.
- [18] CHRON CONTRIBUTOR. *The Description of a Game Programmer*. Chron [online]. 4747 Southwest Freeway, Marec 04, 2021 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://work.chron.com/description-game-programmer-30762.html>
- [19] *What Are the Most Popular Game Engines?*. Perforce [online]. Copyright © 2022 Perforce Software, April 24, 2020 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.perforce.com/blog/vcs/most-popular-game-engines>

- [20] *Technical Design Document and Game Design Document*. In: Study Tonight [online]. Studytonight Technologies Pvt. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.studytonight.com/3d-game-engineering-with-unity/tdd-and-gdd>
- [21] *THE ROLE AND WORK OF A GAME ARTIST IN THE GAMES INDUSTRY*. Mages Institute [online]. Singapore 237978: MAGES Institute of Excellence Pte. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://mages.edu.sg/blog/the-role-and-work-of-a-game-artist-in-the-games-industry/>
- [22] FREEMAN, Will. *Career Guide: Becoming A Game Producer*. Ask About Games [online]. AAG, 23 február, 2018 [cit. 2022-03-16]. Dostupné z: <https://www.askaboutgames.com/career-guide-becoming-a-game-producer>
- [23] HUGHEY, Douglas. *The Traditional Waterfall Approach*. In: Comparing Traditional Systems Analysis and Design with Agile Methodologies [online]. Copyright 2009 [cit. 2021-04-17]. Dostupné z: <https://www.umsl.edu/~hugheyd/is6840/waterfall.html>
- [24] *The Game Creation Process: Part 2: Designing the Idea*. In: Game Jolt [online]. Game Jolt, 2014 [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://gamejolt.com/p/the-game-creation-process-part-2-designing-the-idea\-designing-yo-viq5rk2t>
- [25] PETERSEN, Kai, Claes WOHLIN a Dejan BACA. *The Waterfall Model in Large-Scale Development* [online]. SE-37225 Ronneby, Sweden, 2009 [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:835760/FULLTEXT01.pdf>. Blekinge Institute of Technology.
- [26] BECK, Kent, Mike BEEDLE, Arie van BENNEKUM, et al. *Agile Manifesto: The 12 Principles of Agile*. Agile Alliance [online]. The Agile Manifesto Authors, 2001, 1 [cit. 2021-04-17]. Dostupné z: <https://www.agilealliance.org/wp-content/uploads/2019/09/agile-manifesto-download-2019.pdf>
- [27] *MoSCoW Prioritization*. In: ProductPlan [online]. [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <https://www.productplan.com/glossary/moscow-prioritization/>
- [28] STARLOOP STUDIOS. *Best Agile Practices in Game Development*. In: Starloop [online]. Starloop Studios, 2020 [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://starloopstudios.com/best-agile-practices-in-game-development/>
- [29] TUTORIALSPPOINT. *Extreme Programming Tutorial* [online]. 2015 [cit. 2022-04-26]. ISBN TP00221. Dostupné z: https://www.tutorialspoint.com/ebook/extreme_programming_tutorial/index.asp

- [30] BECK, Kent. *Test-Driven Development: By Example*. Boston: Addison Wesley, 2002. ISBN 0-321-14653-0.
- [31] SHORE, Jim. *Continuous Design*. In: MartinFowler.com [online]. IEEE Software, 2004 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <http://www.martinfowler.com/ieeeSoftware/continuousDesign.pdf>
- [32] WILLIAMS, Laurie a Robert KESSLER. *Pair Programming Illuminated*. Boston: Addison Wesley, 2002. ISBN 0-201-74576-3.
- [33] BECK, Kent a Cynthia ANDRES. *Extreme programming explained: embrace change*. 2nd ed. Boston: Addison-Wesley, 2005. ISBN 03-212-7865-8.
- [34] *The Agile Journey: A Scrum overview*. In: Pm-partners [online]. PM-Partners Group, 2021 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.pm-partners.com.au/the-agile-journey-a-scrum-overview/>
- [35] TUTORIALSPPOINT. *Scrum: Agile framework for completing complex projects* [online]. Tutorialspoint [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://www.tutorialspoint.com/scrum/scrum_tutorial.pdf
- [36] WEST, Dave. *Scrum roles and the truth about job titles in scrum*. In: Atlassian Agile Coach [online]. Atlassian [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.atlassian.com/agile/scrum/roles>
- [37] *4 types of Agile ceremonies and how to manage them*. In: Monday [online]. 2021 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://monday.com/blog/rnd/agile-ceremonies/?marketing_source
- [38] *Publish your app*. In: Google Help [online]. [cit. 2022-04-30]. Dostupné z: <https://support.google.com/googleplay/android-developer/answer/9859751?hl=en>
- [39] *App Review*. In: App Store [online]. [cit. 2022-04-30]. Dostupné z: <https://developer.apple.com/app-store/review/>
- [40] JENA, Satyabrata. *Overview Software Documentation*. In: GeeksforGeeks [online]. 2021 [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <https://www.geeksforgeeks.org/overview-software-documentation/>
- [41] PRATT, Mary K. *Cross-functional team*. In: TechTarget [online]. [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/crossfunctional>

-
- [42] *What is Kanban? Explained for Beginners*. In: Kanbanize [online]. Kanbanize, 2022 [cit. 2022-07-24]. Dostupné z: <https://kanbanize.com/kanban-resources/getting-started/what-is-kanban>
- [43] *Overview of the Kanban Method*. In: Digité [online]. digité, 2022 [cit. 2022-07-24]. Dostupné z: <https://www.digite.com/kanban/what-is-kanban/>
- [44] MCKENZIE, Tim, Miguel MORALES-TRUJILLO, Stephan LUKOSCH a Simon HOERMANN. *Is Agile Not Agile Enough? A Study on How Agile is Applied and Misapplied in the Video Game Development Industry*. Christchurch, New Zealand. University of Canterbury.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

F2P	Free to play
DLC	Downloadable content
GDD	Game design document
TDD	Test driven development
CI	Continuous integration
KPI	Key performance indicator
UI	User interface
LTV	Life time value
MVP	Minimum viable product

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 2.1.	Podiel platforiem v zárobkoch na trhu. Dáta prevzaté z [5].	15
Obr. 5.1.	Vodopádový model. Obrázok prevzatý z [24].	23
Obr. 6.1.	Nájdenie zábavy pri waterfall a agile metodikách. Obrázok prevzatý z [2].	27
Obr. 6.2.	Pri waterfall projektoch si tím na konci uvedomí, že chceli byť s hrou niekde inde. Obrázok prevzatý z [2].	28
Obr. 6.3.	Agilný projekt sa dokáže prispôbovať a meniť ciele každú iteráciu. Obrázok prevzatý z [2].	28
Obr. 7.1.	Produktová iterácia. Obrázok prevzatý z [29].	31
Obr. 8.1.	Scrum proces. Obrázok prevzatý z [34].	40
Obr. 8.2.	Tok vytvárania šprint backlogu. Obrázok prevzatý z [2].	45
Obr. 8.3.	Rozdelenie predsedníckeho (beachhead) tímu na podporu nových tímov. Obrázok prevzatý z [2].	48
Obr. 8.4.	Cross-team koučovanie. Obrázok prevzatý z [2].	49
Obr. 9.1.	Príklad kanban tabule reprezentujúcej pracovný tok tvorby levelov. Obrázok prevzatý z [2].	51
Obr. 10.1.	Agilné procesy počas jednotlivých fáz. Obrázok prevzatý z [44].	54
Obr. 10.2.	Kombinácia scrum a kanban tabule. Obrázok prevzatý z [2].	56
Obr. 11.1.	Tok tvorby produktového backlogu. Zdroj (vlastný).	66
Obr. 11.2.	Postup implementácie funkcionality. Zdroj (vlastný).	75
Obr. 11.3.	Tok tvorby a schvaľovania kreatívnej dokumentácie. Zdroj (vlastný).	76
Obr. 11.4.	Postup tvorby a schvaľovania technickej dokumentácie. Zdroj (vlastný).	77
Obr. 11.5.	Príprava backlogu. Zdroj (vlastný).	78
Obr. 11.6.	Produkcia. Zdroj (vlastný).	79
Obr. 12.1.	Iteratívny vs. neiteratívny prístup k tvorbe dokumentácie a implementácie. Zdroj (vlastný).	84
Obr. 12.2.	Návrh kanban tabule. Zdroj (vlastný).	85

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 12.1. Porovnanie odporúčaní 89

ZOZNAM PRÍLOH

P I. CD s diplomovou pracou

PRÍLOHA P I. CD S DIPLOMOVOU PRÁCOU

Príloha obsahuje elektronickú verziu diplomovej práce.